

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

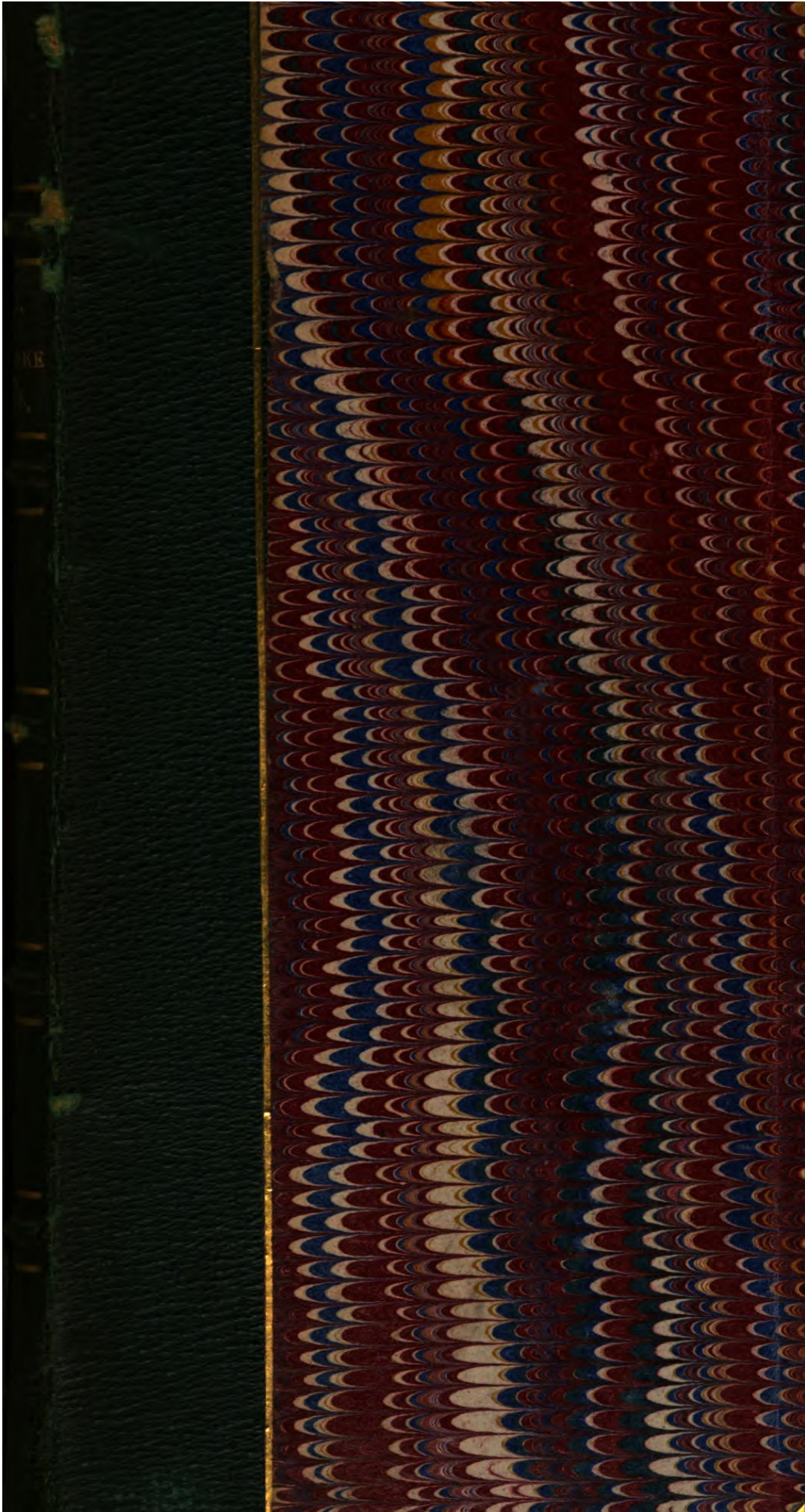
This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

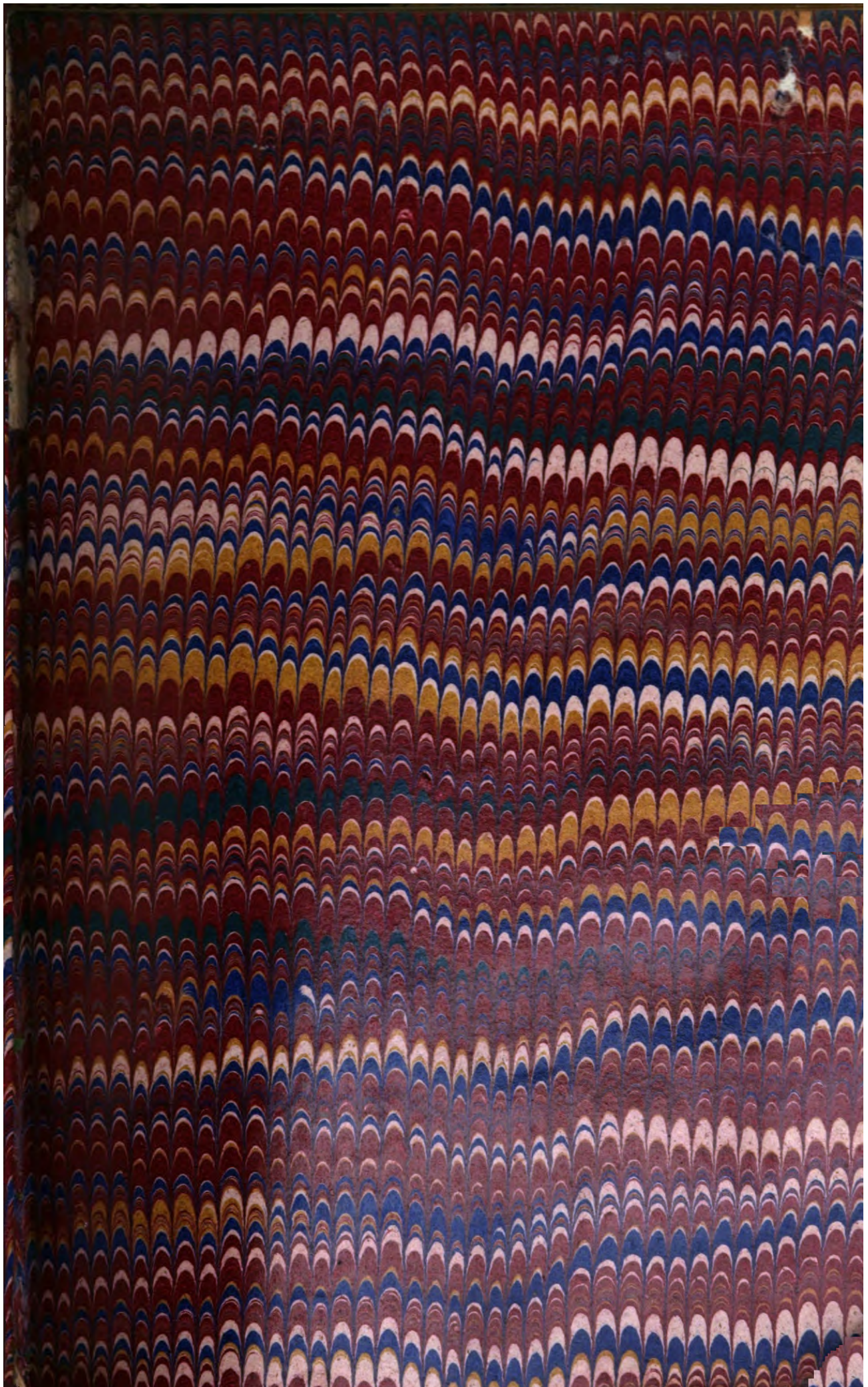

109. c. 19

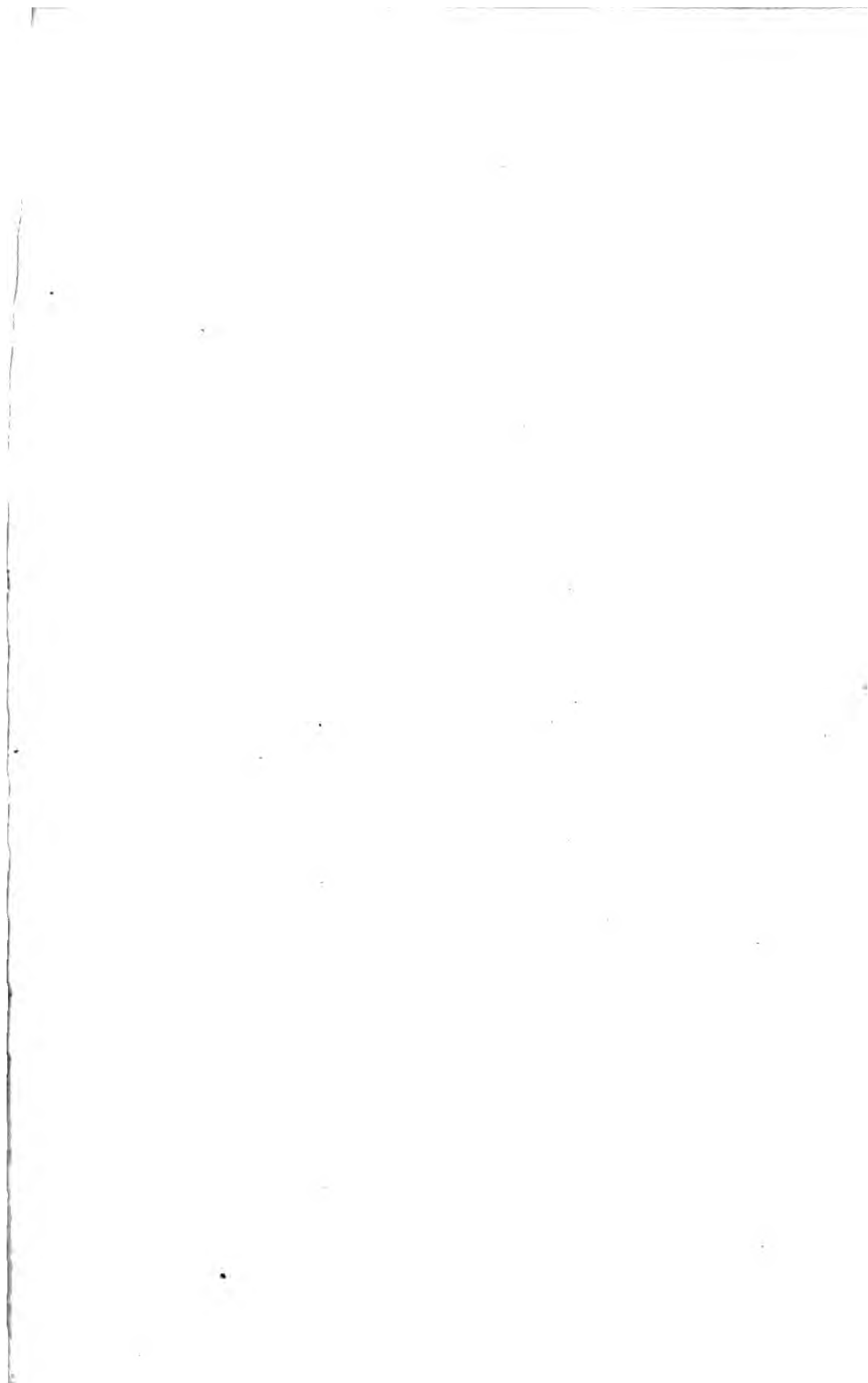

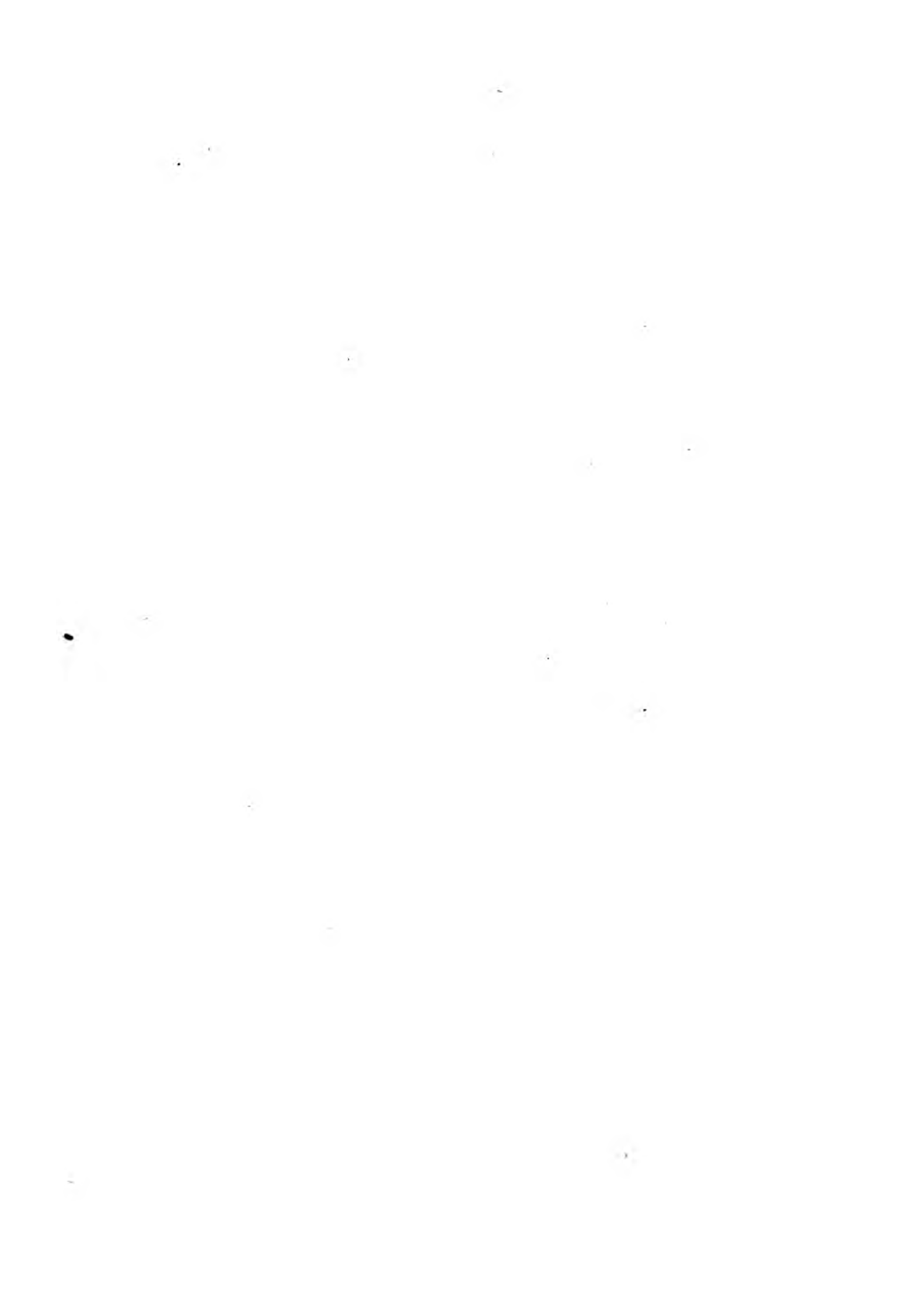

Henrik Hertz's

Samlede Skrifter.

Dramatiske Værker.

Tiende Bind.

9

Dramatiske Værker

af

Henrik Hertz.

Tiende Bind.

Kjøbenhavn.

Forlagt af E. A. Rejzels So og Arvinger.

Bianco Lunos Bogtrykkeri.

1855.

107.0.115

Onkel Tokums Idee,

romantisk Lystspil i tre Acter.

(Skrevet 1852.)

Personerne.

Fru Steengaard.

Onkel Tokum, hendes Broder.

Bernhard

Conrad

Junker Rasmus

Pauline

Judithe

Grethe

} af deres Familie.

Pompeius, Junkerens Tjener.

En Tjener hos Fru Steengaard.

Flere Tjenere hos Samme.

Handlingen foregaaer paa Fru Steengaards Gods i Sjælland, nogle faa Mile fra Kjøbenhavn, begynder om Formiddagen og varer ved til henimod Aften.

Anm. Rasmus, Pompeius og Grethe ere fra Lemvig. Hos de to Forstnavnte mærkes den provincielle Dialect, dog kun ved et Anstrog i Udtale og Betonning. Om og i hvad Grad Dialecten skal være kjendelig hos Grethe, maa ved Opførelsen berøe paa Fremstillerinden.

Første Act.

Et Bærelse med Udsigt til en Have gennem de aabne Døre og Vinduerne i Baggrunden. Adskillige høie, blomstrende Pottplanter findes anbragte paa forskellige Steder. — Døre til Siderne.

Første Scene.

Bernhard, Conrad, Junker Rasmus, Pauline, Judithe og Grethe sidde om et Frokost- og Kaffebord. — Siden en Tjener.

Rasmus.

Hør, Børn, I har det rigtignok forbandet godt herude. Driker I hver Formiddag Kaffe saadanne for Jer selv, som vi har gjort i disse Dage?

Bernhard.

Jo. I alle deilige Punkter er vor Tante meget liberal.

Conrad.

Idag er Tractementet dog noget extra, i Anledning af Tantes Fødselsdag,

Rasmus.

Men er det da, naar I samles ved Frokosttiden, at I holder Deres Retterthing, som I har fortalt mig om?

Judithe (leer).

Retterthing!

Bernhard.

De mener vort Corte d'amore, vort Tribunal for alle Sager og Spørgsmaal, der fortere under Kjærligheds eller Forelskelsens Herredømme. Man kan gjerne falde det et Retterthing eller, om De vil, en Amt- og Thingstue for Kjærlighed. Men vi ere nu, efter Provencalernes Maade, blevne enige om Udtrykket Tribunal eller Corte d'amore. — Dette holde vi sjelden under Frokosten, eftersom vi have bemærket, at man efter Tantes Frokoster ikke er ret poetisk eller sværmerisk stemt. I Almindelighed samles vi temmelig seent paa Aftenen; men vi kan gjerne, undtagelsesviis, give Dem en Prøve strax.

Rasmus.

Ja, det skulde I faa min Sjæl gjøre. Lad os faae den nu strax — ikke sandt, Grethe?

Grethe.

For mig gjerne.

Bernhard (til Rasmus).

Saa vel De som Deres ærede Cousine have jo

erklæret, at De ville træde ind i vort Selskab. Der behøves ingen anden Qualification dertil, end at man er forelsket; og at De befinde Dem i dette lykkelige Tilfælde, have De jo begge tilstaaet.

Grethe.

Nei, tøv lidt — forelsket har jeg just ikke sagt.

Rasmus.

Na jovist — det løber jo ud paa Gæ.

Grethe.

Naa, lad gaae. Det Hele er jo ingen Herrefærd.

Bernhard.

Da vi altsaa maa betragte Dem som nyoptagne Medlemmer, saa er det ogsaa billigt, at De lærer vort Selskab at kjende. Dette kan bedst skee ved at meddele Dem Forhandlingerne i det sidste Møde og de Opgaver, der bleve fremsatte til Medlemmernes Overveielse. Vi kunne da med det Samme, Enhver efter sin Tour, nærmere drøfte dem. For Diebliffet er jeg Præsident i Selskabet, og kan strax sætte Forhandlingerne i Gang. (Reiser sig.) Er Secretairen tilstede?

Subithe

(reiser sig hurtig).

Her er jeg.

Bernhard.

Har Secretairen sin Protokol ved Haanden?

Judithe.

Jeg har den her i min Gypose.

Rasmus.

En Protokol i en Gypose!

Judithe

(tager en elegant lille Tegnebog op).

Skal jeg begynde?

(Læser efter et Bink af Bernhard.)

Den femte Juni Klokken ti,
Da Maanen var saa god at skinne,
Dg Luften var for Heden fri,
Aftjølet godt af vestlige Vinde,
Blev vor Forsamling lovlig sat,
Dg endtes først ved Midienat.

Vor Præsident, der strax tog Sæde,
Spurgte, om Alle var' tilstede.
Jeg svared' jo; han sagde, godt!
— En Nattergal slog nu saa smaat,
Dg Solen, som den pleier van,
Sank dybt i Vest med Purpurbrand.
Dg Duggen falbt, men kun med Maade,
Saa at vi ikke bleve vaade.

Rasmus.

Det var da urimelig deilige Vers! Har Judithe gjort dem selv?

Judithe.

Conrad har bare hjulpet mig lidt.

Bernhard.

Det vil stige, Conrad har skrevet dem ganske alene. Det kalder Digterinderne at hjælpes lidt.

Judithe.

Det er Bagtalelse. I kan spørge Conrad.

Conrad.

Jeg har kun sat Prikker over F'er og D'er, som Digterinderne aldrig sætte, og saa har jeg raderet et Par Blækflatter ud.

Bernhard (til Judithe).

Nu, videre!

Judithe.

Saa, saa følge de Thematata, vi bleve enige om at behandle ved næste Møde. Det første er: „Hvad skal man gjøre ved en ulykkelig Kjærlighed?“

Bernhard.

Meget rigtig. Lad os standse her. — At dette vigtige Spørgsmaal er bleven opkastet, har en historisk Grund. Vi ere nemlig Alle til vor store Sorg komne efter, at vor Ven Conrad i denne Tid er et Bytte for en meget ulykkelig Kjærlighed, og vi ønske Intet heller end at udfinde Midler derimod. (Til Rasmus.) Vil nu De, som en af de yngste i vort Selskab, først

siige os Deres Mening. Efter Dem følger saa Deres
Cousine Grethe.

Rasmus (besjippet).

Jeg? . . . jo, meget gjerne. (Gaaer lidt op og ned og
tygger paa Neglene.). Grethe, hvad rimer sig paa har?

Grethe.

En Nar.

Bernhard.

Har De istinde at svare paa Vers?

Rasmus.

Ja, skal man ikke det?

Bernhard.

Nei, det er ikke nødvendigt.

Rasmus.

Na, ja saa er det ingen Kunst! Saa skal jeg
nok klare for mig.

Bernhard.

Det er mig meget flært; for der er Ingen af
os Andre, der kan svare paa det Spørgsmaal.

Rasmus.

Da synes jeg dog, det kan ikke være saa svært.
Hvad man skal gjøre ved en ulykkelig Kjærlighed?
Det var besynderligt, om der ikke skulde være Raad
for det. Jo, seer De — Intet er lettere — nei, det
duer ikke. Eller . . . nei, nu har jeg det. Han skal

tale fornuftig til Pigebarnet, eller sætte sig ned og skrive hende til.

Bernhard.

Det har Conrad allerede gjort. Han har talt fornuftig til hende, det vil sige, saa fornuftig, som et Menneſte i hans Forfatning kan tale, og han har sendt hende over en Snees Kjærligheds-Billetter.

Conrad.

Det er ikke sandt. Jeg har ikke sendt hende et eneste Brev.

Pauline.

Du har sendt hende Vers. Men det er jo det samme.

Bernhard (til Rasmus).

Altsaa — dette Raad vil ikke kunne hjælpe.

Rasmus.

Ja, saa veed jeg min Sjæl ikke. . . . Kunde han ikke lade Præsten herude tale med Pigen?

Pauline (med Latter).

Ja, det Forslag er godt! Og, hvis hun ikke er søielig, saa maa hun trues med, at hun skal staae nok engang til Confirmation.

Bernhard.

Det Raad er unægtelig godt, men ikke meget praktisk. (Til Grethe.) Kan nu maaskee De sige os, hvad man skal gjøre mod en ulykkelig Kjærlighed.

Grethe.

Man skal stræbe selv, og ikke lægge Hænderne i Skjødet, for saa æder det værre omkring Hjertet. Man skal gaae til sin daglige Gjerning, opfylde sin Pligt, og flittig bede sit Faderbør.

Bernhard.

Men hertil svarer den uhykkelige Elsker: „Min daglige Gjerning er at sukke og fortvivle, at gaae hver Aften udenfor min Elskedes Vinduer, at see op til Maanen, at tilbringe Natten uden Søvn og at sove om Dagen paa min Sopha.“ Det er saaledes Conrad bærer sig ad. „Min Pligt,“ siger han, „er at tænke fra Morgen til Aften paa den Grusomme, og mit Faderbør har jeg glemt for længesiden“ Mener De nu, han vil komme vidt paa den Maade?

Grethe.

J er et løst Folk. Man kan aldrig blive ret klog paa, om J tale alvorligt eller ikke. Er nu Conrad virkelig saa forelsket? Det synes mig slet ikke, det ligner ham; og man kan heller ikke sige, det har taget saa meget paa ham.

Bernhard.

Forelsket er han; det er vi Alle, og derpaa lægge vi ingen Skjul. Det er endog, som alt bemærket, en Nødvendighed, for at kunne optages som Medlem af vort Corte d'amore. Derimod behøver man ikke at

være forlovet eller gift — hvilket en Jordemoder heller ikke behøver at være, naar hun blot . . .

Pauline.

Til Orden, Herr Præsident!

Bernhard.

Conrad er forelsket, og ulykkelig forelsket, det er vist. Et Tegns derpaa er, at man slet ikke mere kan siddere paa hvad han siger. Forleden fortalte han mig, at som han en Morgenstund sad hjemme og slog et blødsødent Æg op, kom der en Hanekylling frem deraf og gav sig strax til at gale, da det just var i Dagbrækningen. Hvis Noget af vore unge Damer har sporet, at hun er Gjenstanden for hans Suk, saa er det i bogstavelig Forstand en Kjærligheds-Gjerning at bønføre ham, ikke blot for hans Skyld, men maa skee meest af Hensyn til vor Tantes Eiendom Svale-rupgaard, over hvilken han er sat som Godsbestyrer. Hidtil har han samvittighedsfuldt opfyldt sin Pligt; men nu gjør han Alting forkeert. Man har grebet ham i at lægge Sadel paa en af Røerne istedenfor paa den engelske Fuldblodshest. Da han sidst skulde opgjøre Ugeregnskabet med Forvalteren, saa kaldte han i dennes Sted paa en af Malkepigerne, og luffede sig inde med hende. I hans hele Levemaade, men især i hans Maaltider er der indtraadt den beklageligste Uorden. Til Frokost spiser han derude varm

Mad i flere Opbækninger. Naar andre Folk gaae iseng, sætter han sig til at drikke Champagne med Præstens Søn og et Par unge Folk fra Omegnen. Ingen kan vide, hvor denne hans fortvivlede Tilstand endnu vil ende.

Grethe.

Men du Fredsens Gud og Skaber! — ja, det er jo rigtignok lutter forvirret Løieri, Bernhard har opramsset, men saa meget kan man dog see, at Conrad paa den Maade snart vil lægge Svalerupgaard øde.

Bernhard.

Ja, det er rimeligt.

Grethe.

Beed Tante, hvordan han har det?

Bernhard.

Endnu ikke.

Grethe.

Men det er jo Eders Skyldighed, at sige hende det.

Bernhard.

Det er sandt. Vor Samvittighed taaler igrunden ikke, at vi længere fortie det.

Pauline.

Vi kan jo tale til Tante derom idag, med det Samme vi gratulere hende paa hendes Fødselsdag.

Judithe.

Na, hvad er det for en Passiar! Saa fulde

Her nok blive en Postør i Huset! (Til Grethe.) Hvad gider du troe paa, hvad han dér staaer og prater! Conrad er slet ikke forelsket.

Bernhard og Pauline.

Jo, forelsket er han!

Subithe.

Men ikke ulykkelig forelsket.

(Bernhard og Pauline lee høit.)

Bernhard.

Men det er jo en meget interessant Oplysning, du giver os der! Ja, du maa jo allerbedst vide det. — Saa gratulere vi dig, Conrad.

Subithe (fortrydelig).

Naar I nu ikke høre op, saa gaaer jeg min Vej.

Grethe.

Nei, I er da nogle farlige Menneſter! Naar man troer, I er i Øſter, saa taler I En til i Vester. Med Jer kunde jeg ikke omgaaes længe.

Rasmus.

Hvorfor ikke det? Vi er' unge, lystige og genialste Menneſter, som man ikke skal tage det saa nøie med.

Grethe.

Ja, jeg er bange for, Rasmus, du faaer snart en Rem med af Guden. Men see dog til, at det

ikke kommer til at svide værst til dig selv. Kan du forstaae det, saa er det godt for dig. Men jeg forstaaer ikke, at de sidde Allesammen her og drive Tiden hen med Ingenting eller med Narrestreger, og om en lille Stund skal de give Tante Svar paa et alvorligt Spørgsmaal, som angaaer deres hele Fremtid, og som Ingen af dem veed enten ud eller ind i. Var det ikke bedre, I tænkte lidt paa den Sag?

Bernhard.

Grethe har unægtelig Ret. Men denne vigtige Sag hører ogsaa til de Gjenstande, der skulde være behandlede i vort Møde igaar Aftes, som af tilfældige Grunde blev udsat. Men vi have jo endnu Tiden for os, og ville nu meget nøie overveje Sagen. Vil Secretairen allerførst fremsætte Factum.

Judithe (vred).

Nei, jeg vil ikke.

Bernhard.

Ja, jeg som Præsident skal lede Forhandlingerne. Altsaa maa enten du eller Conrad eller —

Conrad (reiser sig).

Jeg skal gjerne. Factum er, at Tante nu engang har den Mening, at Besiddelsen af en stor Landejendom hører væsentlig med til et Menneskes Lyksalighed. Tante selv har samlet paa deslige hele sit Liv,

og virkelig bragt det saavidt, at hun eier syv store og smaa Gods. Men nu har Skjebnen føiet det saaledes, at i vor Familie er der Nogle, som ere meget velsignede med denne Herlighed, Andre, der hverken besidde denne eller nogen anden. Til de sidste hører Judithe og jeg —

Bernhard (reiser sig og sukker).

Jeg takker paa Judithes Begne, der hverken besidder denne eller nogen anden Herlighed.

Conrad.

Saaledes meente jeg det ikke.

Judithe.

Ja, gaae nu videre; for ellers vaaser du.

Conrad.

Jeg lystrer. For at bøde paa denne Ulighed i Formues-Omstændigheder, staaer Tante paa, at jeg skal ægte Pauline, der har arvet et stort Gods, og Judithe Bernhard, der er i samme heldige Tilfælde. Føie vi os deri, saa vil hun desuden skænke Judithe og mig hver en af sine Eiendomme, mig Svalerupgaard. Føie vi os ikke, saa gaaer jeg glip af Svalerupgaard og Judithe af den hende tiltænkte Eiendom. Da nu Ingen af os Fire vil finde sig i disse iøvrigt velmeente Bestemmelser —

Grethe.

Men hvorfor vil I ikke det? Har I da Noget mod hinanden?

Conrad.

Nei — ikke det jeg veed. Men for os, som Medlemmer af et Kjærligheds-Tribunal, vilde det være meget upassende, at indgaae i et Kjærligheds-Forhold, der ikke skyldtes et frit Valg, men blev betragtet som Anner til et Fordegods.

Grethe.

Na, sikke Skaberier! Skal man for saadanne Daarligheders Skyld sætte sig mod Lantes Dnsker? Er hun ikke en agtværdig gammel Kone, der har viist sig god mod Jer Alle, især mod Dem, Conrad, og mod Judith. Hun har sørget for Jer begge fra Barnsbeen, har ladet Jer opdrage og lære, og vil nu sætte Jer istand og give Jer en anseelig Medgift. Hun veed jo ikke hvad hun alt skal hitte paa, for at fornøje os Allesammen. Skal I saa stille Jer paa Bagbenene?

Rasmus (affides).

Paa Bagbenene! Hun prostituerer sig!

Conrad.

Men Grethe glemmer, at alle vi Medlemmer af Corte d'amore allerede har disponeret over vore Hjerter, og Ingen kan ønske, at vi skal føie Lante tværtimod vor Tilbøielighed.

Grethe.

Nei, det var nok ikke godt. Men i hvem ere I da saa svært forelskede?

Conrad.

Ja, det er en Hemmelighed.

Grethe.

Naar I kan være Valget bekendt, behøver det saa at være en Hemmelighed?

Bernhard.

Ja, men en af Hoved-Statutterne for vort Corte d'amore —

Grethe.

Na, lad mig slippe for Jeres Corte d'amore.

Bernhard.

Ja, hør nu blot: denne Hemmeligholdelse hører til vore Hoved-Statuter. Erfaringen har nemlig lært os, at Forelskelse og Forlovelse kunne være meget behagelige for de Paagjældende, men ere meget besværlige for Trediemand. Saasnart et Par Forelskede hos os vælge Offentlighed, saa træde de ud af vort Selskab. Imidlertid er dette en Bisag. Resultatet af vore Forhandlinger er og bliver, at vi, saa ondt det forresten gjør os, ikke kunne gaae ind paa vor fjære Lantes Planer.

Grethe.

Ja, I maae jo selv bedst vide, hvad I kan eller ikke kan.

Subithe.

Bernhard og Pauline kan nok sige Nei til Tante, men for mig er det ikke saa godt, saa uendelig Meget jeg skylder hende!

Conrad.

Ja, mig vil det heller ikke falde let.

Bernhard.

Maaskee der endnu er en Udvei for Jer begge. Onkel Tokum har jo en Idee.

Pauline (leende).

Har han en Idee?

Bernhard.

Javist. Det gaaer ikke saa ofte paa, saa man kunde sagtens lægge Mærke dertil.

Pauline.

Hvad er det da for en Idee?

Bernhard.

Det vil han ikke sige os, før den rette Tid kommer. Men den angaaer Tantes Planer med os Alle. Lad os da slaae os tiltaals. Er Onkel Tokums Idee en af de store, revolterende, saa kan den gjerne tage os med paa Veien.

(En Tjener kommer ind.)

Tjeneren.

Jeg skulde hilse fra Fruen, om Frøken Judithe vilde komme ind til hende; og Fruens Broder ønsker at tale med Herr Conrad.

Bernhard.

Ja, saa hæber jeg vort Møde for denne Gang.

(Alle reise sig. Tjeneren flytter Bordet og Stolene tilside og gaaer.)

Pauline (til Grethe).

Du maa endelig komme ind med mig. Her komme saa mange Fremmede i aften, og jeg veed slet ikke hvad Blomster jeg skal tage paa til vort store Skovbal. Jeg trænger til din Kløgt og Wiisdom.

Grethe.

Jo, i det Punkt bryder du dig meget om min Wiisdom.

Pauline.

Kom alligevel med; Wiisdommen har man altid Brug for.

(Pauline, Grethe, Judithe og Conrad gaaer.)

Rasmus.

Jeg maa tilstaae, I ere nogle Fandens Fyre, I unge Mennesker herovre. Vi Godtfolk fra Lemvig og deromkring, vi forstaae i Grunden slet ikke at leve. Men her kan man lære det. Og Jeres Qvindfolk — ja, at høre dem tale! Judithe og Pauline kan da snakke Fanden et Dre af.

Bernhard.

Na, i det Punkt, synes det mig, har Deres Cousine Grethe Intet at klage over. Hendes søde Mund kan undertiden gaae som en Heberqværn.

Rasmus.

Men det har ikke den Art — nei, det har ikke! Det mærker jeg godt. Hør, veed De hvad, jeg befinder mig forbandet godt herovre hos Jer, og jeg vilde blot ønske, at jeg kunde gaae rigtig ind paa Jeres Manerer og Maade at være paa.

Bernhard.

Det vil være Dem en smal Sag. Men faa maa De komme ud til os paa Svalerupgaard. Her ere Bingerne igrunden strækkede paa os. Men derude overlade vi os uhindret til vor Phantaste og Dieblifkets Indfald. Vi sværme i Mark og Skov, vi skrive fra Morgen til Aften Vers til Damerne —

Rasmus.

Skriver I Vers til dem? Gaa?

Bernhard.

Det er aldeles nødvendigt; ellers kommer man slet ingen Vel med dem. Og desuden maa man kunne sætte et Par Vers sammen, naar man vil bringe en Skjønhed, man tilbeder, en Serenade.

Rasmus.

En Serenade? Men det er jo ikke Brug hertilands.

Bernhard.

Jo, vi har indført det. Derude paa Gaarden er der et affides Bærelse, der vender ud til en Urtemark; det bruges til at modtage Serenader, og har Navn derefter. Alle Gaardens Folk tale med samme Færdighed om Kullestuen, Mælkestuen og Serenadestuen.

Rasmus.

Saa? Ja, men det Værste er, at jeg har altid haft fordømt svært med at skrive Vers. Jeg kan ikke hitte paa Rimene.

Bernhard.

Det skal De ikke bryde Dem om. En ung Digter skal just begynde med at skrive uden Rim, for at han ikke skal stole paa Rimet og skrive Klingklang. Det gaaer hermed som i Ridestolen, hvor man lader Begynderen ride uden Stigbøiler, for at vænne ham til at slutte godt og ikke hænge i Bøilerne.

Rasmus.

Det er min Tro sandt. Jeg begyndte med at ride paa et Faarestind uden Sadel.

Bernhard.

Et Faarestind kan De gjerne lægge paa Deres Pegasus. Det gjør saa mange Digtere. Men Stigbøile kjendte de Gamle ligesaa lidt som Rim.

Rasmus.

Men I tale saa meget om at sværme for Damerne; det er jeg saagu' bange for, at jeg aldrig kommer efter.

Bernhard.

Na Passiar! Deres Ansigt har et godt Anlæg til Sværmeri. Lad mig see Deres Dine — nei, De maa min Salighed ikke stele — jo med de Dine har De ingen Nød.

Rasmus.

Ja, vor Herre skal vide det! — Jeg veed Pokker ikke hvori det stikker. Naar hos os En synes godt om et Pigebarn, og hun igjen holder en Klat af ham, og er der ellers Intet at sige paa Begges Omstændigheder, saa er den Sag snart afgjort og de to unge Folk leve nu i al Fredelighed og Føielighed sammen ligesom før, uden at der spores nogen Forandring hos dem, lige til Brylluppet kan holdes. Men hos Jer — der skal nok mange Dikkedaer til, før man blot kan vente Gehør hos en ung, smuk Pige.

Bernhard.

Undertiden. Men i disse Dikkedaer, som De kalder det, ligger maastee ogsaa det eneste Piquante ved et Kjærligheds-Forhold. Det er et stort Spørgsmaal, om man føler sig rigtig lykkelig, eller om Ens Sjæl er ret udslydt, naar man langt om længe har

fundet Gehør. Men derimod det Hazardspil, hvor man sætter vaagne Nætter, urolige Dage, Taarer og Suf, Jaloufie, Harm og Forbittrelse ind paa et uvist Træf, mens Gevinften høiest er et opmuntrende Smil, et kjærligt Diekast, et Haandtryk, og alt dette staa-
lent, som i Flugten, og knap givet før igjen berøvet — heri ligger Kjærligheds Lykke, heri denne uforlig-
nelige Bittren i Sjælen, denne kostbare Uro over Ba-
gateller, denne uvurdeerlige Skinsyge over et Intet, heri alle hine Lidelser, som Ingen vil undvære, der engang har prøvet dem. Det er Sjælens Spænding, det stuffede Haab, den fornøiede Skimten deraf, det er hine utallige Intriger, hine smaa Planer, der snart lykkes, snart fuldseile, det er Afverlingen i alt dette, hvori Kjærligheds Lykke maa søges. Alt det Dyrige er Glæde af kort Varighed, og ender med Mæthed, Sløvhed og Kjedsommelighed.

Rasmus.

De har Fanden skal ta' mig Ret! Det er noget ganske Andet, som De beskriver det. Men jeg skal nok komme efter det; og en vis Sag kan da endelig gøres om endnu — (ligesom for sig selv.) men saa maa jeg rigtig nok først tale med Pompeius.

Bernhard.

Pompeius? Hvem er Pompeius?

Rasmus.

Det er den Tjener, jeg har bragt med fra Lemvig. Det er en fir Fyr, kan De troe. Jeg har selv givet ham det Navn, efter en af mine Hønsehunde, der hed saaledes, og der var saa klog. — Men, hvad jeg vilde sagt, eftersom de unge Damer agte at sige Nei til Tante, har de saa virkelig hver for sig en anden Inclination?

Bernhard.

Derom kan jeg ingen bestemt Oplysning give Dem. Det kan gjerne være, at Ingen af dem veed det selv. — Men, kjære Ven, jeg vil nu lade Dem alene med Deres nye Beslutninger. Seer jeg Pompeius, skal jeg sende ham herhen.

(Gaaer.)

Rasmus (ene).

Nei, det gaaer min Sandten ikke an. Grethe maa nu blive vred eller ikke. Den Forlovelse er ikke længer Noget for mig. Det er her jeg skal begynde min Carrière. Den smaa Judithe — ja, det er en djevleblændt rask Løs. Men det vil nok holde haardt at vinde hende. Ja, det gjør Intet — just derfor, siger Bernhard, og han forstaaer det min Sjæl.

Anden Scene.

Junker Rasmus. Pompeius.

Pompeius.

Junkereren vil nok tale med mig.

Rasmus.

Javist. Du skal i en Sag af Bigtighed give mig et godt Raad.

Pompeius.

Det skal jeg nok. Men Junkereren maa ellers ikke holde mig op for længe. Jeg skulde hjælpe Fruens Rudst med at give den blisfede Hoppe en Spegesild ind. Det har jeg just raadet ham, og det var et godt Raad.

Rasmus.

Seer du — der løber meget vigtige Ting rundt i mit Hoved — jeg skal sætte det ud for dig. Sm — ja, du veed, at jeg og mit Sødsvendebarn Grethe har nu i et Par Aar paa en Maade været forlovede.

Pompeius.

Ja, det veed jeg. Junkereren og Frøken Grethe har været Kjærestefolk næsten fra Barnsbeen. Og der kunde jo heller ikke være Noget mere velbetænkt; for Junkereren har jo faaet en urimelig Hoben Penge efter sin salig Fa'er, og Frøken Grethe har arvet baade Grubbeholm og Katbjerg, og Myredals Marker og det store Overdrev og —

Rasmus.

Ja, men nu vil jeg slaae op med Grethe.

Pompeius.

Det er vel aldrig muligt.

Rasmus.

Jo, det er vist.

Pompeius.

Men det vil Sunkeren komme svært til at fortryde.

Rasmus.

Men deri tager du feil.

Pompeius.

Nei jeg gjør ikke.

Rasmus.

Men det maa jeg jo vide bedre.

Pompeius.

Det er just ikke sagt; for jeg er nok klogere end Sunkeren.

Rasmus.

Ja, hvoraf veed du det?

Pompeius.

Jo, det har man altid holdt for, allerede den Tid Sunkeren ikke var større end som saa.

Rasmus.

Men husk paa, at siden den Tid er jeg taget til i Forstand, og er voret fra dig.

Pompeius.

Det kan man ikke mærke paa Det, Junkeren nu har betænkt at gjøre. — Men, med Forlov, hvort skal jeg da nu raade Junkeren?

Rasmus.

Du skal — ja, du skal sige mig, hvordan jeg nu klogest underretter Grethe om min Beslutning, og om det ikke var bedst, at du først talte til hende derom.

Pompeius.

Nei, den Sag vil jeg nok være udenfor. Frøken Grethe er ikke at spørge med. Men lad Junkeren sig sige; det kan aldrig gaae godt, det er af de Ting, man kommer til at fortryde.

Rasmus.

Na Snak, du troer nok, at jeg som en Møllehest altid skal gaae rundt paa samme Sted, som jeg har gjort i Lemvig. Du veed ikke, Pompeius, at man her indretter sit Liv ganske anderledes.

Pompeius.

Jeg veed, at man her, ligesom hos os, har en Samvittighed. Det har Bræsten lært mig; det beder jeg hver Aften efter mit Fadervor, at jeg maa holde fast ved.

Rasmus.

Bræsten! Gahaha! ja ham kommer du langt med her. Og Fadervor — det har vi glemt for længesiden.

Pompeius.

Du Davide Søn! hvad er det for Ord! Nei, nu er det nok bedst, at jeg gaaer min Vej, inden jeg faaer værre Ting at høre.

(Vil gaae.)

Rasmus.

Pompeius! hvor vil du hen?

Pompeius.

Jeg vil hen og give Hoppen min Spegesild ind; hun er et fromt Dyr, der kjender sit Bedste og gjør hvad man raader hende.

Rasmus.

Men er det rigtigt af dig at gaae, naar din Herre trænger til din Bistand? Er det kjønt gjort af dig?

Pompeius (grædenbe).

Nei, det er ikke kjønt gjort. Men det er heller ikke som det skulde være, at Junkeren vil bruge saadanne Ord og Talemaader. Jeg tænkte nok, da vi reisste til dette Babel, at det aldrig kunde gaae godt. Men jeg troede dog, Junkeren vilde give lidt Tid. Men kommer det allerede den tredie Dag, vi er her, hvad skal det saa siden blive til?

Rasmus.

Stille! jeg seer, Grethe kommer herind. Bliv nu her og tael med hende som din Forstand indgiver

dig. Jeg vil, hun skal være forberedt, inden jeg selv taler med hende. Lad mig nu see, Pompeius, du gør dine Sager klogt.

(Gaaer.)

Tredie Scene.

Pompeius. Grethe (fra Haven).

Grethe.

Var det ikke Rasmus, der gif?

Pompeius.

Jo, det var det rigtignok.

Grethe.

Saae han ikke, jeg kom?

Pompeius.

Jo, det gjorde han rigtignok.

Grethe.

Saa? — Hvorfor seer du saa bedrøvet ud?

Pompeius.

Na, fordi det er en ond Verden, man lever i.

Grethe.

Hvad er der da iveien?

Pompeius.

Jeg har ikke rigtig Hjerte til at sige det; for det angaaer rigtignok Frøkenen.

Grethe.

Saa kom frem dermed.

Pompeius.

Men Frøkenen vil tage sig det saa nær.

Grethe.

Det faaer ikke hjælpe. Du kjender nok det Ord-
sprog: „Der skal stærke Been til at bære gode Dage.“
Men naar de onde Dage komme, saa maae vi bære
dem, enten vi ere stærke eller ikke. Siig nu hvad
du har paa Hjertet.

Pompeius (grædende).

Frukenen har paalagt mig at siige Frøkenen, at
han vil slaae op med Dem.

Grethe.

Na Snak!

Pompeius.

Nei, det er Gud hjælpe mig hans ramme Alvor.

Grethe.

Saa? (Affides.) Ja, jeg tænkte nok, at saadanne
Noget vilde komme. (Søtt.) Det maa han jo have
Lov til, Pompeius. Jeg kan nok faae en Friier igjen.

Pompeius.

Men hvad skal der blive af Frukenen? Man kan
jo nok vide, at siden han vil slaae op, saa har han
en eller anden Daarlighed fore.

Grethe.

Na, det er just ikke sagt. Han er maaskee blot
kjed af mig, fordi vi nu har kjendt hinanden saa længe.

Pompeius.

Kjeb af Frøkenen? Mig synes, at jo længer man
kjenner Frøkenen, desmere skulde man holde af Dem.

Grethe.

Ja, jeg veed ikke hvad Grund han har, og det
nytter heller Intet at tænke derover. Den Sag jæv-
ner sig nok. Gaae nu du til dine Forretninger,
Pompeius.

Pompeius.

Det er ogsaa sandt; den stakkels syge Hoppe
staaer og venter paa sin Spegesild. Med Creaturerne
er det en Fornøielse at omgaaes. Man kan saa godt
forliges med dem. Med Menneskerne er det ikke halv
saa nemt. Ja, jeg siger det ikke for Frøkenens Skyld.
Frøkenen — det Vidnesbyrd skal jeg give Dem — er
at omgaaes med som det frommeste Creatur.

(Gaaer.)

Fjerde Scene.

Grethe. Conrad. Kasmus.

Conrad

(til Grethe, der vil gaae).

De maa endelig ikke gaae. Onkel og Tante
komme strax herneby, og saa skal den høitidelige Gra-
tulation gaae for sig. Jeg er isærb med at tromme

hele Menigheden sammen. (Til Rasmus.) Bliv De nu ogsaa her, og tend ikke igjen fra mig.

(Gaaer.)

Rasmus (affbes).

Jeg kan see paa hende, at Pompeius har udrettet sin Commission. (Gøit, noget forlegen.) Ja, Grethe, du har nok allerede faaet at vide, hvad jeg har tænkt.

Grethe.

Jo, det har jeg.

Rasmus.

Du maa ikke troe, at jeg har fattet denne Beslutning af Letfindighed. Jeg har gjort det for din egen Skyld. Jeg har overveiet, at du kan gjøre bedre Partier her i Egnen, faae en anderledes fin og proper Mand. Mig er du nu saa vant til, og kjender mig fra uden og fra inden.

Grethe.

Det er sandt, Rasmus; jeg kjender dig fra uden og fra inden. (Affbes.) Det er en Lykke for ham og for mig.

Rasmus.

Vi kan jo godt vedblive at være Venner for det.

Grethe.

Na jo, der er nok Intet iveien for.

Rasmus (affbes).

Det gaaer jo bedre end jeg havde tænkt.

Femte Scene.

Junker Rasmus. Grethe. Onkel Tokum, Bernhard og Conrad med nogle Tjenere, der bære Kranse og Guirlander af Blomster. Siden Pauline og Judithe.

Onkelen (travl).

Nu maae vi skynde os, Børn. Det er den høieste Tid. Har I Alting paa rede Haand? Hvor skal vi hænge Guirlanderne, og hvor — ja, tænk endelig derpaa — hvor skal Lænestolen til min Søster staae?

Conrad

(peger paa et Sted foran Havedøren).

Vi kan nok sætte den her.

Onkelen.

Men her kunde det trække fra Haven, og min Søster har stor Angst for Træk.

Conrad.

Saa kunde vi jo holde Havedøren lukket.

Onkelen.

Saa bliver her igjen kvalmt inde, med de mange Mennesker. Det seer hun heller ikke gjerne.

Bernhard.

Tillad, da det idag er blifstille, vil det høist rimeligt slet ikke trække.

Onkelen.

Mener du? Ja, saa sæt kun hendes Lænestol
derhen, og de andre ved Siderne. — Godt; og lad
os saa hænge Guirlanderne op, Navnetrækket i Midten.

(Tjenerne, assisterte af Onkel Jofum, Conrad og Rasmus,
ordne Guirlanderne i Baggrunden. Stolene sættes i en
Halvcirkel, Lænestolen i Midten.)

Bernhard

(i Forgrunden til Grethe).

De skal see, det bliver en smuk Høitidelighed.
Den er det ene Aar ganske som det andet. Hvert
Aar er der samme Vanskelighed for at finde en Plads
til Tantes Lænestol, og den kommer hvert Aar til at
staae paa samme Sted. Ogsaa er Tante saa god,
hvert Aar at lade overrasket over vore smukke An-
stalter og den høitidelige Modtagelse, uagtet det Altsam-
men er iaar som ifjor, og ifjor som for to Aar siden.

Grethe.

Naar det fornøjer Tante, kan vi jo sagtens finde
os i det.

Onkelen.

Navnetrækket maa lidt længer ned, at det kan
falde bedre i Øinene. Saadanne! (Til Bernhard.) Sh-
nes du nu, at det tager sig godt ud?

Bernhard.

Fortræffeligt. Tante vil blive meget rørt over
at see det.

Onkelen.

Nu, saa gaae du og Conrad op og henter Jeres Cousiner, for at vi Alle kan være tilstede.

(Bernhard og Conrad gaae.)

Rasmus (til Onkelen).

Altsaa ved samme Leilighed skal nok de to Forlovelser declareres?

Onkelen.

Ja, dersom ikke begge Forlovelser gaae i Lyset. Jeg har allerede for længe siden sagt til min Søster, at der Intet bliver af. Pas kun paa!

Grethe.

Men jeg kan ikke forstaae, hvorfor.

Onkelen.

Nei, det troer jeg nok. Det er heller ikke Alle, der har den hurtige Indsigt i en Sag som jeg, uden at rose mig selv. Seer De, disse unge Menneſter kan ikke gaae den lige Landevei. De har mange aparte Grillen og Phantasterier. Det kan være, at Bernhard en smuk Dag forlader os Allesammen og reiser til Spanien eller Italien, for at søge sig en Kjæreste op; og Pauline kunde det nok stikke at gaae i Kloster; hendes Sværmeri er noget catholisk. Conrad, troer jeg, vilde helst ægte et Bondefruentimmer, for han er igrunden jævn af Natur; og Judith tog nok allerhelst en Officeer.

Rasmus.

Saa? (Affides.) Ja, da vil jeg dog prøve paa, om ikke en jydsk Proprietair kan pudse hendes lille Hjerte væk.

Dnfelen.

Nei, den Plan sætter min Søster ikke igjennem paa den Maade, jeg veed det bestemt. Jeg gaaer saadanne stille hen og lægger Mærke til Alting. — Men det kommer nu an paa, om man ikke paa en anden Maade kunde faae de unge Menneſter til at føie hende. Jeg har en Idee — den er ikke saa gal — vent kun!

(Bernhard kommer ind med Judithe under Armen, Conrad med Pauline.)

Naa, der er' I! Ja, saa vil jeg gaae op og hente min Søster. — Ja, men naar jeg gaaer op, saa kan jeg ikke modtage hende herne; og det kunde just være saa høitideligt. Det er galt. Hvad skal jeg nu gjøre, Børn?

Conrad.

De forrige Aar gif Dnfel altid op.

Dnfelen.

Saa? Ja, saa maa jeg min Sjæl ogsaa gjøre det iaar.

(Gaaer.)

Judithe

(Der træder frem i Forgrunden med Bernhard).

Siig mig nu i Alvor, Bernhard! naar Tante

spørger dig, om du vil række mig din Haand, hvad vil du faa svare?

Bernhard.

Jeg? — Hvad vil du svare?

Judithe.

Sig nu du først din Beslutning. Hun spørger sikkert først dig.

Bernhard.

Ja — jeg maa tilstaae . . . ja, du veed, jeg har en ubegrænset Godhed og Agtelse for dig . . .

Judithe.

Det veed jeg. Men —?

Bernhard.

Men alligevel — især da du jo heller ikke er for det Partie — maa jeg desværre bede mig undskyldt.

Judithe.

Godt. Kan jeg faa stole derpaa?

Bernhard.

Det kan du.

Judithe.

At du under alle Omstændigheder vil sige Nei?

Bernhard.

Under alle Omstændigheder.

Conrad

(Der kommer frem med Pauline paa den anden Side).

Hør nu, Pauline, vi skulde dog træffe en bestemt Aftale for det Tilfælde, at Tante nu spørger os om vor Mening.

Pauline.

Det er sandt, det er paa Tids engang.

Conrad.

Er du ikke enig med dig selv, at du vil give mig en Kury?

Pauline.

Jo, kjære Conrad, du maa ikke blive vred — men i dette Punkt, hvad der ellers er en Sjældenhed, er jeg rigtignok enig med mig selv.

Conrad.

Og du troer ikke, du vil lade dig forbløffe, i hvad der saa skulde arrivere?

Pauline.

Nei. — Men, naar man seer ret til, saa er du nok bange for, at jeg skal sige Ja.

Conrad.

Det har jeg jo ikke sagt. Jeg vil blot vide din Beslutning, for at rette mig derefter.

Pauline.

Ja, kjære Conrad, saa ret dig derefter. Brug mig som Fyrtaarn, som Bartegn, og styr derefter;

eller om du vil, som Telegraph. Det er en Kurv, jeg hænger ud; jeg kan ikke nægte det.

Conrad.

Godt; saa stoler jeg derpaa.

Rasmus.

Der kommer Tante. Skal vi nu stille os op i en Række?

Bernhard.

Nei, vi gaae hende ganske simpelt imøde.

Rasmus.

Skal vi da ikke udbringe et Bivat, eller saadanne Noget?

Bernhard.

Nei, kjære Ven, Tante har svage Nerver. Alt gaaer af i største Stilhed.

Sjette Scene.

De Forrige. Fru Steengaard, fort ind af Onkel Tokum.

(Ved Fru Steengaards Indtrædelse gaae de Tilstedeværende hende imøde og gratulere.)

Fru Steengaard.

Tak, kjære Børn! Nei, I er' altfor gode,

At I har husset paa mig gamle Stakket.

— Hvor her er smukt! Nei, see kun, med Guirlander!

Dg med mit Navnetræk! Det, vil jeg vedde,
Har Conrad været Mester for. — Tak, Børn!

(Sætter sig.)

Dg for de smukke Ting, som I har sendt mig!
Hvorledes har I kunnet speculere
Ethvert af mine mindste Duster ud?
— Ja, Tak for Eders Godhed, Børn!

Pauline.

Af, Tante!

Tak dog ei os! Enhver af os har Grund til
At takke dig for al din Godhed mod os.
Enhver af os er som et Vidnesbyrd
Om al den Kjærlighed, din Sjæl er fuld af.
Derfor skal ogsaa Himlen paa vor Bøn
Beredde dig en Alderdom, der sorgfri
Dg ubetynget glider hen. Men vi,
Der i vor Ungdom glædes ved vor Lykke,
Skal sikkert ikke glemme, hvem den skyldes.

Fru Steengaard.

Min venlige Pauline! Bl'et man gammel,
Saa føler man Erfjendtlighed mod Alle,
Der letter os vor Alders stemme Byrde.
Ungdom har Lov til, nu og da at være
Lidt utaknemmelig. Den kan til Nød
Sig hjælpe selv, og staae paa egne Been.
— Men, Børn, nu skal I tage Blads. Jeg seer,

Min Broder har alt rømmet sig en Stund.
 Jeg troer vist, han har Noget paa sit Hjerte.

(Alle tage Plads. *)

Bernhard (affides).

Nu kommer den høitidelige Stund!

Dnkelen (reiser sig).

Ja, vistnok er der Noget, som jeg skulde
 Meddele Jer, — men i min Søsters Navn.
 I veed jo Alle, at hun stadig tænker
 Paa Eders Bedste —

Fru Steengaard.

Ja, det gjør jeg, Børn!

Hvis du, Pauline, og hvis Bernhard ikke
 Er mig saa nær beslægted' som Judithe
 Og Conrad, tænker jeg dog eens paa Alle.
 I er' mig Alle kjære, og jeg ønsker
 At see Jer Alle smukt og godt forførged'!

Dnkelen.

Og det er just af denne Grund, min Søster
 Med Glæde saae Familiens yngre Skud
 Forførged' smukt og godt ved Giftermaal.
 Hun venter ingen bedre Skjænk af Eder

---

*) I følgende Orden: Bernhard. Pauline. Grethe.
 Fru Steengaard. Dnkelen. Conrad. Judithe.
 Rasmus.

Paa hendes Fødselsdag, end om I nu
 Bestemte Jer, og traf et Valg, et saadant,
 Der er til Eders sande Gavn. Forstaaer I?
 Nu vil min Søster spørge Hver især;
 Og dersom En af Eder er af anden
 Formening end min Søster —

Fru Steengaard.

Na, hvorfor!

Det er jo rare, søielige Børn.
 Dem er det jo en Glæde, naar de blot
 Kan være mig til Villie. — Kom, Judithhe,
 Mit søde Barn, som jeg fra den Tid alt,
 Da knap du kunde sjønne, har havt hos mig —
 Svar nu, min Pige! Naar din gamle Tante,
 Der Dag og Nat kun tænker paa dit Bedste,
 Naar hun nu mener, at du selv og Alle
 Er' tjent' med, at du rækker Bernhard Haanden,
 Har du saa Hjerte til at sige Nei?

Judithhe.

Nei, kjære Tante — o, du veed det godt,
 At jeg har ikke Hjerte til at nægte
 Dig Noget, som jeg mærker kan dig glæde.

Onkelen (affides).

See see!

Bernhard (affides).

Hun siger Ja, den lille Her!

Fru Steengaard.

Det vidste jeg. Du er mit eget Barn,
Min sødeste Judithe. — See kun, Bernhard,
Den Perle har jeg gjemt til dig. Tael nu,
Du tager nok imod den. Ikke sandt?

Bernhard (reiser sig).

O, Tante, naar De vidste, hvor det smerter,
At høre Ja'et fra saa smukke Læber,
Him uforgivelige Belklang, skjult i
Et Ja fra en undseelig Piges Mund,
Og ikke kunne give det tilbage
Som et beruset Echo — da forstod De,
Hvor Meget jeg i denne Stund maa lide.
Hvi kan jeg ønske mig en mere stjern
Og mere venlig Livs-Løbsagerinde?

Fru Steengaard.

Ja, sig nu bare ligefrem din Mening.

Bernhard.

Al, ved min Fødsel har der sikkert raadet
En truende Constellation af Stjerner.
Nu, da et saadant Held, og uden min
Fortjeneste mig bydes, nu desværre
Er ikke længer dette Hjerte frit.

Fru Steengaard.

Na, du med din Constellation og Stjerner!
Hvad har du mod Judithe?

Bernhard.

Intet, Tante!

Det er mit Uheld. Men jeg vover ikke
At række hende Haanden, naar jeg ikke
Kan lade Hjertet følge med i Tilgift.

Fru Steengaard.

Med andre Ord, du giver mig et Afslag.
Det maa jeg tilstaae, det er ikke smukt.

(Til Onkel Tokum.)

Hvad siger du dertil?

Onkelen.

Det er mærkværdigt,
At Bernhard . . . nei, jeg mener, at Judithe —

Fru Steengaard.

Ja, hende kan jeg stole paa. Men godt!
Vil Bernhard være mig imod, saa maa jeg
See til at trøste mig. — Judithe! Staffel!
Dit søielige Sind imod din Tante
Har ikke hjulpet dig. — Kom du nu, Conrad!
For dig jeg indestaaer. Du har fra Barnsbeen
Havt Ophold i mit Huus og viist dig from,
Og altid god imod din gamle Tante.
Du spørger ikke Stjernerne tilraads.

Bernhard (affides).

Ja, hun er vred paa mig — det var at vente.

Fru Steengaard.

See, jeg har tænkt at staffe dig en Hustru,
Som du i alle Maader ret er tjent med.
Det er Pauline, som jeg mener. Vil du?

Conrad (reiser sig).

Min Tantes Willie stedse var min Lov.

Pauline (affides).

Han siger Ja!

Onkelen (affides).

Han siger ogsaa Ja!

Fru Steengaard.

Det kan jeg lide, Conrad! Det var smukt!
Og du, Pauline, kjære, muntre Barn!
Du er vel ikke vred, fordi jeg vælger
Paa dine Begne dig en Brudgom?

Pauline

(iler hen til hende og knæler ned).

Nei —

Hvor kan jeg, søde Tante, blive vred?
Jeg veed, du mener det saa godt, saa kjærligt.
Men nu maa du ei heller blive vred.
Ja, Conrad er mig kjær, som om han var
Min Broder. Men — nei, Tante, hør mig ud!
Du veed, vi er' rebelske; tale maae vi —
Men følge Conrad fromt og ufortrødent
Paa Livets Tornevei, det kan jeg ikke.

Jeg under ham det bedre. Han skal ægte
En Pige, der er Meer for ham end jeg.

Fru Steengaard.

Na, Meer! Du hører jo, at han vil selv.
Men seer man rigtig til, saa har nok du,
Som Bernhard, ogsaa givet bort dit Hjerte.

Pauline.

Det har jeg ikke sagt. Men, hvis saa var,
Da gjorde jo min Kjærlighed mig undskyldt.

Fru Steengaard.

Na, Inte! Er ved Kjærlighed man undskyldt,
Naar man bedrøver Andre?

Pauline.

Ja, det er man.

Det veed du godt. Du har jo selv fortalt os,
Dit Giftermaal blev ikke ganske bifaldt
Af dine Nærmeste —

Fru Steengaard.

Ja, jeg, min Pige!

Det var en anden Sag. Men du — Hør, Børn!
Det har jeg rigtig ei forskyldt af Eder,
At I er' Alle mig imod.

Pauline.

Men, Tante!

Du er jo ellers god imod os Alle,

Er ellers føielig, og saa fornuftig.
 Og nu staaer du saa stridig paa din Mening!

Fru Steengaard.

Forbi jeg bedre kjender Ebers Gavn,
 Forbi jeg mener Jer det godt —

Dnkelen.

Ja, Søster,

Det er dog bedst, man giver Tid en Stund.
 Maaſtee det saa kan føie sig.

Fru Steengaard.

Ja, troer du?

(Mens hun og Dnkelen taler sammen, og de
 Andre have reist sig og staae i en Gruppe, fører Ra-
 smus og Grethe frem i Forgrunden.)

Rasmus.

Hør Grethe, jeg maa dog fortælle dig et Fan-
 dens Puds, som Conrad og Judithe har spillet Tante;
 ret hvad man kan kalde et snildt Indfald. De har
 aftalt med de Andre, at de selv vilde sige Ja til
 Tante, eftersom de ikke godt kunde støde hende for
 Hovedet. Men saa skulde de Andre staae hardt paa
 deres Nei — hahaha — og saa blev der jo allige-
 vel Intet af det Hele.

Grethe.

Ja, Klogskab, det brister det dem ikke paa.

Rasmus.

Ikke sandt, det er et genialst Indfald! Men nu synes det mig, Grethe, at vi To skulde bære os ligedan ad. Tante vil vist ogsaa spørge os, og saa maa det jo ikke være dig kjært, om jeg sagde Nei. Lad du derfor mig sige Ja; men staae du hardt paa dit Nei.

Grethe.

Siig du kun ogsaa Nei. Du har jo ingen Grund til at gjøre saa mange Omstændigheder med Tante.

Rasmus.

Ja, det skal du ellers ikke sige. Hun har nogle Prioriteter i et Par af mine Gaarde, som jeg ikke var tjent med at faae op sagt just nu.

Grethe.

Det behøver du ikke at frygte for. Men, som du vil. Saa siig du Ja, naar du har saa stor Lyst til at efterabe de Andre.

Rasmus.

Godt; saa bliver det ved den Aftale.

(De gaae til de Andre. Onkel Tokum og Fruen komme frem.)

Onkelen

(affibes til sin Søster).

Nei, Søster, i en saadan Sag der maa man Gaae frem gelindt, undgaae Familietvist

Dg alt det Dvafleri, der følger med.
 Det frygter du jo selv for.

Fru Steengaard.

Det forstaaer sig.

Onkelen.

Hvorfor har Bernhard og Pauline, troer du,
 Sagt Nei til dig? Fordi du selv saa ivrigt
 Har staaet derpaa, saa ofte talt derom.
 Det skal man ikke. Man skal heller lade,
 Som om man ikke bryder sig en Snuus
 Om hvem de vælge eller ikke vælge.
 Saa falde de til Føie — pas kun paa!

Fru Steengaard.

Du mener da, hvis nu jeg giver efter,
 Saa vil de siden føie sig?

Onkelen.

Maaskee.

Men det forstaaer sig, man maa støde til.
 Jeg har en ganske god Idee — vent blot
 Til siden, efter Bordet —

Fru Steengaard.

Na, man har

Kun Sorg af unge Menneſter! (Til de Andre.) Nu ja,
 Jeg faaer nok føie mig, naar I er' Alle
 Saa ſlemme mod Jer ſkikkelige Tante.

Nu staaer mit Haab til Rasmus og til Grethe.
 De To har ikke Hovedet saa fuldt
 Af Eders tusinde, forkeerte Paafund.
 Dem kan jeg stole paa.

Rasmus (affides, fornoiet).

Jaa, luur du os!

Fru Steengaard.

Naa, Grethe, ikke sandt, du gi'er dit Minde,
 Naar nu dit Bysbarn Rasmus frier til dig?

Grethe.

Vil ikke Tante spørge Rasmus først.

Fru Steengaard.

Det kan jeg gjerne. Svar da, Rasmus! Har du
 Vel Noget mod, at Grethe bli'er din Kone?

Rasmus.

Min Tantes Billie er min Lov.

Fru Steengaard.

Jaa, seer I,

Det var fornuftig svaret. — Naa, og Grethe?

Grethe.

Jo — jeg har overveiet hos mig selv.
 Jeg troer, at jeg og Rasmus godt er' tjent' med,
 Det skeer som Tante vil det.

Rasmus (affides).

Hvad? — Men, Grethe—!

Grethe.

Jeg kjender ham fra uden og fra inden.
Han kjender mig. Det skal nok gaae med Liden.

Fru Steengaard.

Naa, Gudsteeelov!

Bernhard.

Vi gratulere!

De Andre.

Ja!

Vi gratulere!

Rasmus.

Tak! (Affides.) Men Grethe, hør dog —

Fru Steengaard.

Men nu skal I gaae ind med mig. Der staaer
lidt sød Wiin inde — vi vil klinker strax
Paa denne nye Forlovelse.

Dnkelen.

Det skal vi!

Og ønske dem til Lykke.

De Andre.

Ja, til Lykke!

Rasmus (forlegen).

Ja, Tante! men —

Fru Steengaard.

Lag Grethe under Armen;
Saa gaae vi efter Eder, smukt i Række.

(De gaae ind parviis.)

Anden Act.

Landlig Egn. I Baggrunden en med Grønt og Blomster
udpyntet Lade, eller en Fløi deraf. I Forgrunden en stor
Høstak.

Første Scene.

Grethe, Pauline og Judithe, der sidde i Høstakken og binde
Kranse og Festsøs. Conrad, der ligger op til den paa
en løs Høbunke. — Siden Bernhard.

Conrad.

Iblandt de Nydelse, jeg lægger Vægt paa,
Er der kun faa, jeg sætter høit som den,
En Sommerdag, strax efter Middagstid,
Naar man har spist sig mæt og træt, at ligge
Op til en Høstak; under Lustens Varme
At gennemtrænges af den fine Bellugt,
Som Høet duster ud —

Pauline.

Ja, det er vist.

Men er det saa nødvendigt, at man først
 har spist sig rigtig mæt og træt til Middag?

Conrad.

Jo, efter min private Mening.

Subitø.

See,

Der kommer Bernhard stormende.

Pauline.

Ja, see,

Og saa fordybet!

(Bernhard træder ind.)

Conrad.

Tag dig lidt iagt!

Du falder over mine Been.

Bernhard.

I her!

Saa skynd Jer, sig mig hurtigt, kort og kraftigt,
 hvis Kjærlighed er stærkest, dybest, varigst,
 Og sandest, og meest enig med sig selv,
 Et Mandfolks eller Fruentimmers?

Conrad.

Holdt!

Med den Dvæstion kan man slaae Folk ihjel.
 Sæt dig først ned og pust! saa skal vi tænke —
 Der staaer en omvendt Fjerding, eller kast dig
 I Høet, om du vil.

Bernhard
(tager Plads).

Nu vel, saa svar nu.

Conrad (til Pauline).

Svar du ham. Jeg maa have længer Tid.

Pauline.

Ja, hvad veed jeg —

Judithe.

Det er et taasfet Spørgsmaal.

Igrunden kan der aldrig være Tale
Om Mandfolks Kjærlighed. Enhver af dem
Har tusind andre Interesser. Vi,
Naar vi er' ret forelskte, har kun een,
Den Følelse, vi nære . . .

Bernhard.

Nei, jeg be'er!

Naar Damer er' forelskte — hvis de er' det —
Seer man dem strikke, hækle og brodere,
Som om der ingen Fare var for Hjertet.
Vi Mandfolk derimod, er' vi forelskte,
Vi fatte Ledet for vort vante Arbeid,
Humeuret følger os, vi gaae og drømme,
Vi driver om, ja reent ud sagt, vi dovne.
Spørg I kun Conrad.

Conrad.

Jo, det har han Ret i.

Pauline.

Men Bernhard glemmer, at en Mand's Forretning
Som oftest kræver Hovedbrud, og hermed
Forliges Kjærlighed kun slet. Men vore
Forretninger er' oftest af den Art,
At vi kan give Tanken frit Audiens,
Og usforstyrret blive ved vort Arbeid.
Forelsket kan man være, skøndt man strikker.

Conrad.

Pauline har mit Bisald.

Bernhard.

Ogsaa mit.

J kan da strax gaae over til mit Spørgsmaal:
Hvis Kjærlighed er stærkest —

Pauline.

Kan ei Grethe

Bevæges til at sige os sin Mening?

Grethe.

Na jeg! Hvor kan jeg sige noget Klogt —
En Sag, som J har tænkt saa meget over.

Bernhard.

Vi trænge, som De seer, til Assistance.

Pauline.

Prøv kun derpaa.

Grethe.

Nu ja, saavidt jeg indseer,

Har Bernhard Ret i, at et Mandfolk har det
 Langt mere befrigt end vi Fruentimmer,
 Forstyrres meer i hvad han ellers driver;
 Men — ifkun i Begyndelsen, og kun til
 Man giver ham Gehør. Vel muligt er det,
 Hans Kjærlighed er mere stærk end vor,
 Men kun saa længe som den ei er gjengjældt.
 Er dette skeet, saa troer jeg, at han fjølnes,
 Saa kan han rolig gaae til sin Forretning,
 Og stundom blive fjønt forliebt paany.

Conrad (affibes).

Gid Pokker havde den Forflaring!

Grethe.

Men

Vi Fruentimmer har det netop ombendt.
 Fra den Stund, at vor Kjærlighed er gjengjældt,
 Slaaer den hos os just Rødde, næres, trives,
 Og fylder ud fra den Tid meest vor Tanke.
 Nu kan I selv bedømme, hvo af os
 I Kjærlighed er sandest og er dybest,
 — Men Get endnu, og det kan være, Bernhard
 Har tænkt derpaa: det er vel ei omsonst,
 At man har kaldt vort Kjøn det svage. Mangen
 Forresten vakker Pige bringes let paa
 En Afvei, naar hun mærker, hun er liidt.
 En Mand's Opmærksomhed, hans Godhed for os,

Hans uafslæbige — ja, hvad er det,
 I kalder det? hans Ruten til en Pige,
 Gjør altid Indtryk paa et ungt Gemyt.
 Saa kan det stee, selv om man ikke tænker
 Just paa at gjøre Gjengjæld, at man dog
 Af Lettsind føres til Coquetteri.
 Det er en Sag for sig; fra den kan Ingen
 Bedømme Fruentimmer overhoved.

Pauline
 (sagte til Judith).

Der kan du see!

Judith
 (ligeledes sagte).
 Det kommer ikke mig ved.

Grethe.
 Er Bernhard nu fornøiet med mit Svar?

Bernhard.
 Jo — skøndt vi Adams Søner, som jeg mærker,
 Just ikke staae saa høit i Deres Gunst.
 Men der er god Logik i Deres Svar,
 Og allenfals — jeg selv veed intet bedre.

Judith
 (samler sine Festons sammen).
 Nu er jeg færdig. Jeg gaaer ind og hænger
 Det op derinde.

Conrad.

Ja, lad mig saa hjælpe.

(Han og Judithe gaaer.)

Grethe.

Dg jeg vil see, hvorledes Tante har det.

(Gaaer.)

Bernhard.

Jeg skulde hen og trøste vor Forvalter,

Der transpirerer over Transparentet.

Men vi er' just saa uforstyrret sammen,

Dg det gaaer sjelden paa hos os. Saa hør —

Hvis du har Lyft, Pauline . . . jeg har skrevet . . .

Imorges, da jeg intet Bedre vidste,

Skrev jeg et Digt og rættede min Muse.

Det angaaer halvveis Det, vi nys har talt om.

Vil du nu høre det? Det er til dig.

Pauline.

Et Digt til mig? Det vil jeg gjerne høre.

Bernhard.

Gud veed, om jeg i dit Sted var saa høflig.

Naar Andre presenterer mig et Vers,

Som efter Talemaaden „deres Muse

Har undt dem i et heldigt Dieblif,"

Saa løber det mig iikoldt ned ad Ryggen,

Dg allerhelst jeg gif min Bei.

Pauline (smilende).

Jeg bliver.

Huff paa, at Digtet er til mig.

(Sætter sig igjen hen i Sæstakken og tager fat paa sit Arbeid.)

Bernhard.

Saa hør da!

Men Get endnu: Kritik jeg ønsker ikke.

Naar jeg har læst det op, saa gaaer jeg strax.

(Tager et Papir op, men ser kun deri ved de første Vers.)

Som Digter vil jeg meer end gjerne flye

Det, der er dagligdags, det Trivielle.

Dg dog min Sang til dig er langt fra ny;

Ihi ofte sagt er det, jeg kan fortælle.

Er du kun urørt af den søde Magt,

Der snart mig river hen og snart mig gjækker?

Dg er dit Hjerte trygt, skjøndt uden Vagt?

Mit, som jeg vogter paa, mig selv forstrækker.

Min egen Følelse, naar jeg med Harm,

Naar jeg med Trods vil den imøde trine,

Forraader mig og gjør mig blød og varm.

— Er dette ligedan med dig, Pauline?

Dg er det ligedan med dig, at snart

Du selv dig undseer over Det, du føler,

Snart venter dig af Lyffens Gud din Part,

Dg frygter, den gaaer tabt, imens du nøler —?

Er du mod tvende Bøler vendt som jeg,
 Og i dit Bæsen splittet ad i Tvende,
 Snart længselsfuld paa Drømmens dunkle Bæi,
 Snart spottende, at du skal sees paa denne —?

Og ueens med dig selv, kun eens i Gæt:
 At nære uafslædig din Flamme,
 Og dog at frygte for et afgjort Skridt,
 Og kun i Uvisshed og Tvivl den samme —?

Er Kjernen i dit Bæsen, i hvert Ord,
 Og i din Sorg, og i din muntre Mine,
 Hiin Følelse, hvorpaa du selv ei troer?
 — Af, er det ligedan med dig, Pauline?

(Kysser hendes Haand og gaaer hurtig.)

Pauline

(Der under Digtets Slutning har reist sig i Bevægelse).

Han har forstræffet mig med sine Vers —
 Na Vers! Hvem lægger Bægt derpaa — man veed
 nok . . .

Hvor meget menes der med hine Ord,
 Der føies sündrigt sammen, sündrigt spille
 Med Bendinger, og lege med en Tanke?
 Men Bernhard? Nei, han mener det — jeg troer ham.

(Efter et Ophold.)

— — Om det er ligedan med mig? Om jeg
 Er ueens med mig selv? Ja, han har seet

Min Tilstand i sin egen. Man vil lege
 Med Tølelser, og tænker ikke paa,
 At de kan melde sig engang som Alvor.
 — Frift Mod da! Vil jeg eller vil jeg ikke?
 Mandfolk er' lykkelige; de kan tælle
 Paa Knapperne. Var jeg blot overtroist,
 Med en besteden Gaaseurt jeg hjalp mig,
 Og plukked' Bladene deraf. Lad see!

(Gæder i Græsset efter en Blomst.)

Anden Scene.

Pauline. Grethe.

Grethe.

Pauline — men hvad gjør du?

Pauline.

Na, jeg søger

En Gaaseurt, en Præstetrave, eller
 En anden hellig, mystisk Urt, hvoraf jeg
 Kan rive Bladene, for at erfare
 Om jeg skal gifte mig.

Grethe.

Det kan du sagtens
 Betænke paa en anden, bedre Maade.

Pauline.

Men ikke paa en nemmere.

Grethe.

Men hør nu,
Det er jo noget Nyt. Er det dit Alvor,
At du vil gifte dig?

Pauline.

Nei, sandt at sige,
Er mine Tanker milevidt derfra.
Men desuagtet — du, som er saa klog,
Saa ærlig og oprigtig, sliq mig hurtigt,
Hvad er din Mening om vor Kætter Bernhard?

Grethe.

Ah — slap det dér ud!

Pauline.

Nei, vist ikke! Svar kun!

Grethe.

Min Mening ligger der vel ingen Magt paa.
Hvad synes du da om ham?

Pauline.

Ja, vi to

Har nu i lang Tid været daglig sammen.
Hvad man skal dømme rigtig om, det maa man
See paa i Grafsand.

Grethe.

Ja, du er en Gavstrif,
Du snoer dig fra mig. Nu jaja, jeg seer nok,

Stjøndt jeg har ikke troet det før, at Bernhard
Paa sin Maneer har Godhed for dig.

Pauline.

Saa?

Hvorfor paa „sin Maneer“?

Grethe.

Fordi — nu, Bernhard

Er ikke god at blive flog paa. Jeg
Veed aldrig rigtig, om hans Ord skal tages
Som just de falde, eller om han ikke
Har Folk tilbødste. Derfor maa du være
En lille Smule paa din Post. En Pige,
Naar hun er brav og sætter bort sit Hjerte,
Men mærker, at hun stufes, hun vil ikke
Forvinde det saa let. Det hedder vel,
At man skal stræbe selv, gaae til sin Gjerning;
Saa vil det glemmes. Men, Pauline, troe mig,
Det ligger En bestandig tungt i Sindet,
Dg volder mangen Stund sørgmodige Tanker.

Pauline.

Jeg troer dig. Men om Bernhard maa du dømme
Lidt mildere. Som han nu er engang,
Misfjender man ham let. Han spotter stundom,
Dog mener han vist intet Ondt dermed.
Han har et dybt Gemt, meer end du troer,
Dg han er sine Venner tro hengiven.

Grethe.

Har han da nogensinde friet til dig?

Pauline (leende).

Det har han rigtignok. Men det bethder
 Just ikke stort. Der gaaer nok ingen Dag,
 Hvor ikke Conrad frier til Judithe.
 Snart giver hun ham Haab, og snart et Afslag.

Grethe.

Ja, I er' underlige Folk. Jeg troer,
 I kunde gifte Jer og holde Bryllup,
 Og uden at I meente det i Alvor.

Pauline.

I Alvor? Men hvorfor er det just Alvor?

Grethe (forundret).

Hvorfor?

Pauline.

Hvorfor saa ubarmhjertig Alvor?
 Med Egteskab forsvinder, som mig synes,
 Den bedste Halvpart af vor Ungdoms-Lyst,
 Hiin muntre Leven hen fra Dag til anden,
 Hiin Tillid til et Haab, der kan forskjertses.
 Er da i Sandhed Kjærlighed et Bæsen,
 Der taaler, at det tugtes, at det tvinges
 Til smukt at gaae i Skridt med ærbar Mine?
 Ak, Grethe, naar jeg gifter mig, da vender
 Hiin lille, skjelmste Binegub mig Ryggen.

Man lægger strenge Pligter paa min Skulder.
 Den Mand, jeg elskede, er nu ei længer
 En munter, en opmærksom Cavalleer,
 Han er — min Mand; har Meget at bestille,
 Er altid vanskelig at faae i Tale;
 Og fra min Ungdoms Boeste jeg dumper
 Med Et dybt, dybt i Egtestandens Prosa.

Grethe.

Pauline, nei, det kan du ikke mene.
 Hvis ellers jeg veed ret, hvad man forstaaer
 Ved Boeste, da har den gifte Stand
 Dist med sin Boeste; men her som altid
 Det gjælder om, at man har Die for den;
 Og det kan gjerne være, at den ligger
 Just i de strenge Pligter, du har Angst for.
 Vi Fruentimmer trænge til at støttes
 Til En, vi kan i Nøden søge Hjælp hos.
 Nu mærker du det ikke, da saa Mange
 Er altid om dig; men det mærkes siden.
 — Jeg mener da, hvis ellers du har Godhed
 For Bernhard, kan du godt ham række Haanden.

Pauline (leende).

Ja, vi er ikke nær saavidt endnu.
 Men jeg vil gjerne troe, at du har Ret,
 Og fromt og ydmygt oppebie' min Skjebne.

— Men hør, der er en Sag, jeg har paa Hjertet.
 Før, dengang Bernhard kom, lod du et Ord
 Om Fruentimmers Coquetteren falde;
 Og i det Samme, syntes jeg, du saae
 Hen paa Judith. Rasmus, har jeg mærket,
 Er nok lidt flygtig af Natur. Men troer du,
 At hun har coquetteert med ham?

Grethe.

Jeg frygter.

Maaskee jeg tager feil.

Pauline (affides).

Jeg frygter selv.

(Gæit.)

Ja, det er sagtens ifkun Narrestreger.
 Men Uret er det altid. Hør, jeg vil —
 Naa, der er Rasmus. Tael nu du med ham,
 Og læs ham Terten. Det er velfortjent,
 Naar han saa lidt forstaaer at skønne paa dig.
 Og hilts ham, hvis du vil, fra mig: Judith
 Har sine Tanker andensteds, og kunde
 Nok falde paa at holde ham for Nar.

(Gaaer.)

Grethe (ene).

Ja, det skal hjælpe stort, man præker for ham.

Tredie Scene.

Grethe. Rasmus.

Rasmus.

Det er vist her, man skal træffe Husets Smaapiger. (Bliver Grethe vaer; forlegen.) Naa, det er dig, Grethe —

Grethe.

Men det er nok ikke mig, du ventede at træffe her.

Rasmus.

Nei — oprigtig talt — det var det just ikke. Jeg stod i den Tanke, at . . . at —

Grethe.

Ja, Rasmus, jeg mærker nok, at du gaaer omkring og hænger med Hovedet. Vor Forlovelse er kommen lidt hastig over dig.

Rasmus.

Deri har du rigtignok Ret.

Grethe.

Da er den dog gammel nok for den Sags Skyld. Men du er bleven svag paa Huskommelsen herovre. Du glemmer, at vi med vor egen Billie har været bestemte for hinanden allerede i fem Aar.

Rasmus.

Det var jo Barneftreger.

Grethe.

Nei, det var ikke. Jeg meente det i Alvor, og du med. Men jeg forstaaer nok, at du nu har faaet Fluor i Hovedet. Du er bleven forblændet af de unge, smukke Fruentimmer herude. Du gjør saa smaat Hanebeen for Tudithe.

Rasmus.

Det var da intet Under, om jeg gjorde.

Grethe.

Men er hun Noget for dig? Troer du, hun vil leve med dig paa din Gaard derovre? Hun vilde faae dig til at leve paa en stor Fod og snart tømme dine Lommer.

Rasmus.

Du dømmes meget urigtigt om de Piger.

Grethe.

Det troer jeg ikke. Jeg har været 14 Dage længere herude end du. Du kom først iforgaars. Jeg kan derfor kjende lidt bedre til Pigerne end du. Det er brave Fruentimmer, der nok engang med Tiden kan gjøre en Mand lykkelig, men læg vel Mærke til: en Mand, der passer for dem. Du passer for Ingen af dem.

Rasmus.

Det skal du ingenlunde sige. Jeg har nu begyndt at see mig om i Verden, og jeg mærker, at

jeg er ikke den samme som før. Det er ganske rimeligt, at jeg i Et og Andet kan skifte Mening.

Grethe.

Ja, Rasmus, vi Mennesker kan nok engang imellem skifte Mening. Men man skal dog sørge for, at der er noget Bestandigt, der bliver under Omskiftelsen. Men jeg mærker nok, det fører til Intet, at jeg strides med dig. Hør mig nu. Dengang jeg imod vor Aftale gav Tante mit Ja, da gjorde jeg det med velberaad Hu. Jeg tænkte, du vilde selv være den Første til at fortryde det, om jeg havde sagt Nei. Din Lyft har altid været at jage nu efter Et, nu efter et Andet, der stak dig i Dinene, og som du snart igjen lod falde. Men jeg seer nu, at jeg har bedraget mig, og det er derfor nu min egen Mening, at vi skal bryde vor Forbindelse. Her har du din Ring tilbage, og giv mig nu min.

Rasmus (forvirret).

Ja, hvor har jeg den?

Grethe.

Du veed nok, hvor du har den. Den sidder paa din lille Finger; for du har bestandig maattet flytte den, altsom din Haand voksede.

Rasmus.

Men hvad er det værdt at bytte Ringe? Vi kan

altid beholde dem til en Grindring. Jeg er nu saa vant til at den sidder paa den lille Finger.

Grethe.

Har du saa hurtig vænnet dig af med mig, saa gaaer det nok ogsaa med Ringen. Giv mig den. Og her har du din. — Jeg havde engang tænkt, at denne Ring skulde være det første Led af en Kjede, der bandt os sammen for hele Livet. Det er ikke skeet, om til vor Lykke eller ikke, det staaer i Forsynets Haand. Jeg har nu kun eet Ønske: at den Kjede, der for Fremtiden kommer til at binde dig, hverken vil holde dig for stramt eller for løst; for ingen af Delene taaler du, Rasmus. (Gaaer.)

Rasmus.

Ja, hun var vred. Men — nei, lille Grethe, man skal ikke omsonst komme ud i Verden og gjøre Bekjendtskab med saa udmærkede Folk. Det faaer ikke hjælpe — jeg maa eengang for alle gjøre Ende derpaa. Jeg vil ikke, de herude skal troe, jeg allerede har bundet mig. (Bliver Bernhard vaer, der gaaer over Scenen.) Na, hør!

Fjerde Scene.

Rasmus. Bernhard.

Bernhard.

Er De alene? Hvor er da Deres Kjæreste?

Rasmus.

Min Kjæreste — ja sandt at sige, kjære Ven, den Forlovelse stod just ikke paa faste Fødder. Vi er i dette Dieblif blevne enige om at hæve den.

Bernhard.

Ei! — Ja, jeg veed ikke, om man ved en saadan Leilighed pleier at gratulere eller condolere.

Rasmus.

Det veed jeg heller ikke. Men s'ig mig, om De troer, man vil tage mig den Sag ilde op i Familien.

Bernhard.

Jeg i det mindste skal ikke tage Dem det ilde op. I Almindelighed kan jeg bedre forstaae, at Folk staae op, end at de forlove sig. — Men hvad har De nu isinde?

Rasmus.

Ja, det er just Knuden, og jeg vil gjerne i den Anledning høre Deres gode Raad. Der er en lille Pige her paa Gaarden, der stikker mig i Dinene —

Bernhard.

Pauline?

Rasmus.

Nei, hende kommer jeg nok ingen Vel med. Det er Judithe, jeg har i Rifferten.

Bernhard.

Ja, det gaaer jo godt an.

Rasmus.

Troer De virkelig, kjære Ven, at hun er villig til —

Bernhard.

Nogle Vansteligheder vil hun vel sagtens gjøre.

Rasmus.

Saa? Vansteligheder?

Bernhard.

Ja, som alle Fruentimmer pleie. Men det er jo den interessanteste Deel af et Frieri.

Rasmus.

Det er det ogsaa, og det skal ikke affrække mig. — Men troer De, Lante vil give sit Samtykke?

Bernhard.

Maaskee — langt om længe — naar hun mærker, det kan ikke være anderledes.

Rasmus.

Men hun er jo en stikkelig Kone, der holder af Judithe.

Bernhard.

Hun er en fortræffelig Kone, der elsker os Alle. Men hendes Kjærlighed er despotisk og forkjælet. Hun tyranniserer os Allesammen med lutter Kjærlighed.

Rasmus.

Nu, det tænker jeg nok, jeg skal faae Bugt med hende. Men der er endnu en Ting, der staaer mig

for Hovedet. Mener De, at Judithe med Tiden vil leve med mig paa min Gaard derovre ved Lemvig?

Bernhard.

Na jo, naar De forstaaer at indrette Dem comfortable —

Rasmus.

Cumfortabelt — ja, det var det rette Ord! Jeg veed nok hvad De mener, og hun skal faae det: smukke Tapeter i Dagligstuen, og røde Gardiner, og Gulvtæppe paa Gulvet, og en Sopha og et Divansbord. Og saa en af de nymodens Kaffelovne, der fyres med Steenful, og en lille Gibsfigur ovenpaa — og om Aftenen Potpourri af Roser og Lavendler — jo, det skal præcist blive cumfortabelt. Hun skal faae det Alfammen, og hun er det værdt, for hun er selv cumfortabel. Tak for det Vink, De gav mig der.

(Gaaer.)

Bernhard.

Jeg tænker dog ikke, at den Medbeiler skal blive Conrad farlig. Ja, hvem veed det! Advare ham, kunde man jo altid.

Femte Scene.

Bernhard. Conrad.

Bernhard.

Hør, Conrad, der er Ordsprog, man i Grunden Beständig burde huske, som gediegne

Paamindere paa Livets Bei, Propheter
 I praktisk Leveviisdom, for Exempel:
 „Mens Græsset groer, kan Roen gjerne døe.“

Conrad.

Ja, det er meget muligt. Hvad saa Mere?

Bernhard.

„So Hunde kan ei enes om et Been,
 Og mindst kan So, der beile til den samme —“

Conrad.

Men hvad skal alt det sige?

Bernhard.

Det skal sige,

„At Den, som kommer først til Mølle, han —“

Conrad.

Gaaer malet først. Det veed jeg. Men hvad Mere?

Bernhard.

So, Kjærlighed er som en Nimmerbug;
 Den falder snart paa Lidsler, snart paa Roser.

Conrad.

Men hvad betyder dette?

Bernhard.

Det betyder,

At mens du gaaer og slentret, kan det hændes,
 En Anden jager indenfor din Bane.

Conrad.

Du mener Rasmus? Han er jo forlovet.

Bernhard.

Det er forbi. Han har staaet op igjen.

Conrad.

Na hvad! behøver jeg at frygte Rasmus?

Bernhard.

Ja, Hovmod gaaer for Fald. Et Ordsprog siger,
En lille Tue vælte kan et Læs.

Og — ja, der kommer hun. Brug nu din Tid.

Med Reilighed og Lys maa ikke spørges;

Og jeg har lært, at Bækken skal man stemme,

Sør den er spulmet til en Na. — Adios.

(Gaaer.)

Conrad (ene).

Hvad er nu det med Get? Sør Rasmus vove —?

Ja, jeg skal artig feie ham!

(Seer ud.)

Der staaer hun —

Det er med ham hun taler og med Onkel.

Om — det kan være, Bernhard havde Ret.

Jeg vil forhøre mig.

Sjette Scene.

Conrad. Judithe. Siden Pauline.

Conrad.

Judithe, hør!

Hvem var det, som du stod og talte med?

Judithe.

Med Ingen. Jeg stod hos, da Rasmus kom.

Conrad.

Hvad vilde han?

Judithe.

Aa, han fortalte Onkel,

At han og Grethe har slaaet op.

Conrad.

Ja saa!

Hvor kommer det?

Judithe.

Jo, det var godt at vente.

Hum har den hele Dag seet suurt til ham;

Og han har nok fra først af ikke meent det.

Conrad.

Jeg frygter for, det vil bedrøve Tante.

Judithe.

Det troer jeg selv.

Conrad.

Sudithe, hør — mig synes,
 Det var dog sikkert bedst, om vi engang
 For Alvor talte ligefrem med Tante.

Sudithe.

Hvad mener du?

Conrad.

Jeg mener, dersom du —
 Ja, du har jo saa godt som sagt engang,
 At jeg var Den, du rakte helst din Haand —

Sudithe.

Na, Conrad, skal jeg plages nu paany!

Conrad.

Hør blot et Ord —

Sudithe.

Det fjeder mig.

Conrad.

Nei, hør mig!

Man kan dog ikke stedse gaae og gantes.
 Du kan jo svare hvad du vil.

Sudithe.

Saa tael,

Men gør det fort.

Conrad.

Lør jeg idag betroe mig

Ill Tante?

Nei.

Judithe.

Conrad.

Vil du da heller?

Judithe.

Nei.

Conrad.

Naar mener du, vi skal?

Judithe.

Det veed jeg ikke.

Conrad.

Saa seer du sagtens helst, det skeer slet ikke.

Judithe.

Det veed jeg ikke.

Conrad.

Na, det veed du ikke!

Jeg veed nok, du vil heller være fri,
Og tage mod de unge Herrers Cour.

Judithe.

Nu svarer jeg dig ikke.

Conrad.

Som du vil.

Men du vil nok fortryde det engang.

(Gaaer, idet Pauline træder ind.)

Pauline.

Var Conrad vred paa dig?

Judithe.

Han var uartig.

Pauline.

Saa gav nok du ham Grund dertil.

Judithe.

Saa? Troer du?

Pauline.

Ja, ellers spier han dig jo i Alt.

Judithe.

I Alt! Savist!

Pauline.

Men Conrad, er jeg bange,
Har mærket Et og Andet. Som din Ven
Jeg raader dig, Judithe, vær forslgtig.

Judithe.

Hvad er der nu paafærde?

Pauline.

Du skal være
Lidt meer tilbageholdende mod Rasmus.

Judithe.

Det er jeg.

Pauline.

For du veed ret godt, at Conrad
Har længe gjort sig Haab om dig.

Subithe.

Men Conrad

Skal ikke troe, jeg er forlegen for ham.
Behøver jeg at binde mig saa tidlig?

Pauline.

Saa sig da Conrad ligefrem din Mening;
Saa veed han hvad du vil.

Subithe.

Har du maaskee

Sagt Bernhard ligefrem din Mening?

Pauline.

Nei;

Og det er heller ikke ganske Ret.
Men der er ingen Trediemand, der lider
Bed mine Griller. Rasmus derimod
Har uden Tvivl for din Skyld brudt med Grethe.
Det maa du gjøre godt igjen. Jeg veed
Af Bernhard, du kan vente dig, at Rasmus
Vil frie til dig —

Subithe.

Saa giver jeg ham Nei.

Pauline.

Det skal du ikke. Bernhard mener ombendt,
At du . . . men tys! det er jo ham der kommer.
Jeg skal forklare dig hvad Bernhard mener.

(De gaae.)

Syvende Scene.

Rasmus. Pompeius.

Rasmus.

Pompeius!

Pompeius.

Ja, Herr Junker!

Rasmus.

Det var fordømt, jeg ikke tog et bedre Kjøretøj med hjemmefra. Jeg har tilbudt Frøken Judithe at føre hende ned imorgen til Beddeløbet, og hun har taget mod mit Tilbud. Men nu burde jeg egentlig have en galant lille Sig.

Pompeius.

Ja, Junkeren fører i Sig med hende, og hun fører i Ring med Junkeren.

Rasmus.

Na Snak! — See nu blot Chaisen godt efter. Er der Intet iveien med Remmerne?

Pompeius.

Med Remmerne er der Intet iveien. (Suffer.)
Gid det var saa vel med alt Andet!

Rasmus.

Hvad kan der være iveien? Det er jo en stærk Vogn og gjort forsværlig.

Pompeius.

Ja Chaisen er gjort forsvarlig nok. Jeg vilde kun ønske, at Alting var saa forsvarlig gjort.

Rasmus.

Naar, er du endnu ikke færdig med dine Jeremiader! Hm — naar jeg blot vidste, hvad man kunde speculere ud, der rigtig kunde fornøje saadant et lille Pigebarn. Hun har sagt, hun holder af Fyrværkeri. Kunde man nu faae saadant Løi færdigt fra Kjøbenhavn, det var en skønne Ting! Naar Raketterne fuse iværet, og Ildhjulene gaae rundt og sprutte og kaste Gnister, saa vil Hjertet hoppe i Rivet paa hende, og — habaha — kanske det saa kunde selv fænge Ild. — Pompeius, jeg synes, jeg er bleven til et ganske andet Menneske herude.

Pompeius.

Det synes jeg med — Gud bedre det!

Rasmus.

Hør nu, du maa ind til Kjøbenhavn for mig. Det er Brug her, at man gjør sin Opvartning hos Damerne med Præsenter og andre smaa Opmærksomheder. Det maa jeg med gjøre. Saadanne Ting ere ikke saa dyre som man troer, og Lidt maa man spendere. Du skal hente mig en heel Kramkiste ud med alleflags Stads; saa kan Judith selv vælge hvad hun synes om. Er det ikke det Rette, Pompeius?

Pompeius.

Som Junkeren synes. Men ere vi allerede
saa nær?

Rasmus.

Saa nær? Troer du, vi allerede skal holde
Bryllup? Nei, det har lange Udsigter!

Pompeius (affbes).

Gud være lovet!

Rasmus.

Der skal endnu mange Krumspring til, inden
hun giver mig et mildt Ansigt. Der skal Opvartning
og Kuren og listige Paafund — hahaha! Man skal
gaae flint tilværks. Man skal ikke bryde sig om, at
det en Stund seer fort ud, man skal blive ved og
dundre paa. Nei, Pompeius, du vil endnu mange
Gange see mig fortvivlet, inden jeg staaer ved Maalet.
Men saa gi'er det sig — og saa skyde vi Victoria!
— Men der er hun saa Gud min Sjæl! Nu maa
du gaae, skynd dig ud!

(Pompeius gaaer).

Man skal nytte Tiden; det har altid været min Grund-
sætning. Et lille Forsøg kan jeg gjerne bøde allerede
nu. Lad hende saa optage det som hun selv vil.

(Trækker sig lidt tilbage.)

Ottende Scene.

Rasmus. Judith.

Judith (affbes).

Nu faae vi at see, om det Raad, den floge Pauline har givet mig, vil føre til Noget.

Rasmus (nærmer sig).

Det er mig da grumme fjært, at jeg træffer Dem just nu alene.

Judith

(paatagen naiv).

Er det Dem virkelig saa fjært, Rasmus?

Rasmus.

Jo, det skal jeg love for. Judith veed jo nok, at det er min største Glæde at være sammen med Dem.

Judith.

Ja, det siger De nu blot saadanne.

Rasmus.

Men det er min oprigtige Mening. Og naar jeg skal tale reent ud af Bosen, saa — men De maa endelig ikke tage mig min Driftighed ilde op — saa skulde jeg Intet have imod, at være sammen med Dem alle mine Dage.

Judith.

Alle Deres Dage! Nu maa jeg lee! Hvordan skulde det gaae til?

Rasmus.

Ja, jeg mener — (affbes.) Frift Mod! Ud dermed!
(Hoit.) Jeg mener, at Intet skulde være mig kjærere,
end om Sudithe ikke var uvillig til en ægtefabelig
Forbindelse. (Affbes.) Nu faaer jeg nok et lille, ny-
delig dreiet Afflag.

Sudithe

(med stigende Ugeneerthed).

Ja, Rasmus, De siger Noget. Man skulde jo
engang tænke derpaa. Og med Dem kan jeg aldrig
gaae feil. De er jo af vor Familie, og De sidder
godt i'et.

Rasmus (forbløffet).

Maa — ih nei — det var jo en stor — en . . .
en ubentet Lykke. (Affbes.) Det er Vandens, som hun
bider let paa.

Sudithe.

Jeg kan vel ikke strax give et afgjørende Svar.
Der er saa mange Ting, der maa betænkes, og jeg
skulde jo ogsaa først tale med Tante.

Rasmus (hurtig).

Ja, med Tante maae vi tale, det er ganske nød-
vendigt. Uden Tante kan vi ikke tænke derpaa.

Sudithe.

Hun siger nok Ja. Hun seer meget paa, at de
staaer Dem saa godt; og det er jo ogsaa meget

fornuftigt. — Men hør, hvis der nu virkelig blev Noget af, hvor har De saa isinde at tage Ophold?

Rasmus.

For det Meste maatte vi rigtignok opholde os paa min Gaard ved Lemvig.

Judithe.

Det gaaer jo godt an. Er den smuk?

Rasmus.

Derovre antages den derfor — at sige, Hovedbygningen. Men kanske De vilde ikke finde den saa smuk.

Judithe.

Saa bygge vi den om — bare Hovedbygningen.

Rasmus.

Ja — men . . .

Judithe.

Det kan godt ske, naar der strax tages fat. Om Vinteren vil vi jo desuden sjelden blive derovre.

Rasmus.

Mener De virkelig?

Judithe.

Ja, det vilde hverken De eller jeg kunne holde ud. Og hvad behøve vi det? Vi kan jo snart tage til Tante og blive her hos hende, snart til Conrad paa Svalerupgaard. Der er just saa muntert hos

Conrad om Vinteren; der er bestandig saa fuldt af Fremmede, Herrer fra Kjøbenhavn og Bekjendte fra Omegnen.

Rasmus.

Ja, det tvivler jeg saagu' ikke paa. Men —

Subithe.

Og nu har vi den Fordeel, at mens vi er hos Tante, kan Hovedbygningen sættes istand. Det kan godt gøres i een Vinter. Man skal kun tage dygtig mange Arbeidsfolk dertil, og ikke bryde sig om, at det koster lidt Mere.

Rasmus (affides).

Hun har det min Sjæl godt isinde!

Subithe.

Men der er Noget, jeg maa spørge Dem om. Holder De meget af at reise?

Rasmus.

Om — ja, jeg har jo engang været i Flensborg angaaende en Drikt Stude, min Fa'er havde sendt dertil.

Subithe.

De troer ikke, hvad jeg har lyst dertil. Tantes Bibliothek bestaaer meest af Reisebeskrivelser; og nu drømmer jeg bestandig om at reise udenlands. Det skal vi, ikke sandt?

Rasmus.

Ja . . . seer De, udenlands —

Judithe.

Vi vil hverken reise til Tydskland, Schweiz eller Frankrig, hvor alle Mennesker skal hen.

Rasmus.

Nei, det har De min Sjæl Ret i, det vil vi ikke.

Judithe.

Men Spanien og Grækenland har jeg stor Lyst at komme til, og det kan man nu faa nemt med Dampskibe; og saa til Tyrkiet, til Constantinopel.

Rasmus.

Til Tyrkiet?

Judithe.

Ja, saadanne eller lignende Udflugter skulde vi gjøre hver Sommer.

Rasmus.

Men Gud bevares, naar skulde vi da leve paa min Gaard, naar vi om Vinteren er hos Tante og om Sommeren i Tyrkiet?

Judithe.

Det er ogsaa sandt. — Hør, veed De hvad, saa skulde vi indskrænke os til en eneste, stor Reise. Har De aldrig tænkt paa at tage til Californien?

Rasmus.

Californien? det er jo en gruelig lang Reise, og man er bestandig paa Søen.

Judith.

Ja, hvad siger det? Saa er den igjen interessant, og den betaler sig. Det vil sige, vi vil ikke grave efter Guld, men vi vil see paa dem, der sankt det op, og vaskte det ud, og paa hele den Hurlumhei der er, naar Indianerne og Chineseerne slaes med de Andre.

Rasmus.

Ja, jeg takker for mig!

Judith.

Nu skal De høre, hvordan jeg har tænkt mig hele Rejsen. Vi tage først til London og fragte et Skib, der er forsynet med alle Nødvendigheder. Fra London gaae vi lige til de canariske Øer, og derfra til St. Helena; eller mener De, vi skulde lade St. Helena ligge?

Rasmus.

Ja, hun skjøtter sig nok uden os.

Judith.

Det er blot, fordi Napoleon har opholdt sig der; ellers er der intet Mart ved den Ø. Men nu kan vi gaae to Veie: enten over Landtungen Panama — Conrad siger, at der gaaer nu en Chaussée, der er

ligesaa god som Roestilde Vandvei — eller omkring Cap Horn. Ja, De veed nok, hvor Cap Horn ligger?

Rasmus.

Ja — aa jo.

Subithe.

Og saa er vi inde i det stille Hav, og kan tage til Valparaiso, Lima, Californien og til tusinde andre Steder, hvoraf det ene er smukkere end det andet.

Rasmus.

Men tænk bare paa en saadan Reises Besværligheder!

Subithe.

Den er aldeles ikke besværlig — ja, man kan engang imellem lide Skibbrud eller blive sidende paa en ubeboet D. Men det er jo derfor man gjør saadanne Reiser.

Rasmus.

Ja, det er min Sjæl nok muligt. Men alligevel, af en saadan Flakken om seer jeg hverken Nytte eller Fornøielse.

Subithe.

Hverken Nytte eller Fornøielse? Tænk bare paa, at naar vi er i det stille Hav, saa kan vi som ingen Ting komme til de australiske Der, til Ny-Zeeland, Otahaiti og til Dwaithi, hvor der er saa velstignet og hvor Captain Cook blev slaaet ihjel; ja, vi kan komme

lige op til Kamschatka. Og naar vi saa blive ved at seile og seile, saa har vi reist rundt om Jorden. Er det ikke nok Umagen værdt? Og den hele Reise varer ikke længer end to, højest tre Aar. Men jeg skal siden forklare Dem hele min Reiseplan; for nu maa jeg gaae. Kun i een Ting maa De tiene mig: hvordan vi saa indrette vor Reise, saa lad os komme til ... til — hvad er det nu den hedder? — til Nuskahva. Den D er en reen Karitet. Den er den eneste, hvor Indbyggerne endnu ere Menneſte-Vedere. Der maae vi hen. Ikke sandt, Rasmus, det gjør De nok for min Skyld.

(Gaaer.)

Rasmus (ene).

Nei, saa sagte, lille Frøken! Det gaaer Gud han hjælpe mig ikke an! Hun skyder en altfor stærk Fart. — Det er jo et ellebildt Fruentimmer; hun hang sig fast paa mig som en Borre. Nei, Rasmus, du maa være forſigtig. Det kunde let gaae galt paa diſe lange Reiser til Californien og Cap Horn — ja, ta' mig der! Med en ſaadan Kone kunde jeg ſnart komme til Cap Horn. Nei, helleſ Tak!

(Gaaer.)

Niende Scene.

Onkel Tokum og Conrad komme ind.

Onkelen.

Det kan du være ganske rolig for, Conrad, det jævner sig nok af sig selv.

Conrad.

Men Tante er dog meget fortreidelig over at vi har modsat os et Onske, hun nu har næret saa længe.

Onkelen.

Du har jo Ingenting at bebreide dig, og Ju-
dithe heller ikke.

Conrad (forlegen).

Nei, det er sandt; men — men det er dog for
vor Skyld hun tager sig det nær.

Onkelen.

Ja, det er der nu Intet at gjøre ved. Vi gamle Folk maae ikke bilde os ind, at Ungdommen altid skal bandse efter vor Pibe. Forresten — det kan maastee endnu blive godt. Jeg har en Idee — vent kun! Hold du bare fast ved at føle din Tante, saa kan det være, at man endnu kan faae Pauline omstemt.

Conrad.

Pauline? Mener Onkel, at der endnu kan være Tale om, at jeg . . . at Pauline og jeg . . .

Dnkelen.

Efter min Beregning er det ikke saa umuligt. Jeg skal selv tale med hende og gjøre for dig hvad jeg kan.

Conrad.

Ja, Tak, men — (affides.) Hvad skal det ligne!

Dnkelen.

Og Bernhard tænker jeg ogsaa man kan bearbejde. Han har i Grunden Godhed for Judithe, men han maa have en Impuls udenfra, og det skal jeg sørge for. Vær du kun rolig.

Conrad.

Det er vist ikke værdt. Det er jo Synd for Judithe. Det er ligesom man vilde prakke hende paa ham.

Dnkelen.

Na vist ikke! I ere jo Alle opdragne sammen som Sødstende; behøver man saa at gjøre saa mange Omstændigheder! — Paa anden Maade gaaer det nu engang ikke an. I er' ikke — ja, jeg vil ikke sige, du, og heller ikke Judithe, for I er kan man dog komme tilrette med — men Bernhard og Pauline er ikke som andre Menneſter. Vil man komme dem nær, saa maa det skee paa Omveie. Og det har jeg just ifinde; overlad kun mig det Hele. — Men hvor er min Søster nu?

Conrad.

hun er inde og seer, hvorledes Laden er bleven
pyntet op til Skovballet i aften.

Onkelen.

Og de Andre er med hende?

Conrad.

Jo.

Onkelen.

Saa er maaskee Diebliffet nu gunstigt. Lad nu
bare mig raade. Du skal ikke være nedslaaet. Vi skal
Alle blive fornøiede. Jeg er sikker i min Sag.

Conrad (affides).

Vare Onkel ikke af lutter Ivrighed spiller mig
et Puds!

Tiende Scene.

De Iorrige. Fru Steengaard, Pauline, Judithe og
Bernhard komme ind.

Fru Steengaard.

Men hvad er her, Børn? Skal denne Høstaf
blive?

Onkelen (affides).

Nei, Høstakken — den har vi reent glemt!

Conrad

(til Fru Steengaard)

Nei, den skal ret strax bort. Men Pauline kan
ikke godt affee den.

Pauline.

Nei, det kan jeg rigtignok ikke; og nu maa ogsaa du, Tante, prøve, hvor rart man kan sidde i den. See her — der er et ordentligt Sæde.

Fru Steengaard
(sætter sig i Sæden).

Ja, her sidder man jo godt.

Pauline.

Dg man har Udsigt over Markerne til Skoven og Moserne og til Landsbyen.

Fru Steengaard.

Ja, man kan see Kirken. — Men der er Tokum. (Til Onkel Tokum.) Ja, du og alle de Andre har rigtig Hæder af Jeres Indretninger. Den gamle Læge seer ud som den prægtigste Dandsesal.

Onkel n.

Hahaha — ja, er det ikke sandt?

Fru Steengaard.

Dg naar nu Lysekronerne og Lamperne blive tændte! — Ja, Børn, jeg kan blive ganske bedrøvet, naar jeg seer, hvor smukt her bliver i aften til den Tid de Fremmede komme, og saa tænker paa, hvor meget jeg havde glædet mig til at kunne declarere de to Forlovelser, og nu har de slemme unge Mennesker forspildt mig denne Glæde. Selv Rasmus og

Grethe, der vare saa fornuftige og søielige, ere nu blevne smittede af de Andre. Har du hørt det, Sofum? De har flaaet op igjen.

Onkelen.

Ja, hvad skal man sige —

Fru Steengaard.

Hvad har du, Bernhard, med samt Pauline egentlig isfnde?

Bernhard.

Jeg veed ikke hvad Pauline har betænkt. Men for mig ere Udsigterne kun sorte. Jeg tænkte paa idag, om ikke det bedste var, at vi blev stillet til Auction.

Fru Steengaard.

Na, kommer du nu igjen! Skulde man sætte Biegebørn til Auction!

Bernhard.

Ja, jeg skulde gjerne lade mig selv opbyde; men jeg er bange for, der er Ingen, der gjør Bud paa mig. Hvis det nu gif Conrad og Rasmus ligedan, saa risquerede vi, at man slog os sammen som et Bundt med adskillige Piecer.

Fru Steengaard.

Ja, Auction vil jeg ikke vide af.

Onkelen (affbes).

Nu er det rette Dieblif kommet! (Hoit.) Nei, vist ikke, det Forslag duer ikke. Saa har jeg...

Pauline

(til Bernhard og Conrad).

Kan I To og Rasmus ikke frie i Adresseavisen?

Fru Steengaard.

Na, nu har jeg hørt...!

Onkelen.

Det duer Allsammen ikke. Nei, vil I nu høre mig. Jeg har en Idee —

Pauline.

Ja, det er jo sandt!

Bernhard.

Sabist, det havde vi ganske glemt. Onkel har jo en Idee.

Fru Steengaard.

Har du? Saa lad os høre den.

Onkelen.

Ja, det er egentlig ikke min Idee. Jeg har læst den i en amerikansk Avis; men vi kan bruge den. Seer I — hør nu godt efter; det er en ganske pudsig Historie — engang, da der hos en Mand i Boston var stort Selskab af unge Mennesker af begge Køn, faldt man paa, at Enhver af disse skulde i en forseglet Billet erklære, hvem af Selskabet de helst vilde vælge til deres Tilkommende. Billetterne skulde gives til en agtværdig og taus Mand, der var tilstede, en Doctor King. Naar han nu fandt, at To

havde valgt hinanden, saa gjorde han det bekiendt, men ellers ikke. Paa den Maade blev en halv Snees Partier, der ellers kunde have lange Udsigter, stiftede samme Aften.

Bernhard.

Og ligedan skulde vi bære os ad?

Onkelen.

Justement; og det maa da fastsættes som Regel, at Enhver maa stemme paa En, og paa En, der er hos os i Aften. Her kommer jo en Mængde Mennesker og alene over en Snees unge Par. Var det saa ikke plaseerligt, om vi paa den Maade kunde faae en Slump Forlovelser istand?

Fru Steengaard.

Ja, det har Tokum Ret i. Naar Pauline holder fast ved sin Egenstindighed, saa kommer her Hans sine Anholt; det er en rar Bige, som altid har havt et godt Die til Conrad.

Conrad (affides).

Ja, Mangetaf!

Fru Stengaard.

Og der kommer unge Herrer hos os, der er' flo- gere end du, Bernhard; saa jeg skal nok faae en Frier til min Judithe.

Pauline.

Men hvordan skal jeg forstaae det? Naar nu

jeg stemmer paa en Herre, og han stemmer paa en Anden —

Onkelen.

Saa har du rendt med Viimstangen; og det kommer nu an paa, om Den, han har stemt paa, ogsaa har valgt ham.

Subithe.

Men maae vi slet ikke faae at vide iforveien, hvem der har stemt paa os?

Onkelen.

Nei, det forbydes ganske.

Subithe.

Ja, hvor kan man faa —!

Onkelen.

Fortræffeligt! det skal du faae at see.

Bernhard (til Subithe).

Vi maae stole paa, at Kjærligheds Forsyn tager sig af os.

Fru Steengaard.

Men det siger Subithe Sandt i. Naar de ikke har Noget at rette dem efter, saa vælger den Ene i Øster, den Anden i Vester.

Onkelen

(tager hende affbes).

Nei, de gjør ikke. Man kan nok underhaanden give dem et Vink. Men desuden — det er ikke om-

sonst, at jeg har ventet med mit Forslag lige til nu. De Mennesker maae ikke have for lang Betænkningstid; det maa falde over dem som en Bombe. Det er Nummer Eet. Nummer To er de Fremmede, vi vente i aften. Mærker Bernhard, at nu et, nu et andet ungt, smukt og velhavende Menneske søger at vinde vor Judith, saa stiger hun i Priis for ham, og min Sjæl om han ikke vælger hende. Lige dan vil det gaae Pauline. Seer hun, at Hansine Anholt og maaskee andre Pigebørn kaste forliebte Dine til vor Conrad, saa ta'er hun ham.

Fru Steengaard.

Ja, det er rimeligt nok.

Dnkelen.

Na, du kan troe, jeg har overveiet den Sag fra alle Sider.

Judith

(der har talt ivrig sammen med de Andre i Baggrunden, nærmer sig).

Men til hvem skal vi levere vore Billetter?

Fru Steengaard.

Vi kan jo ikke faae nogen Bedre dertil end Sofum.

Dnkelen.

Ja, det skal jeg grumme gjerne. Paa min Taus-
hed kan I stole.

Fru Steengaard.

Ja, det veed vi. Hør, Børn, jeg synes, det er ret en god Idee, Sofum der har havt, og som altid kan bringe Munterhed blandt vore Gæster. Men vi maae overtænke den nøiere, og lad os derfor gaae op. Og saa maae vi ogsaa høre, hvad Grethe og Rasmus sige dertil.

Subithe

(i Forgrunden, affedes til Pauline).

Hvad synes du om den Idee?

Pauline.

Vi har jo frie Hænder. Naar vi har Lyst, kan vi jo vælge den Første den Bedste, som vi nok veed, ikke tænker paa os, og saa bliver der Intet af den Historie.

Subithe.

Ja, det kan vi — men vi kunde jo ogsaa . . . naar man bare vidste, hvem der stemmer paa os! Men det maae vi faae Onkel til at sige os; det gjør han nok.

Pauline.

Ja, det gjør han. Der kunde Ingen være bedre stiftet til den Post end han.

Fru Steengaard.

Na, Børn, nu gaae vi.

(Sun, Onkel Sofum, Pauline og Subithe gaae.)

Conrad (til Bernhard).

Har du nogen Tro til den Plan?

Bernhard.

Jo. Blandt alle Onkels Ideer, dem jeg kender, synes denne mig den meest glimrende; den har ordentlig et Indhold. Jeg vil nu skrive Navnene op paa alle de Damer, der ere samlede hos os i aften, blande Sedlerne i min Hat, og Den, jeg trækker ud, stemmer jeg paa. Vælger hun nu ogsaa mig, saa vil jeg betragte det som Himlens Styrelse.

Conrad.

Det skulde Pokkeren gjøre!

Bernhard.

Det er den bedste Methode. Onkels Idee er bygget paa Classelotteriets. Der skal trækkes to lykkelige Tal — ja, og saa en Gevinst, det er det Værste. Naar man vel er bleven forlovet, er det slet ikke sagt, at der følger en Gevinst med.

(De gaar.)

Tredie Act.

Havepartie, med en dyb af enkelte Buske og Træer. optaget Baggrund. Foran Blomsterbede, Havestole og beslige, og til en af Siderne et Bord. I Baggrunden to eller flere høie Candelabrer.

Første Scene.

Conrad, der kommer hastig og lidenskabelig ind, efterfulgt af Bernhard.

Bernhard.

Men Conrad! . . . Lad dig sige, Kammerat!

Conrad.

Nei, jeg vil banke ham! Et Livfuld Hug Skal pille ham de Nykker ud af Hov'det.

Bernhard.

Nu har jeg hørt —

Conrad.

Men er det ikke lumpent,

At gaae i Andres Gnemærker —

Bernhard.

Andres?

Conrad.

J Andres — netop. Han veed godt, at jeg
Har Gudhed for Subithe.

Bernhard.

Ja, Gud veed!

Den stakkels Rasmus seer just ikke dybt.
Naar han nu ikke veed det?

Conrad.

Ligemeget.

Saa er det skjændigt, han bedrager Grethe,
Dg render efter Pigerne herude.

Bernhard.

Men Herregud, hvor kan vi vente Andet?
Vi har jo selv forstyrret Hjernen paa ham.
Den Galstab, han har seet hos os —

Conrad.

Na Galstab!

Bernhard.

Nu godt: som han har troet at see hos os,
Den vil han efterligne, sværme, sukke,
Dg være ridderlig galant mod Damer —
Altsammen som det synes ham vi gjør det.
Dg derfor vil du banke ham?

Conrad.

Nei, hør nu!

Han gaaer paa Nævekfløer. Han har selv
Fortalt mig, at Judithe hang sig paa ham,
Og da han friede, slog til paa Stedet.

Bernhard.

Hun har gjort Nar af ham. Hvor kan du tvivle?

Conrad.

Det troer jeg ikke. Han har loffet hende,
Gud veed, med hvad. Til Uheld stod just Tante
I Vinduet. Hvis ikke, var jeg røget
Paa Diebliffet i ham.

Bernhard.

Hør nu, Mand!

Jeg gjør min Ged, at Rasmus er uskyldig.
Tro dog mit Ord, og overlad din Sag
I mine Hænder. Jeg skal tale med ham.
Jeg har en halv Formodning, at han angrev
Sit Brud med Grethe. Støder man nu til,
Og — ja, der kommer han. Nu skal du gaae —

Conrad.

Vist ikke. Han skal først forklare —

Bernhard.

Nei.

Den Kunst forstaaer han ikke. Gaae nu du!

Jeg siger, dine Actier staae godt.
 Jeg tør cavere — Skynd dig! Ud med dig!
 (Driver ham ud.)
 Man har sin Nød med Folk, der er forliebte!

Anden Scene.

Bernhard. Rasmus.

Bernhard.

Naa, kjære Ven, hvorledes gaaer det Dem?
 De er saa takkefuld. Har Onkel Tokums
 Behagelige Forslag ogsaa revet
 Dem med i den Tarantelbande, der river
 Os Andre med sig?

Rasmus.

Ja, her er en Dvalm!

Alf Alle, som man møder, faaer man Spørgsmaal:
 „Hvem har De stemt paa? Har De tænkt paa Nogen?“
 Og vore Fremmede, som man har meddeelt
 Historien, saasnart de kom, er værst.

Bernhard.

Ja, jeg er ogsaa rendt for dem af den Grund.
 De lader Alle som de var forstrækked'
 Og aldrig kan gaae ind paa den Idee.
 Men hemmelig, man mærker, har de Lyst.
 En lille Frøken, her fra Egnen, spurgte

Med uforlignelig Naivitet,
Om det gif an, at der blev stemt paa Flere.

Rasmus.

Ja, det var ellers godt, om det gif an.

Bernhard.

Saamænd. — Ja, seer De, kjære Ven, nu har De
God Leilighed, hvis De vil prøve Lykken.

I alle Dvaliteter har vi Damer
Hos os iasten. Nu er det et Held,
At de slog op med Grethe.

Rasmus.

Hu — et Held!

Bernhard.

Nu er De fri, kan vælge hvem De vil.
Og Grethe, hun er ogsaa fri. Saavidt jeg
Kan mærke, har hun Noget fore.

Rasmus.

Grethe?

Nei, deri ta'er De sikkert feil, min Fa'er!

Bernhard.

Ja, af sig selv faldt hun nok ikke paa det.
Men, seer De, det er Onkels Interesse,
At hans Idee skal ikke staae tilfamme.
Han søger nu, saa godt han kan, at purre
Os Allesammen, faae os til at stifte
Et Brev til ham med Den, vi stemme paa —

Rasmus.

Ja, han har ogsaa talt til mig.

Bernhard.

Der seer De!

Nu, blandt de Fremmede hos os i aften
Er Captain Holm, der eier Ladegaarden,
En Mand, der, som De veed, er meget agtet —

Rasmus.

Og han og Grethe?

Bernhard.

Bli'er nok flappet sammen.

Det er jo et fortræffeligt Partie!
Han staaer sig godt. Og Holm er ikke dum.
Han vil forhøre sig. Saaer han at vide,
At Grethe har en dygtig Arv ibente,
Foruden alt det Fordegods, hun eier . . .

Rasmus.

Saa staaer han til — Gu' gjør han!

(Uffbes.)

Na, jeg Bæst!

(Høit.)

Men troer De Grethe vil?

Bernhard.

Ja, Holm er liidt.

Han er en sindig, en forstandig Mand,
Har seet sig om i Verden, taler smukt —

Jeg lagde netop Mærke til, at Grethe
Med megen Interesse talte med ham.

Rasmus (affides).

Gud hjælpe mig! det gjorde hun — præcist!

Bernhard.

Jeg troer nu, hun betænker sig ei længe.
Dg Holm, var jeg i hans Sted, jeg slog til.
For Grethe er en Pige, der er sjelden.
Hun har Forstand —

Rasmus.

Ja, det har Grethe just!

Bernhard.

Dg Character —

Rasmus.

Ja, Character, det var det!
Naar hun har sagt en Ting, saa staaer det fast.

Bernhard.

Dg hun har meer Gemhyt end jeg har tænkt.

Rasmus.

Na Gud, hun har et iegodt Gemhyt,
Der veed jeg.

Bernhard.

Hun er affholdt af os Alle.

Pauline sagde først idag om hende,
Hun er en trofast Sjæl.

Rasmus.

En trofast Sjæl!

Ja, det er Grethe! (Affides.) Na, jeg Væst! jeg Væst!

Bernhard.

Det er et passende Partie, maaskee

Det eneste, der passer ret tilgavns.

— Men jeg har opholdt Dem, og det er Uret.

Nu har De Hov'det fuldt af Den, De selv

Vil stemme paa, og kjender jeg Dem ret,

Saa vælger De nok ikke hen i Veiret.

(Affides.)

Jeg seer Pompeius — han maa gjøre Resten.

(Gaaer, idet Pompeius træder ind.)

Ex die Scene.

Rasmus. Pompeius.

Rasmus

(uden at see Pompeius).

So, jeg har baaret mig kjønt ad! En Pige, som alle Mennesker æstimere og respectere, hende har jeg ladet mig slippe ud af Hænderne. Na, jeg har handlet dumt, hestedumt!

Pompeius.

Ja, det har Junferen. Værre end en Hest; for et Creatur —

Rasmus.

Er det dig, Pompeius! Du maa raade mig, du maa staae mig Hjælp.

Pompeius.

Ja, hvad Hjælp er der nu at staae! Dengang jeg advarede Junkeren for den unge Frøken her paa Gaarden, dengang skulde De fulgt mine Raad. Nu har hun sagtens holdt Dem for Nar. Folkene paa Gaarden sige mig nu, at hun har altid haadt et godt Die til den unge Herr Conrad.

Rasmus.

Ja, for mig gjerne. Men Grethe — vi kan risquere, at en af de Fremmede, der kommer her i aften, løber af med hende. Der bliver lagt an derpaa.

Pompeius.

En af de Fremmede! med vor deilige Frøken! Ja, det er da Junkeren Skjld i.

Rasmus.

Vi maae hitte paa Raad. Du maa tale med Grethe — jeg har selv en Plan, nemlig — ja, nu har jeg glemt hvad det var. Kom bare op til mig, saa kan vi tale nærmere ved. — Hun og Captainen! Na, jeg er og bliver et Bæst! (Gaaer.)

Pompeius (ene).

Junkeren sa'e, han havde glemt Noget. Ja,

det var et sandt Ord. Han har glemt sin Katechismus. Naar man ærlig og rebelig holder fast ved den, saa kan saadanne Fruentimmer-Historier ikke arrivere En. (Gaaer.)

Fjerde Scene.

Judithe og Grethe komme ind.

Grethe.

Men styr dig, Pige! Hvad er der da steet?
Du er jo reent forgrædt. Naa, tael!

Judithe.

Na, Grethe,

Jeg er ulykkelig — det er forbi,
Og jeg har selv forskyldt det —

Grethe.

Jh, Passar!

Ulykkelig, det bli'er man ei saa let.
Lør dine Dine og fortæl mig heller...
Seg saae, at du og Conrad talte sammen.
Er det fra ham det kommer?

Judithe.

Ja, han svor,

At han... men lad ham kun... at han vil vælge
Den fregnede Hansine Anholt.

Grethe.

Nu da?

Er du saa vred for det?

Subithe.

Vred er jeg ikke.

Men det er skammeligt af ham. Han veed,
At jeg . . . at han — jeg mener, at Hansine
Er Ingenting for ham.

Grethe.

Ja, det maa han om.

Men vil du græde for han vælger daarligt?

Subithe.

Jeg græder ikke derfor — nei, jeg græder,
Fordi han gjør mig Uret, for han paaftaaer,
At jeg har coquetteert med Andre.

Grethe.

Saa?

Du synes, at han gjør dig Uret?

Subithe.

Ja,

Jeg veed, du troer det Samme. Men Pauline
Kan vidne for mig — det var hendes Indfald —
Jeg tænkte nok, at det gif galt.

Grethe.

Ja saa!

Men seer man ret til, holder du af Conrad.

Subithe.

Åk, Grethe, jeg har holdt af ham fra den Tid
 Vi begge To var smaa. Han er blandt Alle
 Den Eneste, jeg ret mig bryder om.
 Og nu fornøhlig var han saa bedrøvet —
 Jeg mærkede det godt, endstjøndt han tvang sig.
 Og han, der er saa god, saa god, han blev
 Med Gæt saa vred og heftig som jeg aldrig
 Har seet ham før. Åk, Grethe, jeg har sikkert
 Forseet mig mod ham.

Grethe.

Underlige Bige!

Hvorfor er du da tidt saa egen mod ham,
 Og kort for Hov'det, naar han vil dig Noget?

Subithe.

Hvorfor? Fordi jeg ret er dum og taasfet,
 Og ikke veed hvad selv jeg vil.

Grethe.

Naa naa!

Slaae dig tiltaals! Der er vel ingen Fare.
 Jeg tænker, man kan tale ham tilrette.

Subithe.

Ja, hvis du vilde — gjør det, prøv det, Grethe!
 Siig ham, at jeg fortryder hvad jeg sagde;
 At han — ja, vælge kan han hvem han vil —
 Det er slet ikke derfor.

Grethe (smilende).

Nei, det veed han.

Subithe.

Kun synes jeg, Hansine Anholt, hun
 Er Intet for ham; hun er flau og pjanket.
 Og sig — der kommer Bernhard — jeg vil gaae.
 Men sig til Conrad — o, du veed nok selv,
 Hvad du skal sige. Tael kun til mit Bedste.

(Gaaer.)

Grethe (ene).

Jeg troer, de Fleste her er' bleven omstabt,
 Nu, da de see, det er alvorlig meent.
 Paa Rasmus kan jeg kjende, der er steet
 En stor Forandring med ham. Og jeg selv?
 Hvorfor er jeg urolig, næsten ængstelig?
 Det var mit Alvor, det var min Beslutning,
 At bryde med ham, da han selv var for det.
 Og nu, jeg seer, at dette Brud kan blive
 Et uopretteligt, nu ængstes Sindet,
 Nu dukker op igjen den gamle Lid,
 Saa mangen glemte Grindring, og mig synes,
 Mit Liv er halvveis tabt, naar vi er' stille.
 Dog faaer det ikke hjælpe; han maa indsee,
 At, taber jeg, hans Tab er ikke mindre.
 Formaaer han det, ja saa . . . saa maa jeg sagtens
 See til at tage Synderen til Naade. (Gaaer.)

Femte Scene.

Bernhard kommer forbybet ind.

En munter Philosoph har sagt: Ifald
 Man gifter sig, vil man fortryde det;
 Og gifter man sig ikke, vil man ogsaa
 Fortryde det. — Her er et godt Raad byrt.
 Lad see! Man priser Hymens gyldne Lænker,
 Man taler om hans Rosenkjeder, synger
 I smukke Vers om et usynligt Baand,
 Der slynger sig om Ægtefolk — kort sagt,
 Man spinde det saa flint man vil, Pointen
 Er Lænker, Kjeder, Baand og Evang. Og Ringen,
 Hvorpaa er den Symbolet? I den græske
 Mythologie fortælles der, at Zeus,
 Der smeddede til Kaukasus Prometheus,
 Vel gav ham fri, men fæsted' om hans Finger
 En Ring af Jern, hvori et lille Stykke
 Af Klippen var lagt ind. Saaledes var han
 Som forhen smeddet til sin gamle Klippe.
 Det er Oprindelsen til Fingerringe;
 Kun gøre vi det lidt meer flint. Den Ring,
 Man sig trolover med, er purest Guld
 Og glat at see til. Men en Stump af Klippen
 Er lagt usynligt ind, og nu som forhen
 Den smedder os til Blokken. — O, I Himle!

Hvad gjør jeg nu? Her er et Brev, hvori
 Paulines Navn med sikker Haand er skrevet,
 Et Brev, hvori jeg selv har stemt paa hende,
 Fordømt mig selv til Baand og Lvang og Lænker.
 Er hun da ikke stjern og dyb og sjælsfuld,
 Og som af gode Genier bestemt til
 At lette Veien mig igjennem Livet?
 Hvad gjør jeg nu med dette Brev, der smedder
 Mig til et Væsen, fuldt af munter Ynde
 Og yndig Munterhed og skjelmste Luner?
 Jeg bringer det til Onkel Sofus — strax.

(Gaaer.)

Sjette Scene.

Rasmus. Pompeius.

Rasmus.

Wilde Grethe slet ikke høre dig?

Pompeius.

Nei, Herr Junker. Jeg traf hende lige nu; men
 ret som jeg begyndte, brød hun fort af med disse
 Ord: Hils Rasmus, han har hele Dagen gaaet og
 smidstet for Frøken Judith; hende skal han stemme
 paa. Giver ogsaa hun ham sit Ja, saa maa det
 blive derved. Vælger hun en Anden, saa vil jeg be-
 tænke hvad jeg vil gjøre, men kun paa den Betingelse,

at han nu stemmer paa Judithe. — Det er hvert Ord som hun talte dem.

Rasmus.

Stemme paa Judithe, og saa reise til Californien!

Pompeius.

Ja, jeg forstod, at Frøken Grethe kun talte saadanne for at tugte Junkeren, og at hun selv ikke meente, at Frieriet til Frøken Judithe vilde føre til Noget. Og det troer jeg heller ikke.

Rasmus.

Men jeg veed, at Judithe stemmer justement paa mig. Jeg gav hende rigtigt nok et Par Dine før, saa Lyften nok kunde forgaae hende. Men et Fruentimmer giver ikke saa let Slip paa en Frier. — Ja, hvad skal jeg nu gribe til?

Pompeius.

Junkeren maa gjøre som Grethe har sagt; det er min Mening. Som man reder, saa ligger man.

Rasmus.

Der kommer Onkel Tokum — og han skalbe allerede have min Stemme. Ja, det er sandt, jeg har redet godt for mig. — Kom nu!

(De gaae.)

Syvende Scene.

Conrad og Onkel Tokum komme ind, den Første med en Bog i Folio under Armen, den Anden med Skrivematerialier.

Onkelen.

Lad os lægge det Altsammen herhen paa Bordet. Jeg vil sidde her og tage mod de Billetter, der endnu restere. Og siden kommer I Allesammen her ned, for at jeg kan meddele Jer Resultatet. — Men hvad siger du nu, Conrad? Var det ikke en god Idee af mig? Alle, eller dog næsten alle de unge og giftefærdige Folk blandt vore Fremmede have stemt. Jeg har begge Kjolelommer fulde af Billetter, der ere stufne til mig. Hahaha!

Conrad.

Har Onkel da endnu ikke faaet alle de Stemmer, der kan ventes?

Onkelen.

Jo, Herrernes har jeg nok omtrent faaet; men af Damerne savner jeg endnu en og anden.

Conrad (affides).

Mon Judith allerede har stemt?

Onkelen.

Ja, du vilde nok gjerne vide, om Pauline . . . men af hende har jeg bestemt ikke faaet Noget. Jeg har talt med hende, og jeg tror nok, jeg kan trøste

dig med, at hun har skiftet Tanker. Na, jeg tør love for, at det skal Altsammen gaae efter Dinse. Bernhard føier sig — pas paa! Da jeg talte med ham om Judithe, var han ganske omstemt. — Men vil du nu see, om jeg ikke har indrettet mig det godt. Jeg har her i Protokollen gjort to Folier, en for Herrerne og en for Damerne. Naar To stemme paa hinanden, saa sætter jeg et Kors ved deres Navne og fører dem over paa en tredie Folie. Er det ikke en god Methode?

Conrad.

Jo, det kan jo ikke være bedre indrettet.

(En Tjener kommer ind, leverer Onkel Solum en Billet og gaaer igjen.)

Onkelen.

Hahaha — der var En til! Det var Søderbergs Tjener.

Conrad (affibes).

Naar jeg blot kunde stole paa hvad Grethe har sagt mig —

Onkelen

(der har brudt Brevet).

Hvad sa'e du? Hvem Frøken Søderberg har stemt paa? Nei, pyt! det faaer du ikke at vide. Jeg er taus, du kjender mig. — Men nu skal du gaae, Conrad. Jeg faaer nok at bestille med at ordne og notere.

(Conrad gaaer.)

Ottende Scene.

Onkel Tokum. Efterhaanden Rasmus, Pauline, Judithe
og Grethe.

Onkelen

(Sætter sig ved Bordet, tager en Mængde Billetter op og
begynder at skrive).

Captain Holm — hvem vælger han? Grethe — ja, det gør han Ret i; det har jeg selv foreslaaet ham. Men det er sandt, vore Egne først! (Tager en Billet op.) Den er fra Conrad — ja, den behøver jeg egentlig ikke at bryde, da jeg veed, der staaer Pauline . . . (Seer efter.) Nei, min Sjæl, om der gør! Hvad skal det sige? Nu har han nok tabt Modet over hendes Afslag. Hm! hm! jeg burde ikke bryde mig om hvad han har skrevet, men sætte Pauline — ja, vælger hun ham, saa gør jeg det min Tro.

(Rasmus kommer ind.)

Rasmus (affides).

Jeg har nu gjort som Grethe forlangte, men for en Feils Skyld vil jeg dog præcivere mig en Smule. (Sott.) Bliv ikke vred, jeg forstyrrer Dem.

Onkelen.

Ei, er det Dem, kjære Ven! Bringer De mig Deres Stemme?

Rasmus.

Vær saa god. Men jeg har et lille Notabene.

Derfom Den, hvis Navn jeg har frevet her, ogsaa
 ftulde ftemme paa mig —

Dnfelen.

Saa gratulere vi Dem.

Rasmus.

Ja, Tak. Nei, faa onfter jeg, at De vil be-
 holde mit Brev hos Dem selv, fom om jeg flet ikke
 havde ftemt.

Dnfelen.

Nei, det er vel ikke Deres Alvor. Hvorfor det?

Rasmus.

Ja, det har nu fine aparte Grunde.

Dnfelen.

Men ftemme paa En maa De; det har vi aftalt.

Rasmus.

Det har jeg ogsaa gjort; men, fom fagt, paa
 den Betingelse —

Dnfelen.

Vent lidt. (Bryder hans Brev; affides.) Hvem har
 han da frevet? Tudithe — ja, hun ftammer min Tro
 ikke paa ham. (Soit.) Jeg troer nok, jeg kan føie Dem.

Rasmus.

Det ftal De ret have mange Tak for. (Affides.)
 Nu ftal Grethe fee, at jeg er ligesaa fiffig fom hun.

(Gaaer.)

Onfelen

(sætter sig igjen hen).

Hvad er nu det for et Indfald af ham! Jeg troer, de unge Mennesker ere blevne reent forstyrrede i Hovedet over den Historie. — Ja, saa maa jeg sætte et stort Notabene ved den Rubrik. (Bliver ved at notere.)

(Pauline træder ind.)

Pauline (affbes).

I denne lille Seddel er hans Navn.
Naar den er afleveret, er jeg bundet,
Saa mister jeg min Frihed. — Hvilken Frihed?
Er ikke Frihed i frivillig Evang?
Men om nu han forskyder hvad jeg giver?
Om han har valgt en Anden, og erfarer
Min Svaghed, og beleer den — det var slemt!
Isald jeg spørger Onfel, gaaer jeg sikkert.
Hvad hjalp det mig? Jeg vælger ingen Anden.
Trist Mod! Et Skridt endnu, saa er det gjort.

(Gaaer hen til Onfel Sofum.)

Onfelen

(seer iveiret).

Naa, er du der, Pauline! Ja, vidste jeg ikke nok, at jeg endnu ikke havde erholdt din Stemme.

Pauline.

Her er den. (Lovende.) Men...

Onkelen.

Men? Læel kun ud. Hvis der er Noget at bemærke, skal vi nok komme ud af det.

Pauline.

Jeg vilde spurgt — Nei, jeg vil Intet vide, det er meget bedre.

(Sdet hun vil gaae, træder Judithhe ind.)

Judithhe

(affides til hende).

Har du faaet Noget at vide af Onkel?

Pauline.

Nei.

Judithhe.

Hvad er det? Vil han ikke sige Noget?

Pauline.

Jovist vil han. Spørg du ham kun.

(Gaaer.)

Onkelen.

Og der er du, Judithhe! Ja, I vente ogsaa lige til det Sidste.

Judithhe.

Na, Gud, kjære Onkel, jeg har været saa uenig med mig selv, om jeg skulde eller ikke skulde. Det er slet ikke rart for en ung Pige...

Onkelen.

Hvad er det for Snak! Alle vore unge Damer er jo med.

Subithe.

Men de Fleste af dem har sikkert Noget at gaae efter. Men jeg — der har maaskee slet Ingen stemt paa mig.

Onkelen.

Troer du ikke det? Ei for Een, siger jeg dig — ja, jeg har ikke gennemgaaet alle Billetterne endnu; men — (seer efter i sin Bog.) jeg har dog allerede seet, at Een har stemt paa dig. (Affbes.) Rasmus tør jeg nok ikke regne med.

Subithe.

Na, Gud velsigne dig, Onkel! saa sig mig, hvem det er.

Onkelen.

Nei, det tør jeg min Sjæl ikke.

Subithe.

Na, det tør du nok! Jeg skal ikke sige det til et Menneſte!

Onkelen.

Nei, min Pige, jeg har givet mit Ord — og desuden, jeg kan sige dig iforveien, det er en Narrestreg, der ikke fører til Noget.

Subithe.

Men alligevel. — Naar du blot vilde sige mig det første Bogstav af Fornavnet.

Onkelen.

Ja, det kan jeg sagtens. Det er G.

Subithe.

Ⓔ? Virkelig Ⓔ? saa er det vel Christian Hellefen.

Onkelen.

Nei, der skjød du feil.

Subithe.

Eller Carl Nørager.

Onkelen.

Heller ikke.

Subithe.

Saa maa det være — men jeg synes ikke, han skriver sit Navn med Ⓔ — skulde det være Fætter Conrad?

Onkelen.

Jo, han skriver det med Ⓔ, og dengang traf du det.

Subithe.

Virkelig? Det er da underligt! (Med halvdulgt Glæde.) Hahaha, hvor er han falden paa det!

Onkelen.

Ja, det maa du nok spørge om. Men skynd dig nu. Ud med din Billet.

Subithe.

Ja, naar du raader mig til det, Onkel, saa vil jeg. (Giver ham et lille Brev.) Men du maa ikke lukke det op, før jeg er gaaet. (Gaaer.)

Dnkelen (sætter sig).

Ja, vore unge Piger, de har Griller, det veed vi nok. Nu er hun undseelig, fordi hun stemmer paa Bernhard. (Bryder hendes Brev.) Nei, men det har hun jo heller ikke gjort — det er besynderligt! meget besynderligt! Hm! hm! Det kommer ikke til at gaae ganske som min Søster og jeg havde ventet — heller ikke med Pauline. (Vedbliver med at notere.)

(Grethe træder ind.)

Grethe (affides).

Naar jeg nu blot kunde faae ham overtalt! Men han gjør det vist ikke. (Gøit.) Kommer jeg ikke for silde?

Dnkelen.

Nei, endnu gaaer det an. Kom kun.

Grethe.

Jeg har en Bøn til Dem, men den er vist altfor dristig.

Dnkelen.

Ja, lad os kun høre.

Grethe.

Iforveien vil jeg forsikre Dem, at min Anmodning er til Ingens Skade, men tør kanske være til Gavn. Det angaaer Rasmus.

Dnkelen.

De vil vide, hvem han har valgt?

Grethe.

Ja — jeg vilde bede Dem om, hvis han har valgt mig, saa at sætte Judithes Navn isteden —

Dnfelen.

Judithes?

Grethe.

Og hvis han har valgt Judith, saa at sætte mit Navn isteden.

Dnfelen.

Det var da forunderligt! (Affbes.) Rasmus har jo bed't mig — mon han har havt det Samme i Tankerne? (Hvit.) Det er rigtignok en vanskelig Sag.

Grethe.

Gjør det kun. Jeg troer ikke, De vil fortryde det.

Dnfelen.

Jeg er bange for, det gaaer ikke an — aa, jo-vist, Snak! hvorfor skulde det ikke gaae an! De er jo et fornuftigt Fruentimmer, og veed hvad De gjør.

Grethe.

Tak, at De vil være saa god. — Og her i dette Brev staaer Den, jeg selv har stemt paa.

(Giver ham et Brev og gaaer.)

Dnfelen.

Jeg tvivler paa, at Doctoren i Boston har været saa eftergivende som jeg. Men lidt maa man sige

sine Egne. — Misaa (noterende.) istedenfor Judithe sættes Grethe. — Men hvem er det da, hun selv har i Rifferten? (Bryder hendes Brev.) Hahaha — ja saa gaaer det jo godt! Det kan jeg lide. Men Bernhard! Bernhard! hvor har jeg hans Billet? Naa her — (Bryder og læser den.) Hvad skal nu det sige! Har han — hm! hm!

Niende Scene.

Onkel Tokum. Conrad. Strax efter Fru Steengaard, Pauline og Rasmus. Siden Judithe, Grethe og Bernhard.

(Fra denne Scenes Begyndelse indtræder en Sommeraftens Maanebelysning.)

Conrad

(kommer hurtig ind).

Jeg kan ikke længer holde Tante herfra. Hun er utaalmodig og vil vide Udfaldet.

Onkelen (skrivende).

Der er Intet iveien; jeg er lige nu færdig. Lad dem kun Alle komme.

Conrad.

Ja, der er de allerede.

(Fru Steengaard, Pauline og Rasmus træde ind.)

Fru Steengaard.

Lør vi komme, Tokum?

Dufelen.

Kom kun. Jeg er parat.

Fru Steengaard.

Saa maae vi falde paa de Andre; de er' inde hos de Fremmede. Gaae du og hent dem, Conrad.

(Conrad gaaer.)

Dufelen.

Skal de Fremmede da ikke være tilstede, naar Resultatet meddeles?

Fru Steengaard.

Jeg vilde rigtignok gjerne først vide, hvad Udfaldet er for vore Egne.

Pauline.

Dg siden skal Udfaldet for Alle, for os og de Fremmede, meddeles under en Inclinations-Bals.

Dufelen.

Sahaha — ja, det var jo et godt Indfald!

(Judithe, Grethe og Bernhard tilligemed Conrad træde ind.)

Dufelen.

Nu er' vi Alle samlede. Stiller Jer nu ordentlig op, Børn, med eders Tante i Midten. (Tager Protokol-
len, hvorpaa Alle stille sig op *) Altsaa, Børn, som I nu

---

*) I følgende Orden: Rasmus, Pauline, Conrad, Dufel Jofum, Fru Steengaard, Judithe, Bernhard, Grethe.

strax ville bemærke, har min Idee ikke været saa ueffen. Alene for Familiens Vedkommende har jeg den glædelige Efterretning at meddele, at ikke mindre end tre Par Forlovede ere at proclamere.

Fru Steengaard.

Naa, det var jo rart. Saa ere de unge Mennesker maaskee kommet til Fornuft.

Onkelen.

Først har vor Ven Bernhard valgt Pauline —

Fru Steengaard.

Har Bernhard?

Onkelen.

Og hun har igjen valgt ham.

Bernhard

(iler hen til Pauline).

Pauline!

Pauline.

Kjære Bernhard!

(De begive sig hen til Baggrunden.)

Fru Steengaard.

Det var da underligt!

Onkelen.

Dernæst har vor Ven Conrad stemt paa Su-
dithe —

Fru Steengard.

Har Conrad?

Dnkelen.

Og hun har igjen stemt paa ham.

Conrad

(iler hen til Subithe).

Subithe! har du virkelig? Det var velstgnet!

Subithe.

O, det kunde du nok vide!

(De trække sig tilbage til Baggrunden.)

Fru Steengard.

Men hvad skal det ligne?

Dnkelen.

Endelig har vor Ven Rasmus stemt paa Grethe —

Rasmus.

Har jeg?

Dnkelen.

Og hun har igjen stemt paa ham.

Rasmus.

Nei, Grethe, det er da ikke muligt! Har du tilgivet mine Daarligheder?

Grethe.

Ja, jeg har haabet, at Grunden er god.

Rasmus.

Det er den — det skal du faae at see. Men forklar mig blot —

(De begive sig hen til Baggrunden.)

Onkelen.

Naar, Søster, er du nu fornøjet?

Fru Steengaard.

Nei, det er jeg slet ikke. Jeg er vred paa dem Allesammen. Det er ligesom de partout vil være mig imod. Nu havde jeg glædet mig saa meget til, naar jeg gav Conrad Svalerupgaard, at han saa skulde gifte sig med Pauline, der ogsaa har en smuk Eiendom. Og naar du, Bernhard, havde taget Judithe, saa havde jeg givet hende Bangegaarden til den Gaard, du allerede har, saa var I begge meget bedre forsynede.

Pauline.

Kjære, lille Tante, vær nu glad! Du sees, at vi Alle ere saa fornøiede.

Fru Steengaard.

Men det er ikke smukt, at Ingen af Jer tænker lidt paa Jeres gamle Tante. Hvorfor kunde nu ikke Bernhard ligesaa godt vælge Judithe som dig?

Bernhard (affides).

Det var et net Spørgsmaal!

Fru Steengaard.

Og du har stemt paa ham? Kunde du ikke ligesaa godt stemme paa Conrad? Er han ikke ogsaa et rart, ungt Menneske?

Pauline.

Tante, du er ikke billig. Lad mig bare tale to Ord med dig.

(De gaae hen til Baggrunden.)

Bernhard

(til Onkel Sofus).

Det er galt, Tante er i ondt Humeur. Onkel er vist den Gæste, der kan formilde hende og være vor Mellemandler.

Onkelen.

Naar jeg blot vidste, hvad jeg skulde sige hende —

Bernhard.

Ja, Sagen er forviklet, det tilstaaer jeg. Men Tantes Ansættelse kender Onkel. Hun troer, at ethvert Par af os, naar vi gifte os, bør eie to Jordegodsfer. I dette lykkelige Tilfælde er netop Pauline og jeg. Hvis nu Tante med sin uendelige Godhed vilde blive ved sin første Bestemmelse, og give Conrad Svallerupgaard og Judiths Bangegaard, saa troer jeg — det forstaaer sig, saavidt min Forstand gaaer

— at ogsaa dette unge Par vil komme i Besiddelse af de saa meget omspurgte to Jordegodser, og at altsaa Tantes Onsker ogsaa her blive opfyldte — blot ved et andet Arrangement.

Onkelen.

Men det er jo fuldkommen rigtigt og uafdispu-
teerligt. Det er forunderligt, at jeg ikke er falden
paa det strax.

Bernhard.

Det er ikke saa forunderligt. Skarpsindige Men-
nesker falde just allerstidst paa Det, som ligger lige
for Døren.

Onkelen.

Ja, da skal jeg min Sandten strax forklare
hende Sagen.

(Gaaer hen til Fru Steengaard.)

Bernhard

(til Pauline, der nærmer sig).

Pauline! tael til mig! Jeg er forkommet.
Siig blot et Ord, en Galstak, om du vil.
Min Sjæl er stivnet, og mit Sind forfrosset
i Atmosfæren her. Lad dem tæe op
Ved Lyden af din muntre, milde Stemme.
Skal vi gaae op paa Høien og forfriske
Vort Syn i Maanens Straaler?

Pauline.

Kom, ja lad os!

(De forlade Scenen.)

Conrad

(kommer frem med Judith).

Judith, huffer du, da vi sad sammen
Engang ifjor herude paa vor Bænk
Ved Mølleaen, hvad jeg dengang loved',
Iftald engang du gav mig Haand og Hjerte,
Dg Intet var iveien for vor Lykke —?

Judith.

Du vilde trække Naens Stigbord op,
At Vandet uden Hindring, som du selv,
Dg ikke spærret inde for at lystre,
En Vei sig kunde søge, let og lystigt.

Conrad.

Saa kom! Det vil jeg gjøre strax, om ogsaa
Den gamle Møller bander mig imorgen.
Gaae med, Judith! Maanen skinner klart,
Dg det er lyst som det var Dag.

Judith.

Ja, kom!

(De gaae.)

Fru Steengaard

(træder frem igjen med Onkel Tokum, Grethe og Rasmus.)

Nu ja! paa den Maneer gaaer det jo an;

Deri har Iokum Met. Ja, kjære Børn!
 Saa vil jeg ikke længer — — Men, hvor er' de?
 Na Herregud! nu er de Alle rendte —
 Det er da stræffelige Mennesker!

Dnfelen (falder).

Pauline!

Rasmus (ligeledes).

Conrad!

Dnfelen.

Kom herhid!

Grethe.

Der er de!

(Bernhard, Pauline, Conrad og Subithe træde
 ind igjen fra forskjellige Sider.)

Dnfelen.

Kom! vi har gode Tidender! Min Søster
 har givet efter. Nu er Alting godt.

Pauline.

Tak, kjære Tante!

Subithe.

Søde Tante, Tak!

Dnfelen.

Vi gratulere Jer, og ret af Hjertet!

Grethe (til Pauline).

Tag ogsaa min Lykønsning!

Rasmus (til Conrad).

Ja, og min!

(Affides, hemmelig gottende sig.)

Jeg havde lyst at spørge, om han holder
Af lange Reiser, „bare til Kamshatka.“

(I Baggrunden tændes Blus paa Candelabrerne. Et Par
Skud af smaa Kanoner høres og strax derpaa Dandses-
Musik.)

Conrad.

Hør! det er Mølleren, der skyder. Ballet
Begynder.

Judith.

Dg vort Selskab venter paa os.

Pauline.

Ja, nu til Ballet! Tante, du maa med!

Fru Stengaard.

Ja, vi vil glæde os saa godt vi kan,
Gif heller ikke Alting, som jeg tænkte,
Dg som min Broder Sofum havde lovet.

Bernhard.

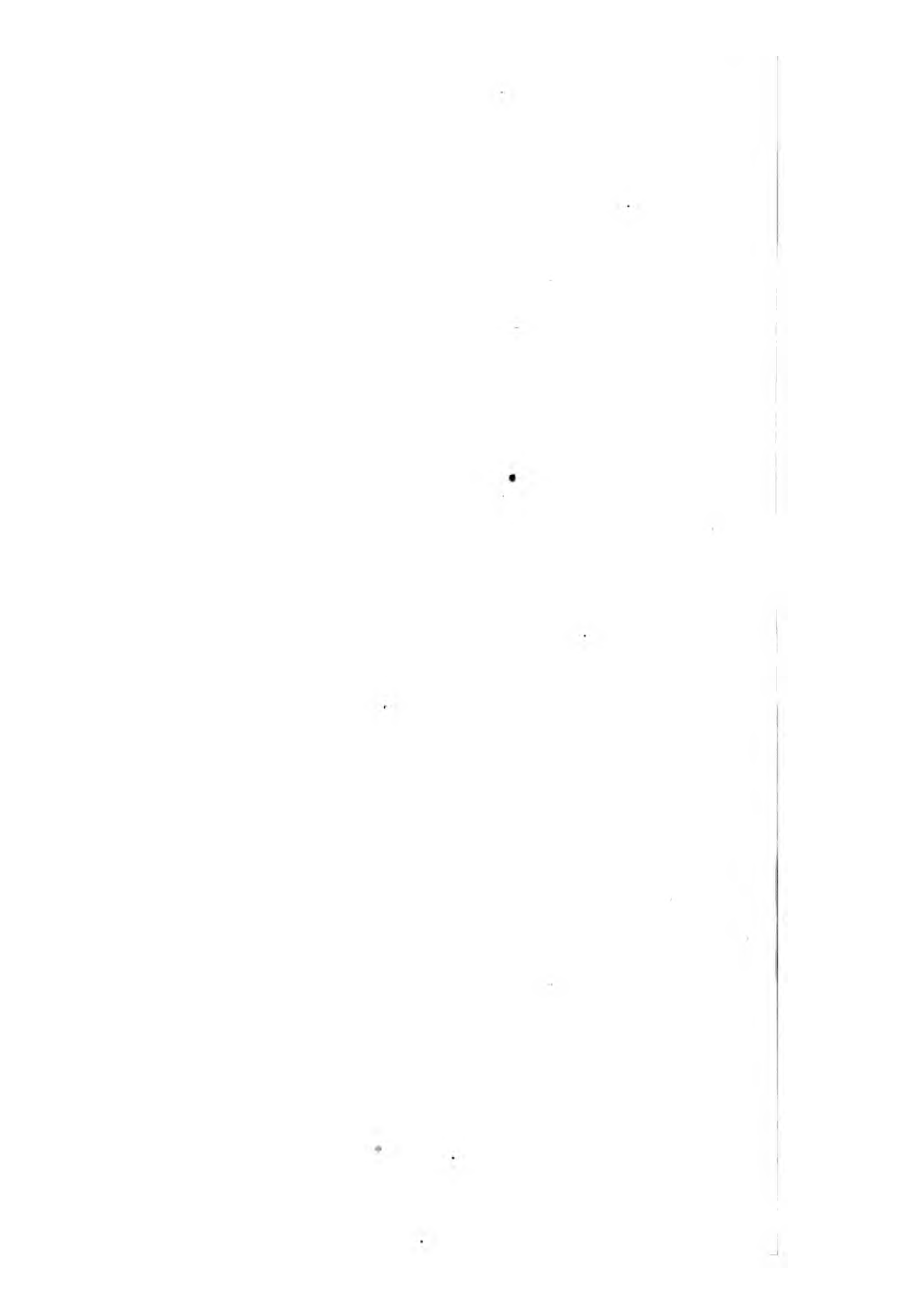
Af, Tante, hav lidt mere Tillid til
Ideer; det er dem, der styre Verden.
Dg Onkel Sofums — ja, jeg tilstaaer ydmyg,
At vi ved hans Idee har i det mindste
Bragt det til en Beslutning, der maaskee

Var ellers meget svær for os at naae til.
Haab kun med os en lys og munter Fremtid!
Til gode Varsler knyttes vor Formæling,
Til Dands, Musik og Maanens Drømmestraaler.
Med dem vor Kjærlighed skal smelte sammen
Dg vugge Sjælen i en Drøm, der dannes
Af Virkeligheds brede, jævne Strømning,
Dg Boesjens Maaneglands berover.
— Hør kun! Musikken kalder os! Til Dands!

(S det han tager Pauline om Livet, Conrad Jubithe o. s. v.,
og mens Dands-Musikken høres forstærket, falder Tæppet.)

Federigo,

Syngestykke i tre Acter.

Opført første Gang paa det kongelige Theater
den 23de Marts 1848.

Personerne.

Federigo, Adelsmand.
Belfagor.
Marchese Leonardo.
Giovanna, hans Datter.
Valerio, hans Søstersøn.
Fra Eusebio, en hellig Eremit.
Lorenzo, Abbed i et Franciskaner-Kloster.
Antonio, Værtskueholder.
Cecca, hans Datter.
Anselmo, Federigos gamle Tjener.
Giuseppe, Huushovmester.
En ung Dame.
En Arbeidsmand.
En Tjener.
Co Munke.

Herrer og Damer, Tjenere; Arbeidsfolk og andre Indbyggere fra Omegnen ved Carrara; Bønderfolk af begge Rion fra Federigos Gods.

Handlingen foregaaer i første Act og i Begyndelsen af anden i Nærheden af Marmorbruddet i Carrara; Slutningen af anden og hele tredie Act paa Federigos Slot i det Florentinske, Slutnings-Scenen ved et Kapel for Sanct Francesco af Assisi. — Smellem anden og tredie Act forløbe otte Dage.

Første Act.

Carrara. En Egn ved Marmorbruddet. Bjerger i Baggrunden.

I Forgrunden (tilhøre for Skuespillerne) et lidet, forfaldet Huus, udenfor hvilket Federigo, i simpel, affalmet Dragt, og Belfagor sidde ved et Bord med nogle Træstole. Belfagors Dragt er sort, med røde Prydelser (Puffer eller Bræmmer), Barret med en rød, høj Hanesjeder, en kort, sort Kappe og lysebrunt Læderbælte. Paa Bordet ligger en lille, spansk Mandolin. — Tilvenstre et Bærtshuus. I Nærheden af dette, men længere hen mod Baggrunden, ere nogle Arbejdere sysselsatte med at hugge raa Marmorblokke til. Noget efter Scenens Begyndelse træde Gremitten fra Eusebio og Abbed Lorenzo ind. — Det er henimod Aften.

Første Scene.

Chor af Arbejderne.

Lader Hammerslaget klinge!

Hugger Stenen til!

Førend Dalens Klokker ringe

Vi vort Værk fuldende vil.

Belfagor

(Der tilligemed Federigo er især med at spille Tresette*).

Saa skynd Jer dog! betænk Jer ei saa længe!

Federigo.

Jeg har tre Damer.

Belfagor.

Ikke Andet!

Jeg har tre Søster her.

Federigo.

Hvordan?

Ja, du er Lykkens Skjødebarn som altid.

(Eremitten Fra Eusebio og Abbed Lorenzo, hyllede i store Kapper og med bredskyggede Hatte, træde ind fra Baggrunden og betragte ubemærkede Federigo og Belfagor.)

Abbeden

(pegende paa Federigo).

Der er han, fromme Fader!

O hvilket Syn! I Fattigdom og Nød!

Han, der er draget ud fra Rigdoms Skjød!

Eremitten

(Der med Abbeden gaaer noget mere frem mod Forgrunden, dog saaledes, at de ikke kunne sees af Federigo og Belfagor).

Og han, der alt det Gode hader,

Jeg seer ham! Selveds onde Mand!

Han sidder hos, og har ham i sit Vaand!

*) Tresette, et gammelt, italiensk Kortspil, der har sit Navn af Tre sette o: tre Syver, hvormed et Spil lettelig vindes.

Federigo.

Napolitaine! *) skriv op!

Belfagor.

Det er alt fæet.

Federigo

(seer paa Marquerbrædtet, der ligger foran Belfagor).

O, du Forræder!

Hvordan har du marqueert? Du har jo snydt mig?

Belfagor.

Har jeg? Regn efter selv, og I skal see,

At det er rigtigt.

Federigo.

Nei, lad gaae!

Jeg faaer vel troe dig.

Belfagor.

Ja, det kan I gjerne.

Erremitten og Abbeden.

Madonna staae ham bi!

Og fra det Ondes Magt hans Sjæl befrie!

Arbejderne.

Lader Hammerslaget klinge!

Thi af denne Blok maaskee

---

*) Naar Toen, Treen og Feset af samme Farve findes paa een Haand, saa meldes de ved det andet Stik i Spillet. Dette kaldes Napolitaine.

En Minerva rustet triner;
 Eller man engang vil see
 I vort Marmor Amoriner,
 Jublende med glade Miner.

Federigo

(nynnende med, under Spillet's Continuation).

Amoriner,

Jublende med glade Miner!

— Hør, hvor muntert!

Belfagor.

Pas paa Spillet!

(Aftenrøden udbreder sig over Eggen; men Scenen vedbliver dog at være lys, indtil hen mod Actens Slutning. Nogle fjerne Kirkeklokker høres ringe til Ave Maria.)

Arbejderne

(der blotte Hovedet).

Ave Maria!

Eremitten og Abbeden.

Ave Maria!

Virgo coelestis!

Ora pro nobis!

Federigo

(uvilkaarlig tagende Baretten af).

Ave Maria!

Belfagor

(springer vild op).

Er I forrykt?

Hvad rager Eder disse dumme Dyr,
Der skraale hæst et Ave.

Federigo.

Det er jeg engang vant til.

Belfagor.

Lie stille, siger jeg, og lad os spille!

Federigo.

Godt Ord igjen! Det er det mindste,
Hvori jeg kan dig føie.

Eremitten og Abbeden.

Madonna staae ham bi!

Og fra det Ondes Magt hans Sjæl befrie!

Belfagor.

Lre Syver!

Federigo.

Ja, saa er jeg snart leveert.

Eremitten (til Abbeden).

Kom med! Jeg sætter ham paa Prøve!

Maaskee der er endnu

En Plads for Naaden i hans Hu.

Affled! vi tør ei længer tøve.

Federigo.

Jeg har da tabt? Ja, jeg er vant dertil.

Regn sammen, hvad jeg skylder.

Belfagor.

Fire Scudi

Og tvende Páoli.

Federigo (betalende).

Der! Nu er jeg lens.

Nei, tvende Páoli har jeg dog tilbage.

Belfagor (spottende).

Jeg gratulerer! Utsaa har I dog

Et lille Rygstøb, hvis det skulde knibe.

Arbeiderne.

Læg Hammeren hen!

Vi har endt vor Dag.

Og Aftenen falder til Hjemmet igjen.

Federigo og Belfagor

(trædende frem i Forgrunden).

Snart i Dalen Bjerget kaster

Lange Skygger hen.

Solen mod sin Nedgang haster.

Mulmet herster snart igjen.

Eremitten og Abbeden.

Himlens Engle naadig holde

Vagt om ham med Lysets Skjolde.

Arbeiderne.

Læg Hammeren hen!

Vi har endt vor Dag.

Og Aftenen falder til Hjemmet igjen.

(Eremitten og Abbeden gaar.)

Federigo

(gaaer hen til Arbeiderne).

Nu, Godtfolk, skal I nu til Hjemmet?

En Arbeider.

Ja, Signor.

Federigo.

Men I tage da ikke bort, førend I har smagt
Værtens Vin.

Arbeideren.

Det bliver der ikke Raad til; Fortjenesten er
ringe.

Federigo.

Saa skal jeg tractere Jer, og I kunne drikke paa
min Sundhed. Gaae kun ind og bestil to Kander Vin.

Arbeideren.

Ja, vi stige saa mange Tak.

(Gaaer ind i Værtshuset.)

Belfagor (affides).

Han vil tractere dem, og hans hele Rigdom er
to Påoli.

Federigo.

Nu, Belfagor, saa takkefuld?

Belfagor.

Jeg staaer og tænker paa Jer.

Federigo.

Det er smukt gjort af dig. Jeg har ikke tænkt
paa mig selv i mange Læder.

Belfagor.

Jeg har faaet at vide, at Hertugens Folk har søgt efter Jer, og det just ikke saa langt herfra.

Federigo.

Lad dem komme! Er der ikke for mange af dem, saa skal jeg give dem en Velkomst, som jeg ellers helst undte deres Herre. Det er ham, jeg kan takke for, at jeg er forjaget fra mine Eiendomme og lever her som Landflygtig.

Belfagor.

Ja, I kan da ogsaa takke Eders mange egenmægtige Handlinger derfor, Eders Opsætsighed mod den velvise Dyrighed, Eders vilde og gale Skalten og Valten, Eders mange Historier med Smaa pigerne —

Federigo.

Hold op! En Stjerne har for længe siden fordunklet alle de mindre Lys. O, Giovanna! at jeg er skilt fra dig, det er min eneste Sorg.

Belfagor (spottende).

Det kan jeg begribe. Men det er dog en Lykke, at den lille Cecca har Haab om at kunne trøste Jer.

Federigo.

Ei hvad! Cecca er smuk. Skjønhed har altid Krav paa en Cavalleers Opmærksomhed.

Belfagor.

Nu — men agter I at blive her?

Federigo.

For det Første. Her er en vild, herlig Omegn, her er dristige Jagt-Eventyr, her er Frihed, her er jeg min egen Herre. Det er min Lyft!

Belfagor (efter et Ophold).

J vil ikke tage mod min Hjælp?

Federigo (fort).

Nei. Saa galt er det endnu ikke fat med mig.

Belfagor (affides).

Men det kan komme.

Federigo.

Men hvor bliver Vinen af? Belfagor, gaae og hent den.

Belfagor.

Jeg er ikke Eders Tjener.

Federigo.

Jo, du er. Du har selv tilbudt dig dertil. Du huffer nok, da du meldte dig hos mig som Musikus og Sanger fra Spanien og erklærede, at jeg kunde bruge dig til hvad jeg vilde. Har du betænkt dig, saa kan du gaae din Vej. Jeg holder ikke paa dig.

(Sætter sig hen ved Bordet, vendende Nyggen til ham.)

Belfagor (ydmys).

Ei, J forstaaer dog Spøg.

Federigo.

Som jeg har sagt.

Belfagor.

Men det er jo afgjort mellem os, at jeg er
Ederes Tjener, som I kan befale over, som I kan —

Federigo (befalende).

Først Binen!

Belfagor.

Paa Diebliffet!

(Gaaer hen mod Værtshuset, i det samme Værten Antonio
træder ud.)

Anden Scene.

Federigo. Belfagor. Arbejderne. Antonio.

Belfagor.

Binen, Herr Vært.

Antonio.

Min Datter kommer lige nu med den. I maa
undskylde, Signor Federigo! Der er en saadan For-
styrrelse inde hos os.

Federigo.

Hvorfor det?

Antonio.

Veed I da ikke hvad der er hendt Ceccas Kæ-
reste, den stakkels Tommaso? Igaar Aftes, da han
var paa Veien hertil, blev han opsnappet af en af
de mange omstreifende Bander Krigsfolk, der i længere

Lid har gjort Omegnen usikker, og nu bliver han maaskee tvungen til at tage Krigstjeneste.

Federigo (levende).

Men kan man ikke befrie ham? Er der ingen Udvei?

Antonio.

Nei, hvad der er kommet i de Folks Kløer, slipper ikke saa let igjen løs. Vi har kun eet Haab, og det er just derfor jeg nu vilde ud, skjøndt det er bleven lovlig sildigt.

Federigo.

Hvad Haab har I da?

Antonio.

So, seer I, en Mills Vei herfra boer der en hellig Eremit, der er berømt i hele Egnen for sine mærkelige, man kunde næsten sige utrolige Gjerninger.

Belfagor.

Nei, seer man! I har anstaffet Jer en hellig Eremit! Hvad hedder han?

Antonio.

Fra Eusebio. Han boer midt imellem Bjer-
gene. Men ham bliver Ingen at komme for nær.

Belfagor.

Maaskee der Intet er at hente hos ham. Eremitterne pleie at være saa fattige som Kirkerotter.

Antonio.

Ja, da kunde den Mand nok være rig, saa stor Magt han har erholdt ved sin Helgen, Sanct Francesco af Assis's Hjælp og Bistand. Der skal Ingen, siger man, staae sig saa godt hos denne mægtige Helgen som han. Ja, der er Nogle, der hvinde om, at det er St. Francesco selv, der har forladt sit himmelske Opholdssted for at styre det Døde og raade Bod paa Menneskernes Synder.

Federigo.

St. Francesco? Det er min Skytspatron. Ham lover jeg. Han var i sin Ungdom en munter Svend, en tapper Krieger og en Ven af det lystige Liv; og han blev ligesuldt en hellig Mand.

Belfagor

(sagte til Federigo).

Maaskee har ogsaa I betænkt at omvende Jer engang.

Federigo.

Forsværge det vil jeg ikke.

Belfagor.

Hahaha!

Federigo (til Barten).

Nu, men fortæl mig om Eders Eremit.

Antonio.

Ja, det er underlige Gjerninger, der fortælles

om ham! Engang, da nogle Røvere havde stjaalet en Hjord Geder fra en stakkels Hyrde, udstrakte han blot sin Haand, Røverne faldt om og sank i en dyb Søvn, og Hyrden kunde nu i al Mag føre sin Hjord bort.

Arbeiderne

(der have nærmet sig).

O, hellige Jomfru!

Belfagor

(affides til Federigo).

Han har vel givet Røverne at drikke, til de faldt om.

Federigo.

Hahaha! Ja, det kan være!

Antonio.

En anden Gang, da hele Landet havde været plaget i lang Tid af Lørke, og Oliventræerne visnede hen, søgte man ogsaa hans Hjælp. Og man fortæller nu, at han løftede sin Stav ivetret og bestreb en stor Kreds paa Himlen. Og saa var det med Get som om Skyerne kom dragende fra alle fire Hjørner, og altid kom der flere, indtil Regnen styrtede ned i Strømme.

Arbeiderne.

O, hvilket Underværk!

Antonio.

Ja, det maa være en from Mand! — Og

feer I nu, Signor Federigo, til ham er det vi vil henvende os. Maaſtee han kan befrie den ſtaffelſ Tommaſo.

Tredie Scene.

De forrige. Cecca, der kommer ud fra Værtshuſet.

Antonio

(der er gaaet Cecca imøde og har talt med hende, vender ſig igjen til Federigo).

Ja, jeg hører, I maa give lidt Tid, Signor. Der er gaaet Bud ned til Byen efter Vinen. Men den kommer ſtrar. — Hav nu mig undſkyldt. Jeg maa ſkynde mig. (Gaaer.)

Federigo

(til Cecca, der vil gaae ind igjen).

Min ſmukke, lille Cecca! — nei, vent lidt! Du maa ikke forlade os ſaaſnart. Siig mig — ja, det er ſandt! Det er jo en ſlem Hiſtorie, din Fader har fortalt os. Din Kjæreste er jo bleven ſnappet op af Krigſfolkene.

Cecca.

Ja, er det ikke en ſtor Sorg!

Federigo.

Men holder du da virkelig ſaa meget af ham?

Cecca.

O, det veed Madonna!

Romance med Chor.

1.

Fra mine første Barndoms-Aar
 Tommaso var mig kjær.
 Han deelte mine ringe Kaar,
 Og jeg hans Kalds Besvær.
 Han hentede ofte mine Lam,
 Naar eet af dem foer vild;
 Paa Bjerget fryded' mig hos ham
 Hans Fløites muntre Spil.

2.

Og ved Madonnas sidste Fest
 Han Kjærlighed mig svor.
 Og ham blandt Alle troer jeg bedst,
 Jeg stoler paa hans Ord!
 Men han er fangen og i Nød —
 Hvo skal ham nu befrie?
 O, denne Sorg den bli'er min Død!
 Madonna staae mig bi!

Belfagor

(Der har taget Mandolinen fra Bordet, og allerede efter første
 Vers anslaaet nogle carriferende og dæmoniske Accorder).

Lad fare din Sorg! Slaae dig til No!
 Ingen paa Kjærligheds Løfter kan troe.
 Skynd dig, mit Barn! Tag en Anden igjen!
 Den Iystige Svend,

Der drager i Krig med Soldaterne hen,
 Jeg veed det godt, hvor han vil hen —
 Tralala!
 Han kommer aldrig igjen!

Chor af Arbeiderne
 (der under Romancen have nærmet sig).

Den lystige Svend,
 Der drager i Krig med Soldaterne hen,
 Jeg veed det godt hvor han vil hen,
 Tralala!
 Han kommer aldrig igjen!

Cecca.
 Uffstyeligt! Hvilken hæslig Sang!

Federigo.
 Ngt ei paa ham! Hans Lyst er kun at spotte.
 Hav Tillid til din Veiler! han er tro!
 — I Kjærligheds Løfter, jeg veed, blev lagt
 En udødelig Magt!
 Ved dette vort Eden
 Holder en Skare af Englene Vagt.
 Elsker og haaber!
 Ingen bestjæmmes!
 Kjærligheds Fremtid
 I Himlen bestemmes!

Chor

(af Alle, undtagen Belfagor).

Elsker og haaber!
 Ingen bestjæmmes!
 Kjærligheds Fremtid
 I Himlen bestemmes!

(Barten Antonio kommer hurtigt ind.)

Antonio.

O, kommer flur til Hjælp!
 Dernede, hvor en Huulvei bugter sig
 Ved Bjergets Side, der jeg saae
 Blev tvende Vandringsemænd slæbt bort og bundet
 Af hine Skarer Krigsfolk.

Arbejderne.

Hvilken Skændsel!

Federigo.

(til Arbejderne).

Dg dette skal vi taale? Flur til Hjælp!
 Bevæbner Jer med hvad I kan,
 Dg følger mig! Jeg fører Eder an.

Arbejderne.

Vi følger Eder alle, Mand for Mand!

Belfagor

(vil holde Federigo tilbage).

Bliv her! Vær ingen Daare!
 Hvad vil I blande Jer i Andres Sager?

Federigo.

Slip mig! Det er en Sag, du ei forstaaer.

(Endeel Folk, Mænd og Dvinder ere imidlertid strømme til.)

Chor.

Federigo. Antonio og Arbejderne,
(mens de Sidste bevæbne sig med Oxer, Hammere og Stænger).

Lad os Eventhyret friste!

Op mod dem, der Gren skænder!

Lad os Byttet atter vriste

Af de frække Voldsmands Hænder!

Cecca og de ankomne Mænd og Dvinder.

Kjæft I Eventhyret friste!

Ja, Madonna Hjælpen sender!

Byttet skal I atter vriste

Af de frække Voldsmands Hænder.

Belfagor (affides).

Lad dem Eventhyret friste!

Vi faae see, hvordan det ender.

Knap de Byttet fra dem vriste!

Det er nok i sikke Hænder.

(Alle ile ud. Kun Belfagor bliver tilbage paa Scenen.)

Fjerde Scene.

Belfagor. Anselmo, Federigos gamle Tjener, der kommer ud fra hans Baaning.

Anselmo.

Og I er her, naar Herren, som jeg hører, vover sit Liv for at tugte nogle Bolds mænd?

Belfagor.

Som du seer, min Ven Anselmo.

Anselmo.

I pleier jo ellers altid at hænge ved ham som en Burre. Men I seer nok helst, I kan hytte Skindet.

Belfagor.

Det skal jeg aldrig nægte — naar det kan skee paa en god Maade. Men hvorfor er du da ikke fulgt med?

Anselmo.

Jeg er vel undskyldt. Hvis min Alder tillod det, skulde jeg ikke lade min Herre i Stikken. Men nu er jeg kun iverien og gjør ingen Nytte.

Belfagor.

Ja, ingen Nytte gjør du; det har jeg altid sagt.

Anselmo (ærgelig).

Na, I er et stygt og ondskabsfuldt Dyr!

Belfagor.

Sabist er jeg ondskabsfuld; og stygt er jeg vel

ogfaa. Men hvad gjør saa det? Derfor kan jeg være en meget pæn Cavalleer.

Anselmo.

Eders Lyft er at drille Livet af Folk.

Belfagor.

Hvis jeg kunde drille Livet af dig, min Ven Anselmo, saa skulde jeg gjøre det med den største Blaiseer. Men du er saa seiglivet. Der er Ingen-ting, der bider paa dig.

Anselmo.

Gud bedre det! Jeg har ofte nok været nærved at gaae i Jorden af Sorg, saaledes som I har handlet, jeg vil ikke sige med mig — thi paa mig ligger der intet Lag — men med min unge Herre, ham, som I har forført og ødelagt ved Eders Kunstler. Der er Ingen, der veed det bedre end jeg.

Belfagor.

Lad da høre! og har du Lyft, saa maa du gjerne lyve. Sandhed er langt fra saa fornøielig som en god Løgn. Alt hvad der hører dertil, har jeg udtrykkelig lagt mig efter. (Lager Mandolinen og ledsager Anselmos paafølgende Repliker med et snart skildrende, snart parodierende, skurrilt Accompanement.)

Anselmo.

Ja, I er kjæphøi og har bidt Hovedet af al Skam, det har jeg længe vidst. Ulykkelig var den

Stund, da I for to Aar siden fulgte med min Herre paa hans Udenlandsreise. Ved Jer blev han forført til Ddselhed, til Kortspil og Terninger, til Sviregilber og til Dvindfolk.

Belfagor.

Na, endeel deraf forstod han ganske godt iforveien.

Anselmo.

Det var Jer, der tirrede ham til at sætte sig op mod Dyrigheden. Inden han kjendte Jer, var han from og gudfrygtig. For sin Skjtspatron, Sanct Francesco af Assisi, byggede han et skjønt og stort Kapel paa Alfjarvei.

Belfagor.

Det er ganske sandt. Abbed Lorenzo i Franciskanerklostret og hans fede Munke, de vare paa gode Veie til at gjøre din Herre med deres Præk til et Hængehoved. Det var den høie Tid jeg fik ham bort og paa den Reise, du taler om.

Anselmo.

Ja, I brugte Jer godt. Han kom fordærvet tilbage og havde glemt baade Gud og hans Helgene. Og dog, hvor glad var jeg, da vi vel kom hjem, og hvor glade vare alle hans Undersaatter! Hvor de helligholdt hans Hjemkomst med Dands og med Sang! Det syntes som om denne Jubel aldrig vilde tage Ende.

Belfagor.

De Undergivne ere altid glade, naar en Øbeland er deres Herre.

Anselmo.

Men desværre, denne Glæde varede kun kort. Han blev bragt i nye Ulykker, paany anklaget, og jeg skulde feile meget, om det ikke var Jer, der var Ophavsmanden dertil. Han blev tvungen til en skjændig Flugt, til et Ophold blandt Fremmede, uden Venner og uden Formue. Hvis det ikke var lykkes mig at søge ham op og bringe ham de Penge og Kostbarheder, jeg fik frelst, inden Slottet blev besat af Hertugens Folk, saa var han for længe siden forsmægtet af Mangel. — Og hvor er nu alt det, jeg har bragt ham?

Belfagor.

Hvorfor var du saadan en Nar? Du kunde jo nok vide, at de Penge snart fik Ende.

Anselmo.

Ja, det er Jer, der har faaet ham til at forøbe dem. Til Jer har han tabt det Meste i Spil.

Belfagor.

Er du saa færdig?

Anselmo.

Jeg veed det nok, han har altid været svag og letsindig, men af et ædelt og høimodigt Gemyt. I burde ikke benyttet Jer af hans Svaghed.

Belfagor.

Ja, du snakker, som du har Forstand til. Der-
som han havde været slet og fordærvet, saa havde jeg
brudt mig en god Dag om ham. Saadanne Folk
kommer af sig selv. Men de Krabater, der i dit
Sprog (vrænger efter ham.) hedder ædle — hahaha! —
og høimodige — hahaha! — men som tillige ere
svage — hahaha! — dem maa man give et lille Skup,
saa kommer de nok.

Anselmo.

O, hvilken Frækhed! hvor affkyeligt! I er hans
onde Mand!

Belfagor.

Deri kan du have Ret. Jeg har heller aldrig
givet mig ud for at høre til de gode Mander.

Anselmo.

Ahyggeløse! Man skulde troe, at Helvede selv
havde spyet Jer ud!

Belfagor.

Hahaha! Ja, min Ven Anselmo, det maa du
rigtig gjerne troe.

Duet.

Anselmo.

Blig bort fra mig med Eders Spot!
Profant og Helligt I forhaaner!

Belfagor.

Anselmo, ja, du traf det godt:
Jeg er den Magt, der Intet skaaner.

Anselmo.

Med Eders Ondskab I forhærder
Min Herres fromme Bryst.

Belfagor.

Sahaha! ja, det er min Trøst,
At let ham lokke kan min Røst.

Anselmo.

Blig bort! mig Eders Ord forsærder!

Belfagor.

Anselmo, dit Begreb er fort.
Lad mig belære dig —

Anselmo.

Blig bort!

I frygter ei, at Eder rammer
En Dommeday engang?
At Helved Eders Sjæl annammer?

Belfagor.

Hold op, og stands din hæse Sang!
En Orm som du ei veed, hvorfra jeg flammer.

(Med dæmonisk Høitidelighed.)

For længesiden Domsbasunen klang.
Min Verden er gaaet op i Flammer!

Dg af dens Gnister sprang
 Det Rige frem, hvis Fryd er Eders Sammer.

Anselmo.

O, alle Helgene! seer ned i Raade!

Belfagor.

Men eengang skal vi atter raade,
 Dg Eders Verden styrter ved min Haand!

Anselmo.

Viig bort, viig langt fra mig, urene Mand!

(Belfagor iler ud.)

Femte Scene.

Anselmo. — Federigo. Abbed Lorenzo og Eremiten Eusebio,
 begge i patricisk Dragt under Rapperne. Et Chor af Mænd og
 Qvinder, deriblandt Antonio, Cecca og Arbejderne.

Chor

(af Antonio, Cecca og Mænd og Qvinder).

Victoria!

De ere frelste! Vi har jaget

De Frække langt herfra.

Byttet har vi fra dem taget —

Victoria!

Eremiten (til Federigo).

Min ædle Herre! tag imod vor Tak!

I vovet har Jert Liv for os at frelse,

I førte Folket an med Mod og Kjækhed.

Antonio, Arbejderne og Andre.
Viva Signor Federigo!

Federigo.

Tæel ei derom! Jeg har kun gjort min Pligt.
— Men nu, hvor agter I Jer hen?

Eremitten.

Vi blive her.

Thi Veien, som vi mærke, ei er sikker.

Federigo.

Men hvor?

Abbeden.

Her er et Værtshuus, har man sagt os.

Federigo.

Nei, ædle Herrer! Eggen her er fattig,
Dg Huset der kun passer slet for Eder.
Tillader mig, skjøndt mine Kaar er ringe,
At byde Jer et Huusly for inat.
Jeg skal beværte Jer saa godt jeg kan det.

Eremitten.

Vi tør ei afflaae et saa vakkert Tilbud.

Federigo.

Saa træder ind og lægger Eders Kapper!

(Federigo aabner Døren til sit Huus, og Eremitten og
Abbeden træde ind, ledsagede af Anselmo.)

Chor.

Victoria!

De ere frelste! Vi har jaget

De Frække langt herfra!

Byttet har vi fra dem taget —

Victoria!

(Alle Tilstedeværende adspredte sig; kun Federigo bliver tilbage.)

Sjette Scene.

Federigo. Belfagor. Siden Anselmo.

Federigo.

Belfagor, du kommer som kaldet. Jeg har en Nyhed at fortælle dig. Vi har faaet Gjæster.

Belfagor.

Formodentlig de, der bleve overfaldne.

Federigo.

Rigtig. Det er Mænd af høi og ædel Herkomst, det kan ikke feile. O, det er en Glæde! Efter saa lang Lids Forløb kan jeg igjen omgaaes med mine Lige! Naar jeg blot — ja, det er fordømt! Man burde dog beværte dem efter deres Stand, og jeg har ikke en Skilling tilbage.

Belfagor.

Ja, det er ubehageligt.

Federigo.

Men du maa hjælpe mig. Mine Penge ere jo dog for en stor Deel gaaede i dig; saa kan du sagtens nu gjøre mig et Forskud.

Belfagor.

J har jo et Guldkors tilbage. Skil Jer ved det.

Federigo (tager det frem).

Dette Guldkors? denne Gave fra Giobanna, den skulde jeg stille mig ved? Det veed du nok jeg ikke gjør. Der er desuden indfattet deri en hellig Amulet, der bevarer mod alt Ondt.

Belfagor (affides).

Just derfor skal han ud med den!

Federigo.

Nei, Belfagor, hjælp du mig — kun med et ringe Forskud. Om nogle Dage kan jeg skaffe Udveie. Jeg vil tage Krigstjeneste. Der er jo en Hær leiret ikke saa langt hersra. Og maaskee lykkes det mig saa at kunne udvirke mig Tilladelse til at komme hjem til mit Slot, til mine Eiendomme; saa er vi ovenpaa igjen. — Nu, Belfagor, svar mig.

Belfagor.

Det lader ikke til, at J kjender ret Eders egen Stilling. Vær J glad ved at kunne leve skjult her, hvis J ellers ikke puffer at blive et Hoved fortere.

Der er kommet Brev til Hertugen, at I har opmuntret et Par af hans Nabofyrster til at hjemføge ham med et hemmeligt Overfald.

Federigo.

En saa lumpen Plan har jeg aldrig næret. Det er formodentlig dig jeg kan takke for denne Bestyldning.

Belfagor.

Jeg havde Eders Ordre.

Federigo.

Men du er gaaet langt videre end jeg nogen-
sinde har tænkt paa.

Belfagor.

Kan være. I kjendte mig jo, og kunde tage Jer iagt. — Altsaa, hvad har I nu isinde? Dnsfer I, at jeg skal hjælpe Eder, saa opsæt det ikke. Min Gensdelse er snart endt, og vi maae stilles.

Federigo.

Hvorned vil du hjælpe mig?

Belfagor.

Jeg har allerede igaar sagt Eder det.

Federigo.

Men jeg agtede ikke paa dine Ord. Lad høre.

Belfagor.

Jeg giver Eder femogtyve Mar, i hvilke alle Eders Dnsfer skulle opfyldes. Hvad I peger paa skal være

Eders; hvad I befaler mig skal jeg fuldføre. Rigdom, Gæsposter, Anseelse, Alt skal strømme til Eder.

Federigo.

Dg naar de femogtyve Aar ere omme?

Belfagor.

Overgiver I Jer med Sjæl og Legem i min Magt.

Federigo

(uden at see paa ham).

Hvem er du? og hvad Magt har du?

Belfagor.

J veed det. J har vidst det siden igaar, og maaskee længere. (Efter et Ophold.) Nu, og Eders Svar?

Federigo

(gaaer langsomt hen og sætter sig ved Bordet).

Nei, en saa ulige Handel indgaaer jeg ikke.

Belfagor.

J betænker Jer? J vil heller vedblive det Liv, J nu fører? Er det ikke en Elendighed, at J, der hører til en af de rigeste og meest anseete Familier i Landet, skal streife om og krybe i Skjul som en Bagabond? at J ikke engang veed Udveie til saa Meget, at J kan vise en udsel Smule Gjæstfrihed mod et Par Fremmede?

Federigo (tankfuld).

Ja, du har Ret — det er en Elendighed.

Belfagor.

Bed min Hjælp skal alt dette blive anderledes.
Bed mig skal I hævne Jer paa Eders Fjender...

Federigo.

Ha, om jeg kunde det!

Belfagor.

Hvad skalde da hindre Jer i at tage mod mit
Tilbud, at tilfredsstille Eders Hævn, og føre et mun=
tert, lystigt Liv, efter Eders Attraa og Tilbøielighed?

Federigo.

Det fatter du ikke.

Belfagor.

Na jo — jeg veed ret godt, at I undertiden
har Opstigelser og kan gaae i Drømme. Men vil I
sige mig, hvad I binder Eders Tanker til. Er det
Signora Giovanna? I er ikke skabt til denne Be=
standighed mod en Æneste. Eders Lyst er et Liv, der
er rigt paa Afverling. Mener I, at Giovanna endnu
tænker paa Eder? Hahaha! Har I glemt den unge
Ridder Valerio, som blev tilbage, da vi maatte gjøre
lange Been og flygte. Han har ganske godt forstaaet
at benytte Eders Fraværelse. Han er ung, smuk og
rig, og Giovanna har ikke været ufølsom derfor. Hun
er tabt for Eder.

Federigo (springer op).

Affsum, du lyver! Giovanna er mig tro! I en

god Stund nævnede du hende for mig. Du veed det ikke, at Støvets Bryst, uagtet al Svaghed, hænger ved tusinde usynlige Traade fast ved det Himmelske. I dit fortviede Rige er intet Haab, intet Glimt af Frelse. Bort med dig! Du er Løgnens Sendebud, du er en Frister, en Fordærver! Jeg forlanger ikke din Hjælp!

Belfagor.

Jeg gaaer — men I vil savne mig, Federigo!

(Gaaer. Anselmo kommer ud fra Federigos Huus.)

Anselmo.

Naadige Herre bliver vel ikke vred, hvis jeg forstyrres. Men det forekom mig, her var Ordstrid.

Federigo.

Na, det var Belfagor!

Anselmo.

Ja, hvor han er med, gaaer det sjelden fredeligt til. Gid dog en gammel, tro Tjeners Raad formaade saa meget over Eder, at I sendte ham langt bort fra os.

Federigo.

For den Sag kan du være uden Bekymring. Jeg har virkelig i dette Dieblif jaget ham bort.

Anselmo.

Himlen skee Tak! — uagtet jeg veed, han kommer

igjen. Det er ikke første Gang, han har faaet Løbe-
pas; men den Karl lader sig ikke vise bort.

Federigo.

Naar Himlen blot vil sende mig en Anden til
Selstak; thi nu vil her nok blive jævnt kjedsommeligt.
Men det er sandt, Himlen har jo allerede sendt mig
Selstak. Har du sørget for mine Gæster?

Anselmo.

Jeg har gjort det ene Kammer istand til dem
og indrettet det saa godt jeg kunde. Men nu skulde
vi nok tænke lidt paa Aftensmaden.

Federigo (forlegen).

Savist — det skulde vi — (Affides.) For Bofferen,
hvordan reder jeg mig ud herfra? Det var ubesindigt
af mig at indbyde dem. Jeg kunde nok vide, at
Belfagor ikke hjalp mig; og nu griner han nok i
Skjægget over den Knibe, jeg er i. Nei stop! den
Triumph under jeg ham dog ikke. (Tager Guldkorset frem.)
Giovanna vil tilgive mig — det vil glæde hende at
hjælpe mig ud af en Forlegenhed. (Svit) Anselmo,
tag dette Guldkors og bring det til Bærten derovre.
Sig ham, jeg betinger mig Ret til at indløse det
inden denne Maanedes Udgang.

Anselmo (bekymret).

Alf, naadige Herre, hvorledes skal alt dette ende?

J har nu snart stilt Jer ved Alt hvad J eiede, alle Eders Smykker, Eders Klenodier —

Federigo.

Lie stille, og gør som jeg siger. Lad Værten give os af sin bedste Vin — Gud veed, den er slet nok — og forresten rykke frem med hvad han har. Endnu eengang vil jeg glæde mig ved at gjøre Andre glade, og tilbringe en lystig Aften.

(Anselmo gaaer ind i Værtshuset.)

Federigo (efter et Ophold).

Om — jeg skulde vist ikke have stilt mig ved dette Kors. Giovanna gav mig det for et Aar siden, kort inden jeg maatte flygte, og samme Dag vort Bryllup var berammet. Det har hidtil fulgt mig paa min Flugt, og jeg bildte mig ofte ind, at det beskyermede mig. Men jeg kan jo faae det igjen — jeg skal ikke hvile før jeg faaer det igjen.

Det er en Talsman, hvorpaa jeg troer!

Giovannas Omhed mig den bragte.

O, jeg erindrer end hvert Ord,

Hun talte, da hun dette Kors mig rakte:

„Bær denne Gave paa dit Bryst.

„Den skal beskyerme dig i Fare.

„Dg frister dig det Ondes Røst,

„Med dette Kors skal Himlen dig forsvare!“

Giovanna, o tilgiv mig! End jeg troer
 Uroffeligt paa hvert af dine Ord —
 Men stoler paa, du selv mig vil bevare!

Syvende Scene.

Federigo, Fra Eusebio og Abbed Lorenzo uden Kapper, i
 patricisk Dragt. Strax efter Anselmo, Arbeiderne og en
 Opvarter fra Bærtshuset.

(I denne Scene tiltager Aftendæmringen.)

Quartet og Chor.

Federigo

(til Eremitten og Abbeden).

Er I tilfredse med mit ringe Hjem?

Eremitten.

Vi har ei Grund til Andet.

(Endeel Arbeidere samle sig i Baggrunden. En Opvarter
 fra Bærtshuset bringer to Kander Viin og Bægere ud til dem.
 Paa samme Tid kommer Anselmo fra Bærtshuset med en
 Kande Viin og nogle Bægere, og vil gaae over Scenen.)

Federigo.

Vent, Anselmo!

(Til Eremitten og Abbeden).

Lad os, før vi til Aftensbordet gaae,
 Et Bæger tømme først paa vort Bekjendtskab.

(Bliver Arbeiderne vaer.)

Ah, der er mine Venner her fra Stedet!
Nu er der Viin! Saa kommer da og drifter!

(Stjænker et Bæger af den Viin, Anselmo har sat paa Bordet, og rækker det til Eremitten.)

Med denne Viin I tage maa tiltakke!
Paa Stedet her man har den ikke bedre.

Eremitten

(gjer hemmeligt Korsets Tegnskand og prøver Vinen).

Med denne Viin? I er da vist forvænt.
Ehi den er upaaflagelig.

Federigo.

Nei!

Eremitten.

Saa prøv da selv!

Federigo (prøvende).

Hvordan! D, hvilken Drif!

Den er jo kostelig — Anselmo, kom!
Dg smag paa Vinen.

Anselmo (driffende).

Ei, det er et Under!

Federigo.

Hvordan forstaaer jeg det?

Abbeden (affides).

Sandsynligvis

Har Fra Eusebio forvandlet Vinen.

(Søit til Federigo.)

Det er ei værdt at gruble over dette!
Men lad os glæde os ved Himlens Gave!

Federigo.

Ja, I har Ret! det er en himmelsk Gave!
— I dette Bæger
Slyder et Edens liflige Strømme!
Vinen bevæger
Saligt mit Bryst med himmelske Drømme!
Fra Paradis' Have
Vinen kom, den velsignede Gave!

Alle Fire.

Fra Paradis' Have
Vinen kom, den velsignede Gave!

Federigo og Anselmo.

Vinen os styrker!

Eremiten og Abbeden.

Vinen os væger!

Federigo.

Klarer vort Syn, naar et Nag det formørker.

Alle Fire.

Klarer vort Syn, naar et Nag det formørker.

Federigo.

I dette Bæger —

Alle Fire.

Slyder et Edens liflige Strømme!

Federigo.

Vinen bevæger —

Alle Fire.

Saligt vort Bryst med himmelske Drømme!

Chor af Arbejderne
(under det Foregaaende).

Viva Signor Federigo!

For ham vi tømme vort Bæger!

Vinen er herlig! Vinen os kvæger!

Fra Paradis' Gave

Vinen kom, den velsignede Gave!

Den styrker, den kvæger,

Den vort Bryst til Glæde bevæger.

Viva Signor Federigo!

For ham vi tømme vort Bæger!

(Federigo, Eremiten, Abbeden og Anselmo gaae ind. Arbejderne adspredte sig.)

Efter Aurea legenda af Jacobus a Voragine cap. 149 har Sanct Franciscus engang, da han paa et øde Sted blev syg og ingen Viin kunde erholde, forvandlet et Bæger Vand til en udmærket Viin.

Anden Act.

Bjerg-Eggen ved Carrara fra første Act. Paa Bordet ved Federigos Huus staaer endnu et Par Bøgere. Handlingen begynder i Morgenstunden.

Første Scene.

Arbejderne

(Der ere sysselsatte hen mod Baggrunden).

Morgensolen alt er steget
 Over Bjergets Top.
 Mulmet er fra Dalen vejet,
 Lyset vaagnet op.
 Natten er bestemt til Hvile;
 Lysets Bragt
 Lønner Løbhed med Foragt.
 Muntert Alle! Lad os ile!
 Løfter Bjergets Marmorstat!
 Tager kraftigt fat!

(Under Choret's Slutning have Arbejderne løftet en stor Marmorsteen op paa et tohjulet Plankebrædt, og trække den dernæst ud fra Scenen.)

Anden Scene.

Federigo, Eremiten fra Eusebio, Abbed Lorenzo (de to sidste indhyllede i Rapper) og Anselmo komme ud fra Federigos Huus.

Federigo.

Jeg kan da ikke overtale Eder? Mine ædle Gæster have ufravigeligt besluttet at drage videre?

Eremiten.

Ufravigeligt. Men inden vi tage bort, er det vor Skyldighed at takke Eder for den udmærkede Gæstfrihed, I har vist os.

Federigo.

Takke mig? Læd dog ikke saaledes! Har I ikke allerede givet mig dette Breviarium med kunstig malede Billeder? Og desuden, jeg staaer stamfuld for Eder. Jeg veed ikke, hvem I ere, kjender ikke den sjeldne Magt, der er givet Eder. Men er det mig, der har beværtet Eder? Det syntes mig, som om Alt, hvad I berørte, blev forædlet. Den ringe Vin, jeg kunde byde Eder, blev til en liflig Drif; det tarvelige Maaltid blev udsøgt og kosteligt. Selv mit haarde Læie forekom mig bedre. I lang Tid har jeg ikke sovet saa trygt som inat.

Eremiten.

Nu, dertil kan der være naturlige Grunde. Be-

vidstheden om Eders smukke Dpoffrelse for vor Skyld, det Mod, I viiste for at frelse os igaar, har frydret Eders Maaltid og givet Eder en blid Søn. Maa-
stee — og tilgiv mig, at jeg uden Dmsvøb gjør denne Bemærkning — maastee har Eders Liv ikke altid kunnet være saaledes indrettet, at I var tilfreds med den tilendebragte Dag.

Federigo.

Deri, troer jeg dog, I feiler. Gud veed, at mit Liv har været slet nok indrettet. Men jeg har aldrig været en Ven af at angre og fortryde.

Eremitten.

Min unge Ven, det er ingen god Mand, der i dette Dieblif taler ud af Eder.

Federigo.

Nu, Enhver har sin Tro, og maa handle derefter.

Eremitten.

Men jeg kan ikke antage, at det er Eders egen Tro, I handler efter. Jeg skulde feile meget, om der ikke i Eders Nærhed er en ond Magt, der benytter sig af Eders Ungdom og bedaarer Eder.

Federigo.

I mener —?

Eremitten.

Jeg mener — men bliv ikke vred, at vi blande

os i Eders Anliggender; maaskee vil I engang i Tiden takke os — jeg mener, at vi ved vor Ankomst her stødte paa En, der hører til Eders Omgang, og der ingen god Mand er.

Federigo.

Jeg kan tænke, det er Belfagor, I taler om.

Eremitten.

Netop ham. (Seende vist paa Federigo.) Ved I, hvem han er?

Federigo (tøvende.)

Hvem han er? Ja — aa ja, jeg troer, jeg ved det.

Eremitten.

Og ham har I kaaret til Eders Selskab! Troer I, der kan komme noget Godt af det Onde?

Federigo.

Nu — han er en lystig Kammerat; han har ofte adspredt mig i mit onde Lune, og han har holdt ud hos mig, da de fleste Andre vendte mig Ryggen.

Eremitten.

Vær forvisset om, at, naar han holdt ud hos Jer, saa har det været for at forsøre og fordærve Eder.

Federigo.

Ik nei, gjør ham ikke Uret! Jeg har altid været Mand for at forsøre mig selv.

Ermitten.

Federigo, I veed ikke, at I vandrer paa Randen af en Afgrund. Hvormed vil I modstaae det Onde, naar I glemmer Gud og de Hellige, naar I ringeagter Kirkens Forrifter og forsømmer Messen? — Vogt Eder for det Ondes Indskydelser! Eller tør I fragaae, at Belsagor har loffet Eder paa mangan Afvei, har forledet Eder til Planer mod Eders egen Landsherre?

Federigo.

Hvordan? I veed . . . I kjender mig? Hvem er I, der taler saaledes til mig?

Ermitten.

I skal erfare det.

(Han og Abbeden slaae Rapperne tilside, og man seer dem nu begge i Franciskanerdragt, sidstnævnte med en Abbeds Indsignier.)

Abbeden.

Federigo, I kjender mig.

Federigo.

Abbed Lorenzo!

Abbeden.

Ja, Eders Ven og Skriftefader. Jeg har opsogt denne hellige Mand, Fra Eusebio, for ved hans Hjaelp at føre Eder tilbage paa den rette Vei.

Anselmo (affbes).

Fra Eusebio! og vor kjære, gamle Abbed!

Eremitten.

Federigo! I har ikke omsonst i Eders Belmagtsdage erindret Eders Skytspatron, Sanct Francesco, ikke omsonst bygget et Kapel for ham paa Veien ved Eders Herresæde. Denne Helgen ynkes over Eder og vil nu ved mig, hans ringe Tjener, frie Eder ud fra det Ondes Magt.

Federigo.

Ik, fromme Fader! min Skytspatron kjender mig. Jeg bliver ikke anderledes end jeg engang er. Min Lyst er at prøve Livet, Godt med Ondt; og jeg har stolet paa min Kraft til at modstaae det Onde.

Eremitten.

Federigo! Ondt og Godt vil I prøve? Ik, I veed ikke, at ved denne Prøve ligger Syndefaldet nær. Stol ikke paa Eders Kraft til at modstaae Mørket og dets Gjærninger! Naar I mener at have overvundet dem, da stilles der for Eder en ny, en værre Snare.

Federigo.

Fromme Fader, I har maastee Ret; men — lad mig endnu en liden Stund nyde min Ungdom og følge mine Tilbøieligheder. Vil I og den værdige Abbed Lorenzo hjælpe mig, da beder jeg Eder om at

virke for mig i mit Hjem og lette mig min Hjemkomst; derfor skal jeg være Eder taknemmelig alle mine Dage.

Eremitten.

Det staaer ikke i min Magt. Eders Hjemkomst kan ene og alene I selv bevirke; og jeg tør ikke forfølge, at den afhænger for en stor Deel af Eders forbedrede Sindelag, Eders Affky for det Onde og dets Tjenere. Tænk derfor først paa Eders Sjæls Frelse.

Anselmo (til Federigo).

Naadige Herre, vredes ikke over min Driftighed, men hør efter hvad disse fromme Mænd raade Eder.

Federigo.

Lie, Anselmo!

Eremitten, Abbeden og Anselmo
(affides).

Han er forført, han er fortabt!
Han agter ei paa Ordets Tjener.

Eremitten (til Federigo).

I Herrens Billed blev I stabt,
Dg dog fra Herren I Jer vender!

Federigo.

1.

D, Verden er saa rig paa Fryd,
 Og Ungdom svinder fage!
 Naturen raaber til mig: nyd!
 Og hver en Skabning aander Fryd —
 Og I vil, at jeg skal forsage!

2.

Fordærv mig ei den korte Stund,
 Men frie mig for dens Plage!
 Med Glædens Bæger ved min Mund
 Jeg tømmer det indtil det's Bund
 I min Vaar, i de gyldne Dage!

Eremitten, Abbeden og Anselmo
 (affbes).

Han er forført, han er fortabt!
 Han agter ei paa Ordets Tjener!

Eremitten.

D, Federigo! alt jeg seer,
 Paa Eder ei mit Ord kan virke!
 I ændser ei den hellige Kirke —
 Saa far da vel! Vi sees ei meer!

(Vi! ga e.)

Anselmo

(knælende for Eremitten).

D, fromme Fader! forlad ham ei!

Engang han skal til Regnskab kræves —
 Led ham tilbage paa den rette Vej!

Abbeden (til Eremiten).

Min Broder! af, forlad ham ei!

Eremiten.

Velan! — endstjøndt jeg veed, det er forgjæves.

— Saa hør mig, Federigo!

Dg prent i Eders Hu hvad nu jeg siger:

Min Helgen, Sanct Francesco, har mig tilladt

At virke som jeg vil til Eders Bedste.

Bed mig han vil, til Eders Frelse,

Forunde Jer at ønske tvende Gaver,

Der ufortøvet vorder Eder givne.

Betænk Jer vel! Benyt den store Naade!

Lad Eders arme Sjæl for Valget raade!

Federigo (henrykt).

Hvorledes, fromme Fader!

Den hellige Francesco har mig tilladt

At gjøre tvende Ønsker?

Eremiten.

Som J hørte.

Federigo.

Dg jeg tør ønske hvad jeg vil?

Eremiten.

J tør.

Thi Mennesket bestemmer selv sin Skjebne.

Federigo.

Nu vel, saa vil jeg efter Evne søge
 At vælge klogt og til mit Bedste.
 Lad mig betænke mig . . . Ja, allerførst
 Jeg ønsker et Par Terninger —

Abbeden og Anselmo.

Hvordan!

Betænk Jer vel! Benyt den store Naade!

Federigo (med Bestemtbed).

Jeg ønsker et Par Terninger, med hvilke
 Jeg altid vinde maa det første Spil.

Abbeden og Anselmo.

O, den Letfærdige!

Eremitten.

Ifald I lover,

At Ingen skal ved dette Spil forarmes,
 Saa er det opfyldt.

Federigo.

Den, jeg spiller med,

Forarmes ei saa let.

Eremitten.

Paa Bordet hisset

J finder tvende Terninger i Bægret.

Federigo (seer hurtigt efter).

Ja, I har Ret!

Eremitten.

Dg nu det andet Ønske!

Federigo.

Mit andet Ønske? Godt, jeg har det alt!

Anselmo.

O, kjære Herre, stands! betænk Jer vel!

Dg gjør med Wiisdom Brug af dette Held!

Federigo.

Anselmo, tie! og lad din Herre raade!

(Til Eremitten.)

Min fromme Fader! alt igaar jeg mærked',

I er en Kjender af den ædle Wiin.

Thi den, vi drak, kom ganske vist fra Eder.

Af denne Wiin jeg ønsker mig et Fad —

Abbeden og Anselmo.

O, Himmel! et Fad Wiin! — Han er affindig!

Federigo.

Et Fad, der ei kan tømmes, og der aldrig

Forlader mig, hvor end jeg tager Ophold,

Dg i hvad Stilling end jeg seer mig hensat.

Eremitten.

Det er alt steet som I har ønsket.

I Kammeret derinde vil I finde

Et Fad med Wiin, der ei kan tømmes ud,

Der følger Jer, hvor end I tager Ophold,

Dg i hvad Stilling end I seer Jer hensat.

Federigo.

Isandhed? Er min Helgen mig saa naadig?

(Griber Bageret fra Bordet og iler ind i sit Huus.)

Eremitten, Abbeden og Anselmo.

Han er forført! Han er fortabt!

Han agter ei paa Ordets Tjener!

I Herrens Billed er han stabt

Og dog fra Herren han sig vender!

(Federigo kommer ud med et fyldt Bager og en Kande Vin, den sidste sætter han ved Indtrædelsen fra sig paa Bordet.)

Federigo.

Det er Vinen, den samme,

Af de liflige Druer!

Mig atter beruse

Dens mægtige Luer.

O min Helgen Francesco!

Med oprakte Hænder

For din himmelske Gave

Min Tak jeg dig sender!

Eremitten, Abbeden og Anselmo

(samtidig).

Han er forført! han er fortabt!

Han agter ei paa Ordets Tjener!

Tredie Scene.

De forrige. Antonio, Cecca og enbeel af begge Sjon med forskellige Arbeids-Redskaber komme fra Baggrunden.

Antonio

(idet Eremitten og Abbeden berede sig til at gaae).

Hvad seer jeg! Fra Eusebio er her!

O, Cecca, kom! og bønfaald om hans Hjælp!

Cecca

(Knælende for Eremitten).

Min Fader, hjælp mig, hvis I kan — o hjælp mig!

Tommaso, som jeg elsker, er ført bort

Af nogle vilde Krigsfolk —

Antonio og Choret.

Fromme Fader!

Kom os til Hjælp imod de frække Bander!

Eremitten (til Cecca).

Min Datter, fat kun Mod!

Tommaso har fra hine Bander frelst sig.

Han fandt igaar en Tilflugt i min Hytte.

Snart er han her.

Cecca.

Madonna være lobet!

Eremitten (til Folket).

Og hine Frække, der forstyrre Freden,

Mod dem har Dyrigheden sendt en Skare,

Der skal forjage dem fra Eders Grændser.

Chor.

Til vore Bjerge
 Vender Freden atter tilbage!
 De vilde Bander fra os skal drage
 Med det fredforstyrrende Værge.

Antonio

(Da Eremiten og Abbeden vil gaae).

Giv os Velsignelsen, o fromme Fader!

Choret.

Ja, Fra Eusebio! velsign os Alle!

(Antonio, Cecca, Anselmo og hele Choret knæle. Federigo bliver staaende affides ved Bordet.)

Eremiten.

I Herrens Navn, i alle Helgenes!
 Velsignet være Dagens Dømt for Eder!
 Velsignet Nattens tause Ro!
 Den Magt, der om den Frommes Idræt freder,
 Velsigne Jer til Løn for Eders Tro!

(Alle reise sig igjen.)

Chor.

Til vore Bjerge
 Vender Freden atter tilbage.
 De vilde Bander fra os skal drage
 Med det fredforstyrrende Værge.

(Under Choret begive Eremiten og Abbeden sig bort, uden at hilse Federigo. Efter Choret forlade Alle Scenen, undtagen Federigo.)

Fjerde Scene.

Federigo. Siden Belfagor.

Federigo.

Erremitten og Vater Lorenzo vare vrede paa mig, det mærkede jeg godt; de hilste mig ikke engang, da de gif. Men jeg vil ikke lægge det paa Hjerte. De har stoffet mig denne Viin — (drifker.) o, hvilken Viin! — og de to kostbare Terninger. Lad see — de ere ganske nye og af udmærket Arbeid. Nei, det er min Helgen, St. Francesco, jeg kan takke for alt dette. Han er en Perle blandt Helgene! Kommer jeg engang til Magt igjen, skal jeg lade ham bygge et nyt Kapel, Mage til det forrige. Han har just tænkt paa mit Bedste. For min Sjæls Frelse, veed han nok, kan jeg selv sørge. Men to saadanne Gaver, et Par Terninger, hvormed eet Spil bestemt vindes, og et Fad Viin, der ikke kan tømmes ud og under alle Omstændigheder er i min Nærhed, dem skal man søge længe efter. — Ah, jeg sees Belfagor derhenne. Jeg tænkte nok, han vilde komme. Lad os nu see til, om vi ved vor Helgens Bistand kan faae Belfagor til at dandse efter vor Pibe.

(Sætter sig ved Bordet og lader takkefuld. Belfagor kommer ind.)

Belfagor (affbes).

Der er han — og, som jeg seer, speculerer han — ja, han er vel bleven tammere; selv Guldkorset, Amulettten, har han skilt sig ved. Men jeg maa haste, hvis han ikke skal undslippe mig. Jeg veed, at hans Venner arbeide paa hans Hjemkomst, at Giovannas Slægtninge endnu bestandig haabe en Forbindelse mellem ham og hende — og saa er Alting tabt for mig. Men det skal aldrig skee. (Høit.) God Morgen, Federigo! Alt opstaaen — (sarkastisk.) efter Sviren igaarastes? I har levet høit, kan jeg tænke.

Federigo.

Ei, er du der, Belfagor! Jeg er i Snavs Humeur. Er der Intet, du kan afsprede mig med?

Belfagor.

Om — hvad skulde det være?

Federigo.

Tænk efter — men drik først et Bæger med mig.

Belfagor.

Nei, Tak.

Federigo.

Er du tvær?

Belfagor.

Na nei — men jeg har nu ikke Lyst til at drikke.

Federigo.

Og du veed heller Intet, der kunde opmuntre

mig? — Saa læs i det mindste Noget for mig af denne Bog.

(Rækker ham det Breviarium, Eremiten gav ham.)

Belfagor (seer i Bogen).

Er I forrykt? Et Breviarium! (Raster det hen paa Bordet.) Vil I, jeg skal læse Bønner og Psalmer for Jer? I saae nok helst, jeg holdt Messe for Jer som Munkene.

Federigo.

Ja, naar du ikke har Lyft til at læse — det skal ellers være en god Bog — saa kan vi jo hitte paa noget Andet.

Belfagor.

I vil maastee, at jeg skal trække Sol og Maane ned.

Federigo.

Nei, ikke nu — det kan du gjøre en anden Gang.

Belfagor (ærgelig).

Na, I taler som om det var Jer, der kunde commandere.

Federigo.

Det gjør jeg; og det er jo ogsaa mig, der hidtil har commanderet over dig. Det var min eneste Fornøielse til Erstatning for at du har snydt mig hvor du kunde komme til.

Belfagor (utaalmodig).

Nu, hvad vil I?

Federigo.

Sol og Maane vil jeg, som sagt, ikke. Hvad jeg nu tænker paa er endeel lettere. Du skal blot spille Terninger med mig.

Belfagor.

Med Fornøielse — hvis I har Noget at spille om.

Federigo.

Derpaa kommer det nu an. Seer du, Belfagor, idag er Get og Andet løbet rundt i mit Hoved. Min Stilling er forsvundet, jeg kan ikke nægte det; og længere end idag holder jeg det ikke ud. Nu har jeg tænkt paa dit Forslag igaar.

Belfagor (lurende).

Har I?

Federigo.

Du har lovet mig Rigdom, Nydelser og Magt; men til Gjengæld skal jeg efter femogthve Mars Forløb høre dig til med Sjæl og Legem.

Belfagor.

Rigtig.

Federigo.

Men jeg har ikke stor Lyst til, saaledes uden Videre at gaae ind paa dit Forslag — der, sandt at sige, kan give en Mand Udstilligt at tænke paa. Jeg vil

eventyre min Lykke. Jeg vil spille eet Spil med dig, kun et eneste. Taber jeg, saa er jeg efter femogtyve Mars Forløb i din Bold —

Belfagor (forneiet).

Hvordan? I vil spille derom? og kun eet Spil? Der er jo Raison i hvad I der siger.

Federigo.

Giv Tid. — Vinder jeg derimod, saa skal du i dette Dieblif føre mig til mit Hjem, til mit Slot. Du skal give mig de lykkelige Dage igjen, jeg for et Aar siden oplevede, og som jeg altid tænker paa med Længsel. Netop idag for et Aar siden kom vi hjem fra min Udenlandsreise. Mine Venner havde forligt mig med mine Modstandere. Giovanna modtog mig med Henrykkelse. Saa Dage efter var mit Bryllup bestemt —

Belfagor.

Hold op! Jeg veed det Altsammen. Jeg havde jo selv den Ære at være i Eder's Selstab. — Jeg lover Eder Alt. Det skal punktlig opfyldes — at sige, dersom I vinder. Husk paa, det er kun eet Spil, et eneste Kast med Terningerne.

Federigo.

Det veed jeg. Men vinder jeg, saa bringer du i samme Dieblif mig og Anselmo —

Belfagor.

Hvad? Anselmo, det Murrelbyr?

Federigo.

Du glemmer hvad jeg skulder ham. Var han ikke kommet mig til Hjælp, saa havde det for længe siden været ude med mig.

Belfagor.

Lad gaae! Han skal, som alle hans Rige, komme sovende til sin Lykke — men vel at mærke, hvis I vinder.

Federigo.

Det forstaaer sig.

Belfagor.

Og I huster: kun eet Kæst!

Federigo.

Kun eet.

Federigo.

Du har mit Ord, og det staaer fast.
Du veed det godt, at helst jeg sætter
Min Lykke paa et enkelt Kæst.

Belfagor.

Ja, som I vil, det staaer da fast.

(Affbes.)

Triumph! jeg har ham! Alt han sprætter
Med brændte Vinger i min Haand.

Federigo (affbes).

Triumph! jeg har ham! Snart jeg fletter
En Slynge fast om Løgnens Mand!

Belfagor (affbes).

Hans Løstind gør ham til mit Bytte.
Omjæder Lykkes mig min Plan!

Federigo (affbes).

Hans Listighed ham ei skal nytte.
Jeg fanger ham, den snu Rumpan!

Begge (høit).

Velan! den lange Tale trætter —
Det staaer da fast.

Jeg nu min } Lykke dristig sætter
I nu Jer }
Paa det ene Rast.

Belfagor.

Saa kom da, Federigo! og Jer skynd!
Slaae I kun først!

Federigo.

Skal jeg?

Belfagor.

Begynd!

Federigo

(affbes, idet han tager de Lerninger, Eremitten gav ham,
frem og kaster dem i et Bæger).

{ Triumph! jeg har den snu Kumpan!

Belfagor (affbes).

{ Triumph! den lykkes mig, min Plan!

(Sæt.)

Begynd! Begynd!

Federigo.

Velan!

(Ryster Lerningerne i Bægeret og slaaer.)

Hvad, Tre?

Belfagor.

Hvordan, I slog kun Tre!

Hahaha!

Federigo.

Net, lad ret mig see!

Kun Tre! Der er kun trende Dine!

Belfagor (med Latter).

Ja, nu er Ederes Planer fløine!

Tert smukke Slot I neppe faaer

At see igjen i dette Aar!

• Federigo

(der har staaet forfærdet og bedøvet, affbes).

{ O Himmel! nu er Alt forbi!

{ Mig ingen Magt kan meer befrie!

Francesco, hjælp du kun paa Strømt?
 Min arme Sjæl, er den fordømt?
 Vee mig i min Glende!

Belfagor (affbes).

Nu har han tabt! Det er forbi!
 Ham ingen Magt kan meer befrie!

Belfagor (høit, i ry Tone).

Naa, nu skal jeg! lad det faae Ende!
 Men tabt, det har I — hahaha!
 Og slog I Elleve, endda
 Jeg skulde Lykken til mig vende!
 Vas paa!

Læg Mærke vel! thi jeg skal slaae!
 (Myster Bageret og slaaer.)

Hvad, Lo?

Federigo.

Hvordan, I slog kun Lo?

Hahaha!

Belfagor.

Nei, jeg kan ei troe —

Kun Lo? Der er kun tvende Dine!

Federigo.

Ja, nu er Eders Planer fløine!
 I Eders Magt I neppe faaer
 Min Sjæl om femogthve Aar!

(Med Jubel.)

Hahaha! Victoria!

Jeg vandt! Jeg kom med Held herfra!

Belfagor.

Umuligt! Lad mig først see ad!

De Terninger er' falske —

Federigo.

Hvad?

Fordømte! See da paa dem!

Belfagor.

Nei —

Nei, falske, seer jeg, er' de ei!

(Affides.)

Imod min Willie jeg nødes —

Gid til en Afgrund ned han stødes!

Federigo (affides).

{ D Sanct Francesco! jeg slap fri!
 Du stod mig kraftig bi!

Belfagor (affides).

{ D Helveds Dvaler! han slap fri!
 Sam staaer hans Lykke bi!

Federigo.

Vel, Belfagor, lad det faae Ende,

Dg hold dit Løfte nu paa stand!

Som for et Aar, ifald du kan,

Tilbage til mit Slot jeg vende!

O, hvilken Lykke! Hvilke Minder!
 Min Hjemkomst feired' smukt en Fest.
 Han kommer! raabte Mænd og Qvinder;
 Velkommen! udbød Ven og Gæst.
 Vær hilset! Iød det høit fra dem,
 Vær hilset i dit Fædrehjem!
 Og nu Giovanna! Hendes Blikke!
 Hvor fjærligt gav hun ei sig hen!
 — Ha, Belfagor! forhal det ikke!
 Giv mig det tabte Held igjen!
 Gjenta det Alt! før mig derhen!
 Men nu, men strax! forhal det ikke!

Belfagor (affides).

Ha, hvilken Tanke! Han iler selv
 Atter til sin Ruin!
 Jeg har ham igjen! Han er atter min!
 Og denne gang, Forvovne, skjælv!

(Høit.)

Til Ederes Slot I vil tilbage?
 Gjentage skal jeg Det, der svandt?

Federigo.

Ja, gjenta hine skønne Dage!

Belfagor (affides).

Haaha! Jeg seer endda, jeg vandt!

Federigo.

Saa kom! Lad os til Hjemmet drage!

Belfagor (besværgende).

Vi er der snart!

Jeg struer Lidens Hjul tilbage,
Og mægtig standser jeg dens Fart!

Vi er der snart!

(Scenen formørkes, saa at alle Gjenstande, især i Baggrunden, forsvinde.)

Federigo.

Ha, hvilket Mørke! hvilket Bulder!

Belfagor.

Drag ind igjen, forsvundne Tid!

Federigo.

Hvor er du, Belfagor?

Belfagor.

Kom hid!

Her er jeg — hold Jer ved min Skulder!

Federigo.

Ø Stræk! Min Helgen mig bevare!

Belfagor.

Afsted! Med Lynets Hast vi fare!

(De forsvinde. Efter et stærkt Slag eller Lyden af et Fald og en kort mustakst Dvergang forvandles Scenen til en stor, glimrende Sal paa Federigos Slot.)

Femte Scene.

Huus-hovmesteren Giuseppe med Slottets mandlige og kvindelige
 Tjende tilligemed Bønderfolk af begge Kjøen, der Alle strømme
 ind fra forskjellige Kanter. Siden Federigo, Belfagor og
 Anselmo.

Chor.

Han kommer! Han kommer! Vor unge Herre vender
 Fra sin Rejse tilbage!

Huus-hovmesteren.

Stille, stille, mine Venner!
 Her vi skal imod ham tage!

Chor.

Her vi skal imod ham tage!

Huus-hovmesteren

(der seer ud).

Jeg seer ham alt — han er os nær!

Chor.

Ja, der er han! han er her!

(Federigo og Anselmo, omklædte, den Første i pragtfuld
 Dragt, ledsagede af Belfagor, hvis Dragt er ufor-
 andret, ile ind.)

Chor

(imens Federigo gaaer glad omkring og hilser paa de
 Tilstedeværende).

Velkommen atter! O, fornem
 I denne Sang vor Glæde!

Vær hilset i dit Fædrehjem!
 Vær hilset paa dit Herresæde!

Federigo.

Ja, blandt Eder er jeg atter,
 Er i mine Kjæres Kreds!
 Knap jeg fatter,
 At vi mødes, at vi sees!

Chor.

Vær hilset i dit Fædrehjem!
 Vær hilset paa dit Herresæde!

Federigo.

Anselmo, kom og tæl med dem!

Anselmo

(gnider Dinene, som om han ikke var ret vaagen).

Ja, Herre, ja! — bliv ikke vred!
 Jeg er forvirret af den Lummel.

Belfagor (affibes).

Lad ham kun juble! Ei han veed,
 Hans Lykkes Sol gaaer hastig ned.

Huusboymesteren

(der er bleven opmærksom paa Belfagor, henvender
 sig til Federigo).

Der staaer en Mand — han seer mig ud saa stummel,
 Og lurvet er hans Dragt.
 Det er vel bedst, man tager sig iagt.

Federigo.

Han der? (Affides til Belfagor.) O, stakkels Belfagor?
Du har forvandlet Alt, men glemte dig selv!

Huus-hovmesteren.

Befaler Herren, kaste vi ham ud.

Federigo (lystig).

Ja, kast ham ud!

Belfagor

(affides til Federigo).

Vi stilles ei saa let!

Chor.

Kast ham ud! Kast ham ud!

(Belfagor drives ud, fulgt af Huus-hovmesteren.)

Federigo.

Anselmo, men jeg troer, du sover!
Glæd dig med mig, og see dig om!

Anselmo.

Men er det Sandhed! Til vort Hjem vi kom!

Federigo.

Jeg selv forbausset er derover.

(Til de Omstaaende.)

Ja, blandt Eder er jeg atter,

Er i mine Kjæres Kreds.

Knap jeg fatter,

At vi mødes, at vi sees!

Chor.

Velkommen atter! O fornem
I denne Sang vor Glæde!
Vær hilset i dit Fædrehjem!
Vær hilset paa dit Herresæde!

Federigo.

Altsaa er jeg igjen i mit Hjem, og Alt er ved
det Gamle, Alt uforandret, Eders Hengivenhed for
mig, og min for Eder.

(Huushovmesteren træder ind igjen.)

Huushovmesteren.

Naadigste Herre, den fremmede Sanger, der
fulgte med Eder paa Reisen, er udenfor og venter
paa Eders Befalinger.

Federigo

(hustende sig om).

Hvem — Sangeren? Ja, det er sandt! Lad
ham kun komme.

(Huushovmesteren aabner for Belfagor, der nu, saavidt
Liden tillader det, er omklædt. Istedensfor en sort, kort
Kappe har han nu en lignende rød, en anden Baret, dog
med Hanesjeder; andet Bælte, en sort, guldbesat Bams
o. s. v. Om Skulbrene en Mandolin.)

Belfagor

(med en ærbødig Bøining).

Signor Federigo, jeg er til Eders Tjeneste.

Federigo.

Tak, kjære Ven, det var godt du kom. (Til Huushovmesteren.) Ere nogle af mine Venner her paa Slottet?

Huushovmesteren.

Endeel ere alt ankomne, og flere ventes, der alle ønske at hilse paa Ederes Naade.

Federigo (til Belfagor).

Saa bliv her, og tag imod dem; jeg har ingen Ro paa mig. (Til Huushovmesteren.) Kom du med mig! (Federigo, Anselmo og Choret med Huushovmesteren forlade Scenen.)

Belfagor

(ene, seende efter Federigo).

Det gaaer som han har ønsket det. Han har alt glemt det Nærmeste, og er i sine Tanker et Aar tilbage. Saa lad da denne Tid, der er forsvundet, endnu engang for ham synge sin glemte Sang. Jeg skal selv tage min Stemme med.

Sjette Scene.

Belfagor. Marchese Leonardo og Valerio træde ind.
Siden Huushovmesteren.

Marchesen (ved Indtrædelsen).

Altsaa vor kjære Federigo er virkelig kommen!

Men det er jo en meget behagelig, meget overraskende Tidende! Har jeg ikke Ret, Valerio?

Valerio.

Ja, eengang skulde han jo komme hjem. (Affides.)
Var han blot hundrede Mile herfra!

Marchesen.

Men hvor er da vor kjære, unge Ven?

Belfagor

(nærmer sig med et dybt Buf).

Signor Marchese, der skal ikke gaae ti Minutter hen, inden Signor Federigo indfinder sig for at hilse paa en Mand, han sætter saa stor Priis paa som Marchesen, og hvis skinnende Egenstaber han ofte har omtalt paa Reisen.

Marchesen (affides).

Det er en fin og galant Mand. (Svit.) Ja, jeg venter ham med Længsel. — Men hvem har jeg ellers den Ære at tale med?

Belfagor.

Mit Navn er Belfagor. Jeg har været saa lykkelig at ledsage Signor Federigo paa Reisen i Egenstabs af Musikus og Sanger.

Marchesen.

Ei, saa kan vi jo strax erholde de bedste Efterretninger om hans Reise. Jeg vil haabe, den har været behagelig.

Belfagor.

Øverst behagelig.

Marchesen.

Men dog vist tillige instructiv og lærerig?

Belfagor.

I allerhøieste Grad! Signor Federigo har især været betænkt paa at samle nye Erfaringer, for Exempel for at kunne forbedre sine Godfers Tilstand og virke til sine Undergivnes Oplysning og Moralitet. Til den Ende besøgte vi først alle de Egne, der ere berømte for deres udmærkede Vine.

Marchesen.

Det er mig kjært at høre. Saa kan maastee ogsaa jeg drage Nytte af hans Erfaringer.

Belfagor.

Bore Erfaringer staae til Eders Tjeneste. Fremdeles har han i de største Stæder, som Venedig, Mailand og Turin, meget omhyggeligt studeert Spillehusene —

Marchesen.

Hvordan —?

Belfagor (hoster).

— Studeert den Fordærvelse, der desværre er saa gjængs paa Spillehusene.

Marchesen.

Naar saaledes! — Men har Federigo ikke søgt Forbindelser med Fyrster og store Potentater?

Belfagor.

Jo, han har indgaaet de bedste Forbindelser. Thi han var af den Mening, at det i paakommende Tilfælde er godt at have et Rygstøb hos de Mægtige.

Marchesen.

Det er en overmaade fornuftig Mening. (Til Valerio.) Der kan min Søstersøn høre! Du mener jo, at du, i din Carriere — jeg skal sige Jer, Signor Belfagor, jeg har stoffet ham en Ansættelse hos den pavelige Nuntius' Secretair — du mener, at man ikke behøver Patroner, men kan komme frem i Verden ved sine egne Fortjenester, — uagtet Alt hvad jeg har præket for dig.

Belfagor (til Valerio).

Unge Mand, Patroner, der besiddede Indflydelse, ere noget af det Allervigtigste, man skal lægge sig efter. Troer I, at Ederes værdige Farbroder, der staaer her, havde erholdt et Marchisat, naar han ikke havde været i Familie med en Hofdame hos Hertuginde —

Marchesen

(vil afbryde ham).

Om — det vil jeg just ikke sige.

Belfagor.

Eller at man havde givet ham Forpagtningen af de hertugelige Skove, naar han ikke var en Ungdoms-Ben af den første Ministers Gemalinde, der hemmelig var hans Høiheds Maitresse. Eller at man —

Marchesen.

Ja — nei, dert feiler I dog. Med mig var det virkelig en anden Sag. Naar jeg selv skal sige det, saa havde jeg den Lykke, at mine Fortjenester ganske mod Sædvane bleve paastjønede. — Men, for at tale om noget Andet, vor unge Ben Federigo var, inden han reiste, en lystig Fætter, en Ben af Fruentimmer. Han var ung og man tog det ikke saa nøie. Men hvorledes har han teet sig i dette Punkt paa Reisen?

Belfagor.

Exemplarisk.

Marchesen.

Saa? Det er mig dog kjært at erfare. Jeg skal sige Eder, førend han tog herfra, gif der et Nygte om en Inclination, han havde — ja, jeg taler uden Omsvøb, jeg anseer Eder for en Hædermand —

Belfagor.

Det kan Herr Marchesen uden Risco.

Marchesen.

— En Inclination, han havde for min Datter Giovanna.

Valerio.

Na, hvor kan Farbro'er troe —! Han har ganske bestemt for længe siden glemt Giovanna.

Marchesen (til Belfagor).

Hm — hvad mener I, Signor?

Belfagor.

Giovanna? Nei, Herr Marchese, hende har han tilforladelig ikke glemt. Hun har paa Reisen været hans bestandige Tanke, og hvis han har paastyndt sin Hjemkomst, saa har hun især været Skyld deri.

Valerio (affides).

Gid han var stum, denne Musikus!

Marchesen.

Men er dette virkelig og aldeles at stole paa?

Belfagor.

Virkelig og aldeles.

Marchesen.

Da kan jeg forsikre, at det er mig en meget behagelig Efterretning. Pigebarnet har engang fæstet sine Dine paa ham, og vilde nok vanskelig give Slip paa den Tanke.

Valerio.

Deri tager Farbroder fejl. Jeg veed bestemt, at hun i den sidste Tid ikke har tænkt synderlig paa ham.

Marchesen.

Veed min Herr Søstersøn det? Men jeg siger,

at hun har tænkt paa ham, og naar jeg siger det, saa kan der ingen Tvivl være om, at det er rigtigt.

(Huushovmesteren kommer ind.)

Huushovmesteren.

Behager Herr Marchesen at begibe sig til den runde Sal, hvor nogle Forfriskninger ere serverede.

Marchesen.

Paa Diebliffet. (Til Belfagor.) Jeg beder Eder være overbevist om, at jeg sætter stor Pris paa den Efterretning, I har bragt mig, og at den meget vil forhøje mit Velbefindende ved den Frokost, jeg nu begiver mig til.

(Marchesen gaaer med Huushovmesteren. Da Valerio vil følge med dem, holder Belfagor ham tilbage.)

Belfagor.

Et Ord i Cenrum med Eder!

Valerio.

Har I maaskee flere smukke Efterretninger at bringe om Federigo?

Belfagor.

Netop.

Valerio.

Men jeg stjøtter ikke om flere. (Vil gaae.)

Belfagor (standser ham.)

Signor Valerio, jeg haaber, I vil ikke støde en af Eders bedste Venner fra Jer.

Valerio.

Signor!

Belfagor.

J maa ikke troe, at J er mig ubekjendt. Vi erholdt paa Reisen flere Breve, der udpegede Eder som en ung Mand af store Forhaabninger.

Valerio.

Isandhed . . . jeg veed ikke, hvorledes jeg — Men jeg beder Eder, til Sagen!

Belfagor.

J er forelsket i Eders Cousine, i Giovanna.

Valerio.

Dg ont nu saa var?

Belfagor.

Jeg ønsker i denne Anledning at være Eder behjælpelig.

Valerio (overrasket).

Hvorledes? J vil være mig behjælpelig?

Belfagor.

J kan stole derpaa.

Valerio.

Men hvad kan jeg takke for denne uventede Bistand?

Belfagor.

Signor Valerio, J veed det ikke selv, at Naturen

har været meget gunstig mod Eder, at en uforklarlig Sympathie drager Hjerterne hen til Eder.

Valerio.

O, I gør mig forvirret!

Belfagor.

Giovanna kan ikke ret længe blive ved at være blind for Eders Fortræffelighed.

Valerio.

Men Federigo?

Belfagor.

Han — ja, mit Hjerter bløder, idet jeg gør denne Tilstaaelse — han er ingenslunde denne Dame værdig.

Valerio.

I mener, at han er flygtig, udsvævende...

Belfagor.

Derom vil jeg slet ikke tale. Men, reent ud sagt, han er en Mand af slet Character, han er en Forræder mod sit eget Fødeland.

Valerio.

Hvorledes!

Belfagor.

Hensigten af hans Reise har for en stor Deel været, at bestyrke sig ved Forbindelser med fremmede Magter, for at kunne sætte sine Planer igjennem herhjemme; og disse Planer ere forbrøderiske.

Valerio.

Men det er jo affhyeligt!

Belfagor.

Ved Løfter og Gaver har han ogsaa villet loffe mig til at være et af hans Redskaber. Men jeg har med Indignation viist ham tilbage.

Valerio.

Hvilken Gyfler —!

Belfagor (confunderet).

Hvad behager?

Valerio.

Hvilken Gyfler han er, denne Federigo!

Belfagor.

Ja, det er meget sandt. Men det er ikke nok hermed. Skulde I troe, Signor Valerio! — ja, min Tunge vægrer sig næsten ved at sige det — skulde I troe, hans Fordærvelse gaaer saavidt, at han lægger sig efter den sorte Kunst, og har Omgang med Mørkets Aander?

Valerio.

Men det er jo forfærdelige Ting I fortæller!

Belfagor.

Endnu imorges, for to Timer siden, befandt han og jeg os ved Marmorbruddene i Carrara — jeg skal sige Eder, jeg interesserer mig meget for Mineralogien

— og nu ere vi her! Hundrede Miglier i mindre end to Timer!

Valerio.

Og alt dette kan bevises?

Belfagor

(tager nogle Papirer frem).

Det kan bevises. Disse Breve og Documenter vil jeg nedlægge i Ederes Hænder, for at I efter Ederes bedre Indsigt kan gjøre Brug deraf. Forstaaer I at anbringe dem paa de behørige Steder, saa har I Intet mere at frygte af Ederes Medbeiler; Dyden og Sandheden, (med et Suk.) der desværre saa ofte miskjendes, skulle triumphere, og eet slet Menneske til skal demasterees.

Valerio.

Signor Belfagor, I er en af de ædleste Mænd, jeg endnu er truffet paa. Himlen selv har sendt Eder til min Bistand.

Belfagor (affbes).

Derpaa tvivler jeg stærkt.

Valerio.

Jeg har de største Forpligtelser mod Eder, og skal ikke vise mig utaknemmelig.

Belfagor.

Ei, tael endelig ikke derom. Jeg kjender ingen større Glæde end at staae unge, haabefulde Mennesker bi med mine Raad.

Valerio.

Men tillad mig eet Spørgsmaal: er det virkelig at lide paa, at hans Kjærlighed til Giovanna er uforandret?

Belfagor.

Jo, det kan jeg ikke nægte. Men er Giovanna ham hengiven?

Valerio.

Desværre, mellem os sagt, jeg er bange for det. I det Alar, han var fraværende, har al min Umag, al min Opmærksomhed for hende været til ingen Nytte. — Men jeg hører, der nærmer sig Nogen. Jeg seer Eder siden. Vi To maae lære hinanden nøiere at kjende.

Belfagor.

Med største Fornøielse.

Valerio.

Er Eders Studium ikke Mineralogie?

Belfagor.

Jo, især de saakaldte ædle Metaller. Det er min Passion, at efterspore dem i deres underjordiske Reie og lade dem gjøre brav Nytte i Verden.

Valerio.

Nu vel, jeg har længe havt Interesse for dette Studium. Jeg vil lægge mig derefter under Eders Beileedning.

Belfagor.

Dg jeg lover Eder, at I skal gjøre rivende
Fremfribt.

Valerio

(trykker ham i Haanden).

Signor Belfagor!

Belfagor.

Signor Valerio!

(De gaae hver til sin Side.)

Syvende Scene.

Federigo og Giovanna komme ilende ind fra Baggrunden.

Duet.

Giovanna.

Saa jeg har dig igjen!

Federigo.

Saa du atter er min!

Begge.

Ingen Afstand os længere truer!

Federigo.

O, min Længsel fløi hen —

Giovanna.

Dg min egen med din —

Begge.

Dg mit Die paany dig bestuer.

Begge.

Saa jeg har dig igjen!

Saa du atter er min!

Ingen Afstand os længere truer!

O, min Længsel fløi hen —

Og min egen med din —

Og mit Die paany dig bestuer.

Giovanna.

— Lad mig betragte dig! Har Veir og Vind
Forandret dig, og Reifens Møie?

Federigo.

Giovanna, uforandret er mit Sind!

Men, som du vil — betrakt mig nøie!

Giovanna

(bestuende ham).

Lidt mere bruun og mandig er din Kind,

Lidt mere dristigt er dit Die.

Federigo.

— Men du, Giovanna? Lad mig ret see ind
I dine skønne Træk, dit dunkle Die.

Giovanna.

Min Elfte! uforandret er mit Sind!

Men, som Du vil — betrakt mig nøie!

Federigo

(bestuende hende).

Lidt mere fin og sjæf er nu din Kind,
Lidt mere kjærligt er dit Die!

Begge.

Men troe mig fun! hvor end min (din) Bei mig
(dig) drog,
For dig mit Hjerte uforandret slog!

Giovanna.

1.

Hver Dag, naar Solen vakte
Af min Slummer mig igjen,
En Hilsen den mig bragte
Og et Budskab fra min Ven.
Og naar den atter sænkte
Sine Straalers gyldne Vinge,
Jeg min Hilsen bad den bringe
Hen til ham, paa hvem jeg tænkte.

2.

Min Elfte, tvivl fun ikke,
I min Tanke var fun du!
Og uforkrænkt mon ligge
Alle Minder i min Hu!
Min Længsel søgte Lindring
I at følge dine Veie.

Jeg holdt fast ved Hjertets Cie,
 Af! min Drøm og min Erindring!

Federigo.

Ja, min Længsel søgte Lindring —

Giovanna.

J at følge dine Beie.

Federigo.

Jeg holdt fast ved Hjertets Cie —

Giovanna.

Af, min Drøm, og min Erindring!

Begge.

Min Længsel søgte Lindring, o. s. v. ad fin.

Ottende Scene.

De Lørrige. Belfagor.

Belfagor (ærbødig).

Signor, man venter Eder.

En Kreds af ædle Herrer, skønne Damer
 Har Eders Hjemkomst lokket hid til Slottet.

Federigo.

Jeg kommer strax og hilser paa dem Alle.

(Til Giovanna.)

O, denne glade Dag

Bebuder mig en Fremtid, lys og herlig!

Lykkelig ved dit Favnetag,
 Og styrket ved din Røst, der er saa kjærlig,
 Et Liv jeg drømmer, smykket med Behag.

Belfagor (affides).

Men du skal vækkes, Daare!
 Skal mærke, at dit Liv var et Bedrag!
 Og Mørkets Magter skal du tvungen faare!

Giovanna (til Federigo).

Min Elste, ogsaa mig er denne Dag
 Behuder om en Fremtid, lys og herlig,
 Min Lykke ved dit Favnetag!
 Min Fryd din Røst, der er saa kjærlig!

Federigo og Giovanna.

Et Liv jeg drømmer, smykket med Behag!

Federigo.

Jeg bygger op min Fremtid
 Med en øm og trofast Liv.

Giovanna.

Lil dig, min Sjæls Forhaabning,
 Jeg kun helde vil mit Liv.

Federigo.

Din Mildhed skal raade,
 Dens Mand i Slottet her!

Giovanna.

Din Manddom skal raade,
Dens Aand i Slottet her!

Federigo.

Dø er vor Lykke nær!

Giovanna.

Dø Himlen med sin Naade!

Federigo og Giovanna.

Dø er vor Lykke nær!

Dø Himlen med sin Naade!

Belfagor (affides).

Du bygger paa et Blændværk,
Paa Skum og Flyvesand.
Din Lykke skal dig risle
Gjennem Fingrene som Vand.
I Havnen skal synke
Dit Skib paa skjulte Skjær!
Dig ingen Hjælp er nær!
Og Ingen dig skal ynke!

(Federigo og Giovanna gaae ind, fulgte af Belfagor, der
med Erhødighed aabner Døren for dem.)

Tredie Act.

Et andet Værelse paa Federigos Slot, pragtfuldt, men mindre dybt end det forrige. Blandt flere Døre en foran tilhøire, der kun kommer til Anvendelse i næstsidste Scene. — Et Bord med en Opsats af Kande, Bagerer etc.

Første Scene.

Endeel festlig smykkede Damer med Bouquetter i Hænderne ere forsamlede paa Scenen i urolig Bevægelse. Bønderpiger ere placerede bag Damerne og ligeledes forsynede med Bouquetter eller Krands. — Siden Huushovmesteren og Anselma.

Chor.

O Himmel! vil man ikke hente
 Os snart til dette Bryllups-Log!
 Hvor langsomt kryber Tiden dog!
 Hvor er det kjedeligt at vente!

(Huushovmesteren Giuseppe og Anselma komme ind fra venstre Side i Samtale med hinanden.)

Choret

(i Munden paa hverandre, ilende hen mod de Indtrædende).

Herr Giuseppe! Herr Giuseppe!

Skal vi ikke snart affted?

Huus-hovmesteren.

Høie Damer, lidt Laalmodighed!

Choret.

Men ei sandt, nu kan vi godt gaae ned?

Huus-hovmesteren.

Nei, oprigtig talt, det kan De neppe.

Choret.

O Himmel, vil man ikke hente o. s. v.

Anselmo

(fortsættende affdes den afbrudte Samtale, mens Choret forbliver i Baggrunden).

Jeg siger, min kjære Signor Giuseppe, at jeg er urolig paa vor unge Herres Vegne. Allerede paa Reisen havde han faaet mange slemme Vaner, fandt Fornøielse i slet Selskab og svirede og sværmede mere end hans høie Stand godt kunde tillade. Men siden han er kommen hjem, forekommer det mig som hans Ustyrlighed og Selvraadighed ere tagne til. Kommer der en Ordre fra Dyrigheden, saa leer han derad og siger, det vil han sove over. Nu er der for lidt siden ankommen en Befaling om Udskrivning paa Godset blandt det unge Mandskab, der er tjenligt til Krigs-

tjeneste. Men heraf vil han slet Intet vide. Det gaaer galt, Signor Giuseppe! pas paa! — Mit eneste Haab er, at hans Ægteskab med den fromme Giovanna vil have en god Indflydelse paa ham. Jeg er derfor meget glad ved, at Marchesen nu har givet sit Samtykke og at Bielsen er bestemt til idag.

Huushovmesteren.

Men hvad er Marsagen til denne ulykkelige Forandring, I omtalte?

Anselmo.

Ja, det kunde jeg gjerne sige Jer, da jeg veed, I er dette Huus hengiven. Seer I — (ibet han vender sig.) Nei, lad os gaae. Men see ned ad denne Gang. Han, der kommer der, hos ham er Marsagen at søge. Han er hans onde Mand.

Huushovmesteren.

Er det muligt!

Anselmo.

Som jeg siger Jer. Han har sliffet sig ind hos vor unge Herre og hos Alle her paa Slottet. Men — ja, det hjælper ikke, man taler derom. Lad os nu gaae.

(De gaae.)

Anden Scene.

Choret fra forrige Scene. Belfagor.

Belfagor.

Ei, hvilken Dykke! Jeg træffer alle vore Damer her!

En ung Dame.

Ja, vi skal Alle følge hen med til St. Francescos Kapel, som Federigo engang lod bygge, og hvor nu han og Giovanna skal vies. Men nu lader man os vente her, og vi ere nærved at forgaae af Utaalmodighed. — Kan I ikke trøste os lidt og forforte os Tiden?

Belfagor.

O, med største Fornøielse! Men hvormed?

Den unge Dame.

I er jo fra Spanien og kan saa mange smukke Sange. Vil I ikke synge een for os? Saa gaaer dog Tiden.

Belfagor.

Ei for een, skønne Signora.

Alle Damerne
(der nu nærme sig).

Det var herligt!

Den unge Dame.

O, saa syng os en smuk Romance, om et ungt, elskende Par, om deres Skjønhed, deres Kjærlighed, om deres Trostab —

Belfagor.

Et ungt Par, deres Skjønhed, Kjærlighed, Tro-
skab? Godt, jeg lystrer. Mine Damer skal faae det
Altsammen.

1.

I Granáda, i Palladsset,
I den stolte Maurerbbygning,
I det herlige Alhambra,
Leved' et beundret Par.
For Monzo man sig bøied';
Dyd og Svaghed han bestjærmed'.
Men for Clara høit man sværmed' —
I Granáda.

Chor af Damerne
(med et Hovednik, der viser Deeltagelse).

I Granáda.

Belfagor.

2.

Donna Clara gaaer og venter
Paa sin Brudgom, Don Monzo;
Dg i Haven, fra et Lyshuus,
Hører hun en dæmpet Røst.
Dg hun seer sin Kammerjomfru,
Dg gaaer ind, og bleg af Garme
Seer hun i Paquitas Arme —
Don Monzo.

Damerne (med et Udraab).

Don Monzo!

Belfagor.

3.

Men hun tilgav ham med Høimod,
 Og med ham hun blev formælet;
 Og en Dag fra Jagten haster
 Don Monzo til sit Hjem.
 Og en dæmpet Røst han hører,
 Og gaaer ind, og seer med Harmes
 I en ung Arabers Arme —
 Donna Clara.

Damerne

(med Affsty, farende tilbage).

Donna Clara!

— — O, hør op! Det er flygt!

Vi, som lytted' til saa trygt!

(Nei, hør op! hvilken Harmes!

I en ung Arabers Arme

Donna Clara!

Belfagor.

Saa, som sagt: saa med Harmes

I en ung Arabers Arme

Donna Clara.

Tredie Scene.

De forrige. Huushovmesteren. Strax efter: Valerio.

Huushovmesteren.

Mine høie Damer, man forsamler sig til Toget.
Behager De?

Den unge Dame.

Naa, endelig engang!

(Choret, ledsaget af Huushovmesteren, forlader Scenen —
Valerio træder hurtig ind.)

Valerio.

Signor Belfagor! I seer mig i den største For-
tvivlelse. Diebliffet nærmer sig, man forbereder Alt
til den ulykkelige Vielse.

Belfagor (med Ironie).

Men I har jo med den Wiisdom, der kunde
ventes af Eder, truffet alle Forholdsregler for at om-
styrte den.

Valerio.

Jeg har punktlig gjort Alt hvad I har raadet
mig til. Ved min Stilling i den pavelige Nuntius'
Comptoir er det lykkedes mig at vække grundet Wiis-
tanke om Federigos Sammenhold med Mørkets Aander,
hans Sjæls evige Fortabthed.

Belfagor.

Deri har I gjort vel. Thi af alle hans For-
brydelser er denne den forteste.

Valerio.

Meget sandt. — Dernæst har jeg ladet Ministeriet erholde detailleret Underretning om hans oprørste Sindelag, hans forbryderiske Forbindelser.

Belfagor.

Ogsaa dette er meget viselig betænk.

Valerio.

Alt dette vil paa eengang styrte over hans Hoved. Men efter min Beregning burde det allerede være skeet. Nu — maaskee indtræffer det først imorgen, naar det er for sildigt, naar Brylluppet er fuldbyrdet, naar alle mine Forhaabninger ere tilintetgjorte.

Belfagor (affides).

Ja, det var en stor Ulykke! (Høit.) Berolige Eder! Saa ædle, uegennyttige Bestræbelser, som Eders, vil krones med Held. — Men stille, jeg troer, han nærmer sig.

Valerio.

Ja, det er ham. Jeg veed, han er som ude af sig selv af Bredde over en lille Udskrivning til Krigstjeneste, jeg hemmelig har skaffet ham over Halsen.

Belfagor.

Godt. Der har I truffet hans ømme Side.

Fjerde Scene.

Belfagor. Valerio. Federigo, fulgt af Huushovmesteren
og Anselmo. Siden Giovanna og Marchesen.

Sextet.

Federigo (med Hestighed).

Her er jeg Herre! Her skal Ingen
Befale Noget uden jeg!

Anselmo og Huushovmesteren.

O, hør os, Ederes Naade —

Federigo.

Nei!

Af ingen Magt skal her min Vei
Mig forestrives — nei, af ingen!

Belfagor (affides til Valerio).

See til, I stækker paa ham Vingen!

Federigo.

I en urolig Tid som denne
En Ridder kan
Behøve sine tappre Svende.
Jeg giver ingen — ei en Mand!

Valerio (til Federigo).

Naar Landets Dyrighed befaler,
Saa vover I at staae imod?

Federigo.

Hvordan? Ifald jeg ret forstod —

Valerio.

Saa raader jeg: dæmp Eders Mod!

Federigo (opfarende).

Mit Mod? Hvo er det her, der taler?

Belfagor

(affides til Federigo).

Han haaner Jer! Det vil I høre?

Federigo (til Valerio).

Signor, I kommer her tilfört!

Jeg raader Jer: forsøi Jer bort!

Valerio.

O, man har Midler til at høre

En Ridderes Overmod —

Federigo (opbragt).

Har I?

Valerio.

Med Eders er det snart forbi!

Belfagor

(affides til Federigo).

Træk blank, og lær ham lidt Respect!

Federigo.

I stoler vel paa Eders Slægt;

Men dette Sværd skal Eder lære

Respect at bære.

Valerio

(der tilligemed Federigo har trukket Sværdet).

Kom an!

Jeg frygter ei! Jeg staaer min Mand!

Anselmo og Huushovmesteren

(til Federigo).

O, Herre, tænk paa Husets Ære!

Hør os i Naade!

Federigo.

Griff, fald an!

Valerio.

Ja, kom! jeg staaer min Mand!

(De fagte. Marchesen og Giovanna, der hurtig komme ind, træde imellem dem.)

Giovanna.

O Himmel, Federigo, stand!

Marchesen (til Valerio).

Hvad seer jeg! Er du fra din Sands?

Giovanna (til Federigo).

Søg ingen Strid paa denne Dag!

Federigo.

Giovanna, han med Ord mig krænker!

Marchesen

(i Brede til Valerio).

Men sig mig blot, hvorpaa du tænker!

Valerio.

Jeg veed, retfærdig er min Sag.

Giovanna.

Valerio, lad Striden fare!

Valerio.

Jeg kan det ei!

Marchesen (til Valerio).

Hvad nu? Du skal!

Eftøt du dig selv, og røgt dit Kald,
Dg al den Retfærd kan du spare.

(Til Federigo, ceremonielt.)

Herr Ridder, Eders Venners Skare
Beredte staae

Hen til Kapellet nu at gaae.

(Til Valerio, med Hestighed.)

Du følger med — jeg passer paa —

(Til Federigo, som før.)

Min Datter gaaer med mig foran.

Man venter Eder nu —

Federigo.

Belan,

Jeg drager efter med mit Følge.

Federigo og Valerio (affides).

{ Min Harm kan jeg neppe dølgge!
Men Hævnen er ham vis engang!
Han skal erfare,
Jeg kan min Ret forsvare!

Giovanna, Anselmo og Huushovmesteren
(affides).

Min Angest kan jeg neppe dølge!
I Kamp de mødes vist engang!
I denne Fare
Madonna dem bevare!

Marchesen
(affides, med et Blik paa Valerio).

Min Harm kan jeg neppe dølge!
Men tugte skal jeg ham engang!
Han skal erfare,
Jeg kan min Ret forsvare!

Belfagor (affides).

Min Jubel kan jeg neppe dølge!
Jeg veed, han er mig vis engang!
For denne Fare
Han ei sig kan bevare!

(Efter et Bink af Giovanna gaaer Marchesen foran med
Valerio, fulgt af Belfagor, Anselmo og Huushovmesteren.)

Duet.

Giovanna.

O Federigo! før jeg dig forlader,
Du agte paa et venligt Ord!
Trød ei med Bredens dybe Spor
For Altæret og for den fromme Fader!

Forfon dig med Valerio! Lad ei
Giovanna dig forgjæves bede!

Federigo.

Han har fornærmet mig — Giovanna, nei!
Forfone mig med ham — jeg kan det ei!
Han selv traf Sværdet mig af Skede,
Og over ham gaaer nu min Bei!

Giovanna.

O, du forfærder mig! Forjag din Brede!
Til en saa hellig Handling vil du gaae
Med uforsonligt Hjerte?

Federigo.

Elfte, hør mig!

Giovanna.

Kan jeg da Intet over dig formaae?

Federigo.

I Alt ... giv mig et Bink, og før mig!
Jeg følger dig. Men Wrens Bud jeg maa
Som Ridder lyde.

Giovanna

(tager fra sit Bryst det Kors, Federigo i første Act
stille sig ved).

O, min Helgeninde!

O Sancta Rosalia, min Veninde!
Du, som fra mine Barndoms Aar
Var mig en øm Beskytterinde!
Den Lof af dine Haar,

Der her i dette Kors er sluttet inde,
Med den min Elskede du mægtig binde!

(Vender sig igjen til Federigo.)

Min Elfte! dette Kors af Guld,
Det er et Værn imod de dunkle Magter.
Mig er min Selgeninde hulb;
Med hiin Reliquie hun underfuld
Bessjærmer Den, hvem Mørket eftertragter.

(Ibet hun giver ham Guldforsæt.)

Vær denne Gave paa dit Bryst!
Den skal bessjærme dig i Fare!
Dg frister dig det Dudes Røst,
Med dette Kors skal Himlen dig forsvare!

Begge.

Med dette Kors, naar vi for Altret staae,
Forsonlig Mildhed skal dit (mit) Hjerte naae!

Federigo.

Giovanna, med din Fromhed ved min Side
Jeg skal mod hine dunkle Magter stride.

Den er dit Værk,
Den glade Følelse, mig nu bessjæler.
Den gjør mig stærk,
I den min Tanke henrykt dvæler.

Giovanna.

Med dette Kors
Forsonlig Mildhed skal din Gu bessjæle.

(Giovanna gaaer ud, ad den Dør, Marchesen gif.)

Femte Scene.

Federigo. Huushovmesteren med fire Piger, der bære en Floiels-Kappe, en Fjederhat, en Kaarde og et Par Sandster. Siden Belfagor og en Tjener. Til sidst Anselma.

Huushovmesteren.

Derjom Eders Naade nu behager —

Federigo.

Ja, kom — det er vel nu paa Tid. Lag først min Kaarde og giv mig den anden. (Spænder Kaarden om.) Og saa Kappen! (Fører sig ved Huushovmesterens Hjælp Floielskappen istedenfor den, han har paa.) See saa! nu er jeg færdig.

(Under Omklædningen er Belfagor kommet ind og har stillet sig hen ved den ene Side i Forgrunden, uden at tage Notice af Federigo.)

Federigo

(bliver Belfagor vaer).

Ah, det var vel du kom! Du følger jo med mig til min Bielse?

Belfagor

(med et hentydende Eftertryk).

Ja, med Eder følger jeg ganske vist.

(En Tjener træder ind.)

Tjeneren.

Der er et Brev til Eders Naade.

Federigo.

Et Brev? Kom med det. (Gjennemløber det.)

Belfagor (affbes).

Nu faae vi see, hvad Ansigt Hans Naade vil sætte op.

Federigo.

Men hvad er dette? Belfagor, hvad synes du, jeg bliver her indstævnet til at møde i en af Hertugen nedsat Ret og svare paa en Mængde svære Bestyldninger.

Belfagor

(uden at vende sig).

Saa?

Federigo.

Og jeg skal møde strax, uden Forhaling — jeg skal lige nu følge med... (Til Tjeneren.) Hvo bragte Brevet?

Tjeneren.

Ansøreren for en Troop bevæbnede Ryttere, der holde udenfor Slottet.

Federigo.

Bevæbnede Ryttere? Giuseppe, gaae ned og see ad, hvorledes det hænger sammen.

(Sunshovmesteren, Pagerne og Tjeneren gaae.)

Indfinde mig strax, nu da min Vielse er berammet! Ja, det gjør jeg en god Dag! — Hvad mener du, Belfagor?

Belfagor.

Ja . . . kan I slippe derfor, saa see ad.

Federigo.

Om jeg kan? Hvo skulde tvinge mig?

Belfagor.

hm! — Dyrigheden har fordømt Iange Arme.

(Anselmo kommer hastig ind.)

Federigo.

Naa, der er Anselmo. Fortæl, hvad veed du?

Anselmo.

Af, Herre, jeg frygter for, at det er galt fat med os.

Federigo.

Fordi der holder en ussel Flok Ryttere udenfor?

Anselmo.

Der er mere end een Hob. De ere hemmeligt ankomne og have besat alle Udgangene til Slottet. I kan ikke komme ud; og hvis I ikke godvillig indfinder Eder, saa har Anføreren erklæret, at I vil blive hentet med Magt.

Federigo.

Med Magt? Nei, det skal ikke lykkes dem. Vi vil væbne os. Vi vil gjøre et Udfald.

Anselmo.

Betænk, Herre, at vort vaabenvante Mandskab

har forladt Slottet og begivet sig til Kapellet. Kun de faa Herrer af Eders Følge ere tilstede.

Federigo.

Om — saa lad mine Tjenere væbne sig. Gaae forud — jeg kommer strax ned til dem.

(Anselmo gaaer.)

Belfagor, hvad betyder denne Strengthed af Hertugen?

Belfagor.

Den betyder, at I om en lille halv Time vil befinde Jer midt imellem hans Ryttere paa Veien til et Fængsel, at I vil dømmes og sandsynligviis komme til at lide en skjendig Død. (I ligegyldig Tone.) Alt dette maatte I jo vente Eder.

Federigo.

Hvordan? Vente mig?

Belfagor.

Ja, jeg mærker nok, I har glemt Alt, endog hvad der er skeet for knap otte Dage siden. Men jeg skal give Jer Eders Hukommelse igjen. For en Stund skal jeg hæve det falske Skin, der bedaarer Eder. Thi det er i Skinnets, i Usandhedens Verden I nu lever, og den vil drage Eder med sig og gjøre Jer til mit visse Bytte.

Federigo.

Belfagor, du glemmer dig!

Belfagor.

Saa husk Eder om! Lad det klares i Eders Hjerne! Gjenkald Eders Liv for knap en Uge siden, da I hjælpeløs og fattig, kun med mig til Selskab, levede ved Marmorbruddene i Carrara.

Federigo (Stubsende).

I Carrara?

Belfagor.

Erindre Eder, at I tilsidst fristede Eders Lykke, at I spillede eet Spil med mig, at jeg tabte, at I betingede Jer at sættes tilbage til Eders lykkelige Hjemkomst for et Aar siden. (Med Eftertryk.) Dette er nu skeet, og hvad der dengang indtraf er nu paany Led for Led indtruffet. I er gjenforenet med Eders Giovanna, Eders Vielse er bestemt, I er brouilleret med den fortræffelige unge Valerio, og som dengang er I da ogsaa nu støvnet ind for Hertugen.

Federigo (med Anstrengelse).

Som for et Aar siden!

Belfagor.

Dg saaledes vil det blive ved. Eders hele Liv fra dengang vil gjentage sig. I dette Dieblif ville de samme Ulykker styrte ind paa Eder; og kun ved mig vil I slippe fra dem. Erindrer I det frygtelige Uveir, der opstod, da vi maatte retirere? Det var dengang, og vil ogsaa nu være mit Værk. I vil da

anden Gang komme til at flygte, anden Gang geraade i Fattigdom og Glendighed, og (med et Suk.) anden Gang faae mig til Eders uadskillige Ven og Ledsager.

Finale.

Belfagor.

Frels Eder nu fra denne Snare,
 I selv har Eder lagt!
 Grindre, snart herfra vi fare!
 Det Nar, I har af Dvalen vaft,
 Paany sig flamrer, ved min Magt,
 Om Eders Liv med Trængslers Skare.
 I skal paany
 Landflygtig og fra By til By
 Fra Hjemmet flye!
 I skal forfølges, lide, savne,
 Og endelig — hahahaha — paany
 Iblandt Carraras Bjerge havne!

Federigo.

I Carrara? Var vi der?

(Glubselig med sin letsindige Tone og Holdning fra første Act.)

Ei, javist — det er jo sandt!

Midt iblandt

Sine Bjerge,

Run med dig og med mit Bærg!

Tiden gif jo der charmant.

Ulvens Dngel
 Jaged' vi paa Bjergets Top;
 Og i Terningspil din Slynge
 Traf mig op.

Belfagor.

Ja, jeg havde nok den Gre.

Federigo.

O, fortvivlet var min Stilling!
 Spillet bort min sidste Stilling!
 Al min Rigdom denne Amulet.

(Tager Giovannas Kors frem.)

Belfagor.

Amuletten? Har **S** den?

Federigo.

Den skal aldrig mig forlade!

Belfagor.

Ikke? Det var rigtig Skade!

(Affides.)

O jeg Dødsmer! jeg, der glemte,
 At den atter blev ham givet.
 Nu jeg ikke kan til Flugt ham tvinge!

Federigo.

Altsaa nu du vil mig bringe
 Til mit gamle Liv igjen?
 Alt var Dunst!

Hahaha! — o Belfagor,
Du har Vre af din Kunst!

Belfagor.

Slig nu, hvad I har istnde.

Federigo.

Jeg vil tænke lidt derpaa.

Belfagor.

Men forstaae:

Med Secunderne, der rinde,
Timer af Tert Liv forsvinde!
Pas kun paa!

(Anselmo, bleg af Stræk, styrter ind.)

Anselmo.

Frels Eder, Herre! Eders Liv er truet!

Federigo.

Hvad er der steet?

Anselmo.

To Mænd, der ere sendte
Fra Pavens Nuntius, har høit forkyndt,
I er belagt med Kirkens Band — o Himmel!
I er ei sikker her blandt Eders Folk . . .
Hør kun, der er de — alt de storme op —
Frels Eder, Herre!

Sjette Scene.

De Iorrige. En Skare af Federigos Folk tilligemed tvende
 Munkke (der dog ikke ere i Franciskaner-Ordenens Dragt)
 trænge sig ind gjennem Hoveddøren.

Munkene.

I Kirkens Navn! Hans Liv er dømt!

Choret.

I Kirkens Navn! Hans Liv er dømt!

Anselmo.

O, Rædselsord! Hans Liv er dømt!

Belfagor

(affibes og spottende til Federigo).

Nu, Eders Raade!

Hvad har jeg sagt?

Kan I selv Eder raade?

Federigo (affibes).

Fordømt! han har mig i sin Magt!

(Til Belfagor.)

De Munkke mig kun lidt forstrække.

Belfagor (affibes).

Jeg skal nok Bingen paa ham stække!

Munkene (til Choret).

Er Eders Salighed Jer kjær,

Saa griber ham!

Choret.

Ja, griber ham!

Hans Liv er dømt, hans Synd er svær!

Belfagor

(affides til Federigo).

J seer, at høit er Eders Spil.

Run jeg kan frelse Jer fra denne Skare.

Federigo.

Saa jag dem bort — men gjør det snart!

Belfagor.

De skal afveien i en Fart.

Munkene og Choret

(der trænge frem).

J Kirkens Navn! J gribe ham!

Anselmo (affides).

J Kirkens Navn de gribe ham!

Belfagor

(ved Chorets Fremtrængen).

Tilbage, hvis Jert Liv J vil bevare!

(Scenen bliver pludselig dunkel og gennemkrydses af hyppige og stærke Lyn, ledsaget af Torden.)

Federigo. Anselmo. Munkene og Choret.

Hvilket Uveir! Hvilke Lyn!

O, forfærdelige Syn!

Simlen staaer i klare Lyn!

Munkene og Choret.

Hør, hvilken Torden! Frygter hans Magt!
Med onde Mander han staaer i Bagt!

(Choret og Munkene flygte i Forfærbelse.)

Belfagor

(griber Federigos Haand og vil drage ham med sig).

Nu er det Tid! Afsted!

Federigo.

Nei, vent!

Belfagor.

Hvordan? I tøver?

Anselmo.

O, Herre, flygt, mens Angsten dem bedøver!

Federigo (til Anselmo).

Forlad os!

Anselmo.

Hør mig blot!

Federigo.

Som jeg har sagt.

(Anselmo gaaer. Under det Følgende af denne Scene ved-
bliver Uveiret i Intervaller.)

Federigo (affides).

O Sanct Francesco! nu hjælpe mig du!
Jeg har dig ikke besværet før nu;
Har ikke, som Andre, plaget dit Dre,
Dg daglig raabt, du skulde mig høre.
Dit Huus jeg bygged', endnu det staaer;
Hjælp mig at tugte den Hund Belfagor!

Belfagor (affides).

Han er forfagt!

Nu jeg har ham i min Magt!

(Høit.)

Ja, I lader til at vrage

Eders gode, gamle Dage.

Levemaaden — I har Net —

I Carrara var kun stet.

Naar som I man vil tractere

Tvende høie Gjæster høit,

Ik, men ikke har en Døit,

Ingen Viin, ingen Mad,

Intet, der gjør Hjertet glad,

Knap en Seng i Eders Kammer —

Hahaha! — det er en Jammer!

Federigo

(affides med en pludselig Erindring).

Tvende Gjæster? — Ja, jeg mindes!

En af dem var Gremitten,

Fra Eusebio, den Fromme!

Dg de Terninger, han gav mig...

Dg med dem jeg eengang vandt...

— Men han gav mig jo desuden

Et Fad Viin, der ei kan tømmes,

Et, der overalt mig følger,

Hvor endog jeg tager Dphold.

O, min Helgen! her maastee

Lader du mig Trelsen see!
 Men hvor er det Fad med Wiin?
 Jeg har seet det her — men hvor?
 (Som ved en Indskydelse.)

O, jeg veed det!
 (Gler hen og slaaer en Dør op foran tilhøre, og seer ind.)
 Der — ja der!

Nu jeg giver ei mig tabt!
 Snart, jeg haaber, skal Patronen
 Skifte Lonen!

Belfagor.

For sidste Gang! I maa Jer nu bestemme!

Federigo.

Vel da, og mærk dig nøie mine Ord!
 Dengang jeg reiste bort fra dette Slot,
 Jeg efterlod, men skjult for Alle,
 En kostbar Wiin, en Druesaft saa liflig,
 At intet Land kan vise frem dens Mage.
 Et Fad deraf jeg strax lod hente op;
 Det ligger her i dette Kammer.
 Lad denne Wiin nu stille os imellem!

Belfagor.

Hvad mener I?

Federigo.

Forstaae mig ret:

Uagtet al din Magt, har jeg bemærket,

Du er en Kryster i at drifke.
 Velan, her er mit Forslag, og mit sidste.
 Hvis du kan tømme dette Kar til Bunden,
 Da giver jeg paa Stedet i din Haand
 Min arme, min fortabte Sjæl —

Belfagor.

Hvordan?

Paa Stedet? strax?

Federigo.

Men, hvis du ikke kan det,

Skald du levner, var det end saa Lidt,
 At ingen Fugl sin Tørst derved kan stille,
 Da skal du løse dig fra mig paaastand!
 Den Drommeverden, dette falske Skin,
 Hvori du nu har bundet mig, skal worde
 Et Virkeligt, der feirer, naar du taber.
 Thi skal jeg nu forenes med Giovanna,
 Formæle mig med hende ved Kapellet;
 Og du og jeg er qvit! Du flyer herfra,
 Og nærmer aldrig dig igjen mit Nafn!

Belfagor.

Hold inde! Jeg forpligter mig til Alt!
 Men tvivl kun ikke, at jeg tømmer Karret.

Federigo.

Det kommer an derpaa. En Viin som denne,
 Af et saa herligt Udspring, ei formæler

Sig let med din dæmoniske Natur.
 Jeg haaber, at dens Kraft vil dig beherske.

Belfagor

(med haanlig Latter).

Haha, I Daare! (Vil gaae ind.) Nei — nei, vent!

I underskriver først paa dette Pergament!

(Rækker ham et Pergamentsblad og en Stylus og ridser ham ved Haandlebet. Federigo underskriver.)

Jeg tømmer Karret ud,
 Saa vist som Ild og Flamme
 Kan bringe Kilder til at dunste bort!

Federigo.

I Vinen er en Gud,
 Og fra en Magt den stammer,
 Mod hvilken Mørket komme skal tilkort!

Belfagor.

Jeg tømmer Karret ud, o. s. v.

Federigo.

I Vinen er en Gud, o. s. v.

(Belfagor tager et Bæger fra Bordet og iler ind i Kammeret.)

Federigo.

1.

O Sanct Francesco!
 Min Helgen kjære!
 Du mig din Bistand
 Naadig bestjære!

Min Sjæl jeg giver
 Tryk i din Haand.
 Frels den fra Mørkets
 Usalige Baand!

(Gaaer hen til Døren og seer ind.)

O, Belfagor! er du ei færdig snart?
 — Ha, som en Igle hænger han ved Karret,
 Og drifter som i Raseri — forgjæves!

(Kommer frem igjen.)

2.

Du stærke Ridder!
 Du fromme Kjempe!
 Dit Glavind Dybets
 Overmod dæmpe!
 Løft høit dit blanke,
 Skinnende Skjold!
 Frels mig fra Mørkets
 Usalige Vold!

(Raaber henimod Døren.)

Hvor er du, Belfagor? Jeg venter paa dig!

(Seer ind i Kammeret.)

Victoria! han giver tabt!

Han kan ei tømme Karret — see, han snuser
 I Raseri og Harmel! — Hahaha!

Han er beruust! Der kommer han og tumler!

(Belfagor kommer ud med et fylt Bæger i Haanden, som
 han under det Følgende, i sin dæmoniske, Beruustning lig-

nende Tilstand, forgjæves søger at føre til Munden. —
 Uveiret tager fra nu af igjen til med fornyet Hefstighed.)

Belfagor.

Ha, hvilke Druer!
 Hvor der brænder i dem
 Fortærende Luer!
 Fra det Eviges Hjem,
 Fra de Saliges Rige
 De komme, de stige!
 Jeg vil ind, jeg vil tømme
 Deres Strømme!
 Sæt mig Karret til min Mund!
 Med umættelige Læber
 Jeg mig flæber,
 Til jeg naaer dets Bund.
 Hahaha! jeg skal vinde!
 For min hede Nande skal
 Binen svinde!
 — Vee mig! Vee mig!
 I disse Druer
 Er min Dval, er mit Fald!
 En Cherub med Sværdet truer —
 Vee mig, at jeg styrtes skal
 Atter til min Afgrund's Luer!

(Synker i Jorden og forsvinder. Luer staae op omkring ham.)

Federigo
(samtidig med Belfagor).

1.

O, Sanct Francesco!
Min Helgen kjære!
Du monne din Hjælp mig
Naadig bestjære.
I Nøden har du
Rakt mig din Haand,
Frelst mig fra Mørkets
Usalige Baand!

2.

Du fromme Ridder!
Med mig du kæmped'!
Dit Glavind Dybets
Overmod dæmped'.
Og mig dit blanke,
Skinnende Skjold
Frelste fra Mørkets
Usalige Vold.

(Da Belfagor er sjunken i Jorden.)

Jeg er frelst!

(Han iler ud.)

Syvende Scene.

En aaben Egn i Nærheden af Federigos Slot, endnu indhyllet i Uveirets Sky-Mørke, kun oplyst af enkelte Lyn. I Baggrunden et Kapel eller lidet Bedehuus for Sanct Francesco af Assisi. Ved og i Nærheden af Kapellet det ængstede Brudefølge, Herrer og Damer, Landbosfolk af begge Kjen, Flere knalende. Noget foran dem, i Midten af Scenen Eremiten Fra Eusebio, til hvem Giovanna i sin Angst læner sig op. — Marchesen, Abbed Lorenzo. — Siden Federigo og Anselmo.

Chor.

Ved dit Alter jeg dig falder!
Hjælp os snart! Hør os bede!
Laal det ei, at Lynets Brede
Over os ved Altret falder!

Giovanna.

Himlens Skare
Frelse ham i denne Fare!

Eremiten

(efter en musikalsk Dvergang).

Han er frelst!

Umindeligt Chor.

Han kommer! Han er frelst!

(Skyerne abspredes pludselig, og klart Dagslys falder over Egnen. Federigo iler ind, fulgt af Anselmo. Alle Tilstedeværende styrte glade frem til Forgrunden.)

Federigo.

Min Giovanna!

Giovanna.
Federigo!

Chor

(mens flere yttre for Federigo og Anselmo deres Glæde
over Ankomsten).

Takker vor Helgen! Han gav os igjen
Vor Herster og Ven!

Eremitten (til Federigo).

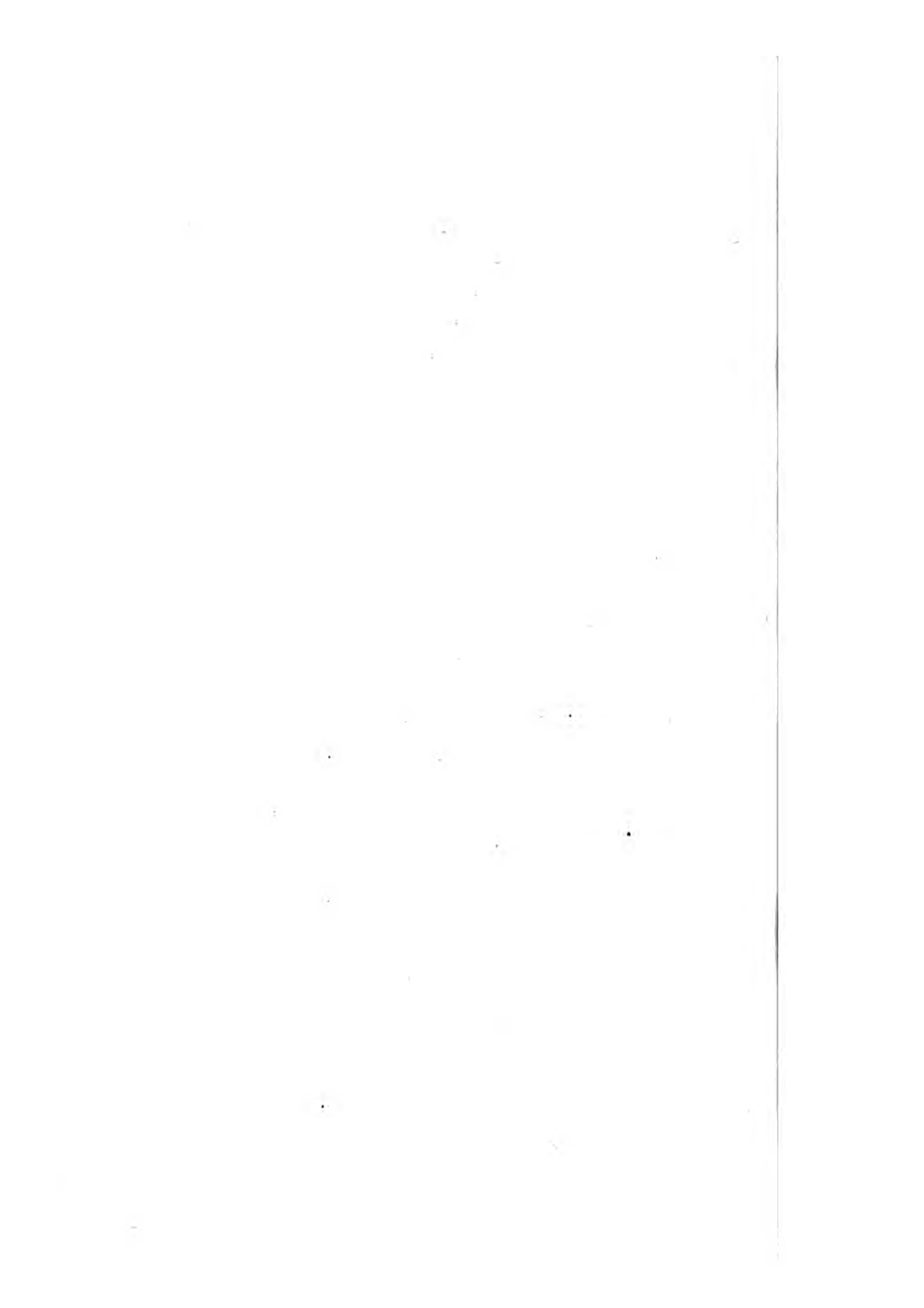
Jeg bringer dig Tilgivelse, min Søn!
Dg Gjenforening med dit Hjem, din Elfte.
Seier har du vundet,
Dg med den en Veie til Naaden fundet.

Almindeligt Slutnings-Chor.

Morkets Magt, der truede vor Egn,
Port maa drage.

Lysets Glæde er seirende tilbage,
Som et Frelsens Tegnet!

(Under dette Chors Slutning tager Eremitten Federigo og
Giovanna ved Haanden, og fører dem hen foran Alteret i
Kapellet. Tæppet falder.)

Kong René's Datter,

lyrisk Drama i een Act.

Opført første Gang paa det kongelige Theater
den 5te April 1845.

Personerne.

Kong René, Greve af Provence.

Jolanthe, hans Datter.

Grev Cristian af Vaudemont.

Ridder Jauffred af Orange.

Ridder Almerik.

Ebn Jahia, en maurisk Læge.

Bertrand.

Martha, hans Kone.

Grev Cristians Følge.

Handlingen foregaaer i Provence i en af Vaucluses Dale, og varer fra om Eftermiddagen til Solnedgang. Tiden: Midten af det 15de Aarhundrede.

Tilvenstre (for de Spillende) sees en smuk Een-Etages Bygning med Vedbend og Roser opad Muren, og nedhængte Gardiner for Vinduerne. Fra Huset strækker sig et Havepartie med en yppig, sydlig Vegetation hen mod den nærmeste Baggrund; nær ved Huset enkelte Daddelpalmer. Bag Haven en temmelig høi, med vilde Buske besat Bjergvæg, og i denne en Løndør, der er bedækket med Mos og Stene og kun kjendelig, naar den aabnes. Bagved Bjergvæggen sees igjen høiere, fjernere Bjerger.

Første Scene.

Bertrand. Strax derpaa Ribber Almerik. Siden Martha.

Bertrand

(kommer ud fra Huset, talende med dæmpet Stemme ind til Nogen).

Jeg hørte Kloffen. Der er Bud fra Kongen.

(Gaaer over Scenen hen til Løndøren og lukker op. Strax efter kommer han tilbage med Almerik, men standser ham ved Indgangen.)

Hr. Almerik! Hvorledes? Er det Gder?

Nei, vent! nei, stands! — Her kommer Ingen ind.

Almerik.

Jeg kommer ind.

Bertrand

(holdende ham tilbage).

Hr. Ridder! det er Alvor.

Her kommer Ingen ind. I har mig stuffet,
Dengang I ringed' og I gav mig Legnet.

Jeg tænkte vist, det var Raoul.

Almerik.

Raoul

Kan ikke komme — Lad dig sige, Bertrand!
Mit sender Kongen. See, der er hans Ring.
Og der et Brev, med et Par Ord til dig.

Bertrand.

Hans Ring? Lad see — ja, det er Kongens Ring.
Og Brevet — undskyld, jeg maa læse Brevet.

(Læser.)

„Betro dig frit til Ridder Almerik,

„Giv ham den Underretning, han behøver.“

— Det er en anden Sag . . . bliv ikke vred!

Hvis I er kjendt med dette Sted, Hr. Ridder,

Da veed I, min Forsigtighed var Pligt.

Almerik

(der kommer frem med Bertrand).

Om jeg er kjendt med Stedet? Intet mindre.

Et Bud, som Kongen gav mig med, har ført mig

Til disse Bjerge, ført mig til en Indgang,

Der mellem Klipperne var skjult, og bragt mig

Gjennem en dunkel Gang, i Klippen hugget,
 Til Døren her; og med Forundring seer jeg
 Imellem Bjergene, som jeg har tænkt mig
 Var' ufremkommelige, dyrket Jord,
 En herlig Have, og et Huus — hvor smukt,
 Hvor velindrettet Alting! Jeg forbauses!
 Forklar mig, hvad betyder denne Gaade?

Bertrand (mistænkelig).

Har Kong René da ikke sagt Jer —

Almerik.

Nei,

Slet Intet har han sagt mig.

Bertrand.

Det er slemt.

Af mig — det vil I selv begribe — kan I
 Langt mindre vente . . . .

Almerik.

Ei, min kjære Bertrand!

Det er din Spøg.

Bertrand.

Det er mit fulde Alvor.

(Martha kommer ud fra Huset.)

Martha

(endnu i Døren).

Med hvem er det, du taler . . . Men hvad seer jeg!
 Hr. Almerik!

Bertrand
(til Martha).

Han bringer Kongens Ring,
Han fjender Legnet til at lades ind her,
Men han er ellers ubekjendt med Alting.
Det gaaer ei an — han maa igjen gaae bort.

Almerik.

Gaae bort? Naar Kongen sender mig?

Bertrand.

Som sagt.

Martha.

Bertrand, lad mig —

(til Almerik.)

Hvad er da Eders Grund?

Almerik.

Jeg skal forkynde Jer, at Kongen kommer
Om føie Tid, at Ebn Sahia, Lægen —

Martha.

Jeg veed det, den berømte Maurer.

Almerik.

Kommer

I Kongens Følge; og at I skal mindes
— Saaledes var' hans Ord — at Alt staaer rede,
Som Lægen har befalet det.

Bertrand.

Godt, godt!

Saa os kan Kongen stole. Ebn Jahia
 Var ellers her fornøhlig.

Martha.

Dg forresten
 Har Kongen ikke givet Jer et Bink?

Almerik.

Han havde Hastværk, han var sært bevæget.
 Dengang var Ebn Jahia nylig kommen,
 Raoul var syg. Da kaldte Kongen mig
 I Cenrum for sig. „Jeg har Tillid til dig“
 — Saa talte han — „jeg stoler paa din Tausked.
 Følg med det Bud, jeg giver dig til Fører,
 Dg røgt mit Grinde.“

Martha.

Dg det var Alt,
 Hvad Kongen sagde Jer?

Almerik.

Saa Lidet nær.
 Hvad han forresten talte, var mig dunkelt.
 Først standsed' han, og sagde saa med Løven:
 „Betænk det vel, jeg stoler paa din Trofskab.
 Der, hvor jeg sender dig, der vil du træffe
 Min Datter“ — I det Samme blev han afbrudt,
 Skrev blot i Hast det Brev, jeg Eder bragte,
 Dg lod mig gaae.

Martha.

Et Brev?

Bertrand

(huffende sig om).

Ja, Brevet! Brevet!

Martha.

(efterat have læst Brevet).

Hvor kan vi tvivle? Det er Kongens Haand.

Bertrand.

Nei, du har Ret — jeg glemte Brevet.

Almerik.

Alf, saa,

Alf Brevet vil I see, at Kongen venter,
 I give mig fornøden Underretning,
 Saa meget meer fornøden, som jeg sagtens
 Istedenfor min stakkels Ven Raoul
 Skal røgte hans mig ubekjendte Kalb.
 — Hvad er det for en Datter, Kongen nævned?
 Margrethe er i Bretland, og Solanthe —

Martha.

Er her.

Almerik.

Hun er i Spanien, det veed jeg.
 Der er hun fra sin spæde Barndom bleven
 Optugtet i et Kloster.

Bertrand.

Nei, Hr. Ridder,
 Solanthe lever her. Det er en Gaade,
 Som nys I sagde; og af felsem Art.
 Men som det er for Verdens Dine skjult,
 At den er til, saaledes vente vi
 Bekymret paa, hvorledes den vil løses.

Almerik.

Jeg beder Jer, fortæl mig Alt.

Bertrand.

Det skal jeg,
 Da det er Kongens Dnsse. — See, Hr. Ridder.
 I mindes uden Tvivl, at Kong René
 Har ligget svært i Feide med Grev Anton
 Af Baudemont om Lothringen.

Almerik.

Det veed jeg.

Men denne gamle Feide nu er glemt.
 Hans Søn, det er jo vitterligt for Alle,
 Skal efter et Forlig, Burgund har mæglet,
 Forenes med en Datter af René —
 Ja netop med Solanthe. Det Forlig
 Blev indgaaet, da hun selv var ganske spæd.

Bertrand.

Amen, det give Gud! — Nu da, Hr. Ridder!
 Kort efter hiint Forlig udbrød der Ild

I Slottet, som I muligt ogsaa mindes.
 Den opkom pludselig, og midt om Natten;
 Og under Branden var det, Kongens Datter,
 Solanthe — hun var dengang eet Aar gammel —
 Var nær brændt inde. Ilden var alt udbredt
 Paa alle Sider af den Lilles Kammer.
 I denne skræffelige Nød man vidste
 Een Udvei kun: man kasted' hende ned
 Fra Vinduet i Gaarden, hvor hun vaerligt
 Blev fanget op med Tæpper og med Buder.
 Hun kom derfra med Livet. Men desværre
 — Hvad enten Skræk for Flammen, eller Angst,
 Mens hun faldt ned, var Grund dertil — vi mærked'
 Kort Tid derpaa, hun havde mistet Synet.

Almerik.

Hun havde mistet Synet!

Martha.

Ja, Hr. Ridder.

I fatter, hvad vi leed, og hendes Faders
 Fortvivlelse. Et Barn, der var saa smukt,
 Saa venligt og saa fromt, berøvet Synet!
 Det Gaab, der knytted' sig til hendes Liv,
 Tilintetgjort! Den gamle, bittre Feide
 Om Lothringen fornyet — og fornyet
 Sandsynligviis meer bittert end forhen.
 Thi neppe vilde Baudemont sig faare

En Svigerdatter, der var blind. Han vilde,
 Det var at forudsee, mistænke Kongen
 For et uredeligt Forlig og paastaae,
 At hun var blind, forinden det var indgaaet.

Almerik.

Det kunde ligne Baudemont. — Men Kongen,
 Hvorledes hjalp han sig?

Bertrand.

Ja, for det Første
 Holdt han det hemmeligt, at hun var blind,
 Hvad Ingen mærker paa et Getaars Barn;
 Og dernæst lod han fra Cordova hente
 Siin vidtberømte Læge, Ebn Zahia,
 hvis Kunst skal nærme sig det Underfulde.
 Han kom hertil og brugte flere Midler.
 Han foreskrev en vis Behandlingsmaade,
 Der skulde følges under hendes Opvært.
 Og endelig han har os stillet hendes
 Nativitet.

Almerik.

Dg saa?

Bertrand.

Gav han det Haab,
 Hun vilde gjenerholde Synets Evne,
 Naar hun var sexten Aar. Til den Tid vilde
 Dinenes slappe Nerver have vundet

Den Kraft igjen, der nu var dem berøvet.
 I disse Dage blev hun fexten Aar,
 Og Ebn Jahia er igjen hos Kongen.
 Han foreskriver Midler, vi maae bruge —
 Men Nyttten af dem har jeg ikke seet.
 Han siger, Tiden er endnu ei kommen.
 Gud vide, om den kommer!

Almerik.

Men Solanthe,
 Hvorledes finder hun sig i sin Blindhed?

Martha.

Hun aner ikke selv, at hun er blind.

Almerik.

Hun aner det ei selv? I skjemter med mig.

Martha.

Ik nei, Hr. Ridder! I vil snart erfare,
 At det er sandt, jeg siger. Men forinden
 Tillad, at jeg indskærper Eder strengt,
 At intet Ord, der staaer i Sammenhæng
 Med Synets Sands, der Hensyn har dertil,
 Undslipper Jer, naar I med hende taler.
 Det er Betingelsen for Hver, der kommer
 Til dette Sted. I tør da Intet nævne,
 Der kun ved Diets Seekraft kan begribes,
 I tør ei nævne Dagens Glands for hende,

Ei Nattens milde Maanelys, ei heller
Dens klare Stjerner. Af, den dybe Nat,
Hvori hun gaaer, er ei besaaet med Stjerner.

Almerik.

Og denne Lvang har I Jer paalagt?

Bertrand.

Vi

Har været vant dertil fra hendes Barndom,
Da Faren ei var stor, hvis man forløb sig.

Almerik.

Men af hvad Marsag har man skjult for hende,
At hun er blind, og efter hvis Beslutning?

Martha.

Vi veed ei ret, om det var Kongens egen
Beslutning eller Ebn Tobias Raad.
Men Grunden at det skeete, var vel denne:
Hun er bestemt til, som I veed, at dele
Engang en Grevekroge. Hendes Fremtid
Er glimrende, hvis Alting vil sig føie.
Nu har man frygtet for, at den Bevidsthed,
At være blind og paa en Maade mærket
Ved en saa smertelig Naturfeil, skulde
Indvirke dybt paa et saa ungt Gemt,
Forstemme Sjælen og berøve hende
Den Sindets Ligevægt og muntre Klarhed,

Der er det bedste Smykke paa en Throne, —
 Og man har søgt at fjerne hiin Bevidsthed.

Almerik.

Og det er altsaa Grunden til, hun lever
 Afstilt fra Verden, fra Enhver, der kunde
 Dplyse hende om den Sands, hun mangler?

Bertrand.

Ja, det er Grunden. Denne Dal, der ligger
 Midt blandt Vacluses Bjerge, kjender Ingen.
 I veed, at det er Kongens største Lyst
 At elste Blomster op og plante Træer.
 Her blev nu Alt istandsat, som I seer.
 Her er hun voret op med Træer og Urter.
 Her kjender hun hver Plet. Hun finder Bei
 Paa egen Haand med en mærkværdig Tryghed.
 For hendes Underviisning er der sørget.
 Hun spinder, væver, hun er færdig i
 Mangt Haandarbeid, hun sørger selv for Haven.
 Saaledes er hun altid sysselsat
 Og altid glad tilmode. I sin Fritid
 Hun enten musicerer eller digter.

Almerik.

Hun digter?

Bertrand.

Som jeg siger. Kongen selv
 Har bibragt hende Troubadourens Kunst.

Hun kan i Hov'det sammensætte Vers,
Som ingen Mester skal sig skamme ved.

Almerik.

Nu, dette kan til Nød jeg fatte. Men,
At hun ei aner selv, at hun er blind,
Det kan jeg ikke troe paa; det er Blændværk.

Martha.

Saaledes taler I, hvis tvende Dine
Er Eders Førere ved hvert et Skridt.
I bøier uvilkaarligt Blikket efter
Hver Lyd, I hører. Selv i Mørket stuffer
Det vante Lys Jer med en indbildt Klarhed.
— Den, der er blindfødt eller blind fra Barndom,
Vil aldrig, efter min Forstand, begribe,
At de, der er omkring ham, kunne see.
Hvad er ham Synet? Hvad Begreb har han
Om hiin vidunderlige Diets Evne?
Det, vi bemærke let ved Synets Hjælp,
Opdager han ved Følelsen, Gehøret,
Ved Lustens fast umærkelige Tryk,
Ved tusind andre Midler, man har ondt ved
At fatte. — I vil selv erfare det,
Naar I en Stund er sammen med Solanthe.

Almerik.

Jeg nægter ei, jeg længes stærkt derefter.
— Men een Ting er endnu mig uforklarlig.

Hun lever her hos Jer, skilt ad fra Alle.
Troer hun, at denne Dal er hele Verden?

Bertrand.

Jolanthe er ei slet saa eensom her
Som I vel troer. Fra Sanctæ Claræ Kloster,
Der ligger, som I veed, hiinsides Bjerget,
Har ofte vi Besøg af Abbedissen
Og nogle Nonner. Kongen lader stundom
En eller anden Fremmed os besøge.

Almerik.

Hun savner altsaa Intet? er tilfreds,
Naar kun her kommer et Besøg iblandt?
Af al den Rigdom, Verden slutter inde,
Af al dens Herlighed hun aner Intet?
Gjør aldrig noget Spørgsmaal — ?

Martha.

Ja, Hr. Ridder!

Det er ei let at svare her bestemt.
Maaskee hun undertrykker mangt et Spørgsmaal.
Hun veed, der er en Indgang her til Dalen.
Hun hører Klokkens Lyd, naar Nogen meldes.
Hun bliver glad derved, hun lytter stille,
Med taus Forventning. Men hun spørger aldrig,
Hvor Dalens Indgang er, hvorhen den fører.
Hun veed, at der er mange Ting, man ikke
Maa spørge om, men stole paa de Ældre.

— Det er jo ligedan med Børn. Fortæl dem
Om Gud, et Forsyn, om et andet Liv,
Og læg kun Mærke til, med hvilken Andren
De høre til, og gjøre store Dine;
Hvordan der tegner sig i deres Nafn
En sagte Tvivl; og nu, hvordan tilfødt
Med rørende Hengivenhed de lytte
Til Det, der er ufatteligt for Tanken.
Men for Solanthe er nu Verden selv
En Gaade, hun vist ofte grubler paa.
Men siger Abbedissen eller Kongen:
„Giv dig tilfreds, mit Barn. Du er for ung til
At fatte det; du vil engang forstaae det —“
Saa troer hun fromt derpaa, og aner ikke,
Hun mangler Synets Sands, for at forstaae
Den Verden, der er fattelig for os.
— Vel muligt, vi, Hr. Ridder, naar vi gruble
Paa Livet efter dette, Alle vandre
Som hun i Blindhed, uden at vi mærke,
Der mangler os den rette Synskraft. Men —
Vor Tro derpaa er Stjernen i vor Nat.

Almerik.

Der kan I have Ret, min vakke Martha!

— Hvor er Solanthe nu?

Bertrand.

Hun sover.

Almerik.

Sover?

Paa denne Tid?

Bertrand.

Det har hun gjort alt længe,
 Hver Dag en Time, efter Lægens Forfkrift.
 Men det er ingen ret naturlig Søv.
 Jeg veed ei selv, hvad jeg skal troe derom.
 Ved nogle hemmelige Ord og Teg.
 Af Lægen synker langsomt hun i Dvale.
 Derefter lægger han paa hendes Bryst
 En sleben, guldfindfattet Steen, jeg troer
 En Talisman, en hellig Amulet.
 Og først, naar den er taget bort igjen,
 Hun vaagner op af Dvalen. Sandt at sige,
 Gjør det mig ængstlig.

Almerik.

Nu, man kan vel stole

Paa Lægens Kunst.

Bertrand.

Ja, ellers faae det galt ud.

(Man hører, der ringes.)

Martha.

Det ringer, Bertrand.

Bertrand.

Ja, faa er det Kongen.

(Gaaer ud gjennem Løbdøren.)

Almerik.

Besøger Kongen Eder ofte?

Martha.

Ja,

Naar han har Ophold paa sit Slot histnede,
Saa kommer han her ofte. Undertiden
Har fjerne Reiser eller anden Hindring
Holdt ham fra os i Maaneder og Dage.

Almerik.

Veed da Solanthe, han er Landets Herfker?

Martha.

Nei, det var vel, I husked' mig derpaa.
Det veed hun ei. Hun kalder ham sin Fader,
Vi Andre Hr. Rahmbaut; det er et Navn,
En af de ældre Troubadourer bar.

Almerik.

Der kommer Kongen.

Anden Scene.

Kong René, Ebn Jahia og Bertrand træde ind gjennem
Lønderen. Almerik. Martha.

Kongen.

Her, min kjære Martha,
Her bringer jeg dig Lægen. Som jeg hører,

Har han alt eengang været her idag.
Hvorledes gaaer det?

Martha.

Hidtil ester Dnske.

Kongen.

Du husker jo, hvad Lægen har befaleet,
Dg glemmer Intet? Har Jolanthe ligget
Hver Nat med Bind om Dinene?

Martha.

Det har hun.

Kongen

(til Ebn Sahia).

Det var just ikke let. Hun er ei vant til
At feile Noget. Men det var en Lykke,
At hun blev stukken af en lille Vi
I Tindingen; det brugte vi som Paastub.
Ak, denne Vi har sikkert taget fejl!
I denne Blomsterverden, hvor hun trives
Dg vorer op som en af disse Planter,
Der blev den blændet af det faure Nafsyn,
Har troet at vugge sig i Rosens Kalk.

— Tilgiv mig! det er syndigt, at jeg taler
Saaledes om mit eget Barn. — Kom nu!

I vil jo see, hvad Eders Kunst har frugtet.

Gak ind da til Jolanthe. — Bertrand! Martha!

I følge med, hvis Eders Bistand ønskes.

(Lægen, fulgt af Bertrand og Martha, gaaer ind i Huset.)

Nu, Almerik, hvad synes du om denne
 Afides, fredelige Dal? Ei sandt,
 Det er et lille Paradiis.

Almerik.

Det er det.

Kongen.

O, hvis det var min Lod at leve her
 Og samle dem, jeg elsker, her omkring mig —
 Leve for Skjønhed, Videnskab og Kunst:
 Hvor gjerne gav jeg Afkald paa Neapel
 Og Rothringen, paa denne bittere Strid
 Med Baudemont . . .

Almerik.

Men denne Strid er bilagt.

J venter jo Grev Tristan snart hertil.
 Saa endes Alt vel godt.

Kongen.

Det er mit Haab,

Og dette Haab har vundet nys i Styrke.
 Har jeg fortalt dig, jeg har havt Besøg
 Af Rauffred af Orange? Han har levet
 En Tid paa Tristans Slot; han var hans Lærer
 I Strengelig, i Sang og Poesie.
 Den unge Greve, paastaer han, besidder
 Et lykkeligt Talent for Verskunsten,
 Fiin Følelse, en høist uddannet Aand

Dg Sindrigbed i sjeldne Tankers Slynning.
 Jauffred sang en Sirventes for mig, Tristan
 Har digtet; den var herlig, rig paa Skjønbed
 Dg af en mandig Kraft.*) Jeg siger dette,
 Uagtet den var stilet mod mig selv
 Dg angif Lothringen, som han har Krav paa.
 — Lys! der blev talt derinde.

(Gaaer hen til Huset, og seer ind gjennem Døren, som har
 aabner paa Klem.)

Ebn Jahia

Har vækket hende . . . hun slaaer Diet op.
 Hør kun, hun taler . . . næsten som i Drømme,
 Mens han opmærksomt seer paa hendes Dine.
 Nu lægger han paa hendes Bryst igjen
 Hsin Amulet . . . nu slumrer hun som før.

Almerik.

Hvor selsomt!

Kongen.

Ja, hvor selsomt! — Denne Læge
 Besidder Evner, man kan ængstes over.
 — Der kommer han. Lad os alene.

(Da Almerik vil sjerne sig bag Huset.)

Vent!

Begiv dig hjem til Slottet — jeg maa blive,

*) Sirventes eller Sirvente, Navnet paa et provençalst
 Digt af polemisk Indhold.

Men venter Brev fra Tristan. Hvis det kommer,
Da bring mig det. Nu kjender du jo Tegnet
Og hvor det er, man ringer.

Almerik.

Vel, min Konge!

(Gaaer, idet Ebn Sahia træder ud.)

Kongen.

Min Ebn Sahia! Kommer du som Duen
Med Olieblad? Dit Ansigt er alvorligt
Og luffet som din Kunst. Jeg kan ei læse
Dets hemmelige Characterer. Tael!

Ebn Sahia.

Jeg har det bedste Haab, min ædle Konge!

Kongen.

Isandhed? O, du er mig Frelsens Budskab!
Dit dunkle Mafyn, som hiin Mors, der knælte
Med Christi Fødsel, det bebuder mig
For mine Sorgers Nat en Stjernes Dypgang.
Fortæl, hvorpaa du grunder da dit Haab.
Hvad er din Agt? hvad har du nu besluttet?
Jeg har et Skrift derhjemme, hvor der staaer,
At Diets Sygdom ved et drifstigt Snit
Med skarpe Instrumenter stundom læges.
Det vil du ikke? Vel, min Ebn Sahia?
Du veed, at Diet er en ædel Deel
Af Mennesket. Du kan ei heller nænne

At nærme dig med et saa farligt Redskab
 Solanthes skønne Dine. Du vil ængstes
 For at forstyrre deres dybe Blaa,
 Det dunkle, lidt tungsindige, men dog
 Saa straalerige Vælb. O, hendes Dine!
 Hvor er det tænkeligt, at Natten ruger
 Over et Diepar af sliq en Klarhed!

Ebn Jahia.

For den Sag kan I være ganske rolig.
 Her hjælp det lidet, om jeg tog min Tilflugt
 Til Instrumenter.

Kongen.

Hvad er da din Hensigt?

Ebn Jahia.

Lad dette være godt. Min Fremgangsmaade,
 Den hører til min hemmelige Kunst.
 Den kunde jeg kun vanskeligt forklare.
 Den er i lang Tid forberedt, er ikke
 En Frugt af dette Dieblif, men skridtviis
 Bragt til det Punkt, hvor den, vil Gud, maa lykkes,
 Og den maa lykkes mig endnu idag,
 Hvis ikke, skeer det aldrig.

Kongen.

Alt idag?

Ebn Jahia.

Naar Solen netop er gaaet ned bag Bjerget,

Men end har efterladt i Dalen her
Den milde Dæmring, hendes Dje, uvant
Til Lysets Kraft, kan taale: da er Tiden
Mig gunstig.

Kongen.

Altsaa nu! — Ak, Ebn Sahia!

Fra Dag til Dag, fra Time og til Time
Med Utaalmodighed jeg ventet har
Paa dette Tidspunkt. Nu, det kommer, ængstes
Mit Hjerte, og jeg ønster Tiden udsat.

— Vel, lad det skee! Snart synker Solen ned,
Maaskee med den mit bedste Haab. — Lad skee!

(Seer paa ham.)

Du staaer saa tankesuld. Har du betænkt dig?

Ebn Sahia.

Det har jeg ikke.

Kongen.

Eller frygter du?

Er du ei sikker paa din Sag? Du har jo
Raadsført dig vel med hine tauske Stjerner,
Din Videnskab kan tvinge til at tale;
Og Svaret var dig gunstigt — var det ikke?
Constellationen Iyffelig?

Ebn Sahia.

Det var den.

Det har jeg Eder alt forkyndt. Men — astra

Inclinant, non necessitant. De virke
 Paa Menneskernes Stjebne, men de tvinge
 Den ei med Magt, og mod Naturens Orden.
 Dog har jeg ingen Frygt fra denne Kant.
 Der er en anden Hindring for min Kunst.

Kongen.

En Hindring?

Ebn Sahia.

Og jeg frygter for, min Konge!

Det falder Eder tungt at fjerne den.
 Solanthe maa, forinden jeg kan stride
 Til Bærket, fatte hvad der mangler hende.

(Med Estertryk.)

Hun maa idag erholde Kundskab om,
 At hun er blind.

Kongen.

Hvad, Ebn Sahia? Nei!

Nei, nei, jeg siger dig; det skal hun ikke!

Ebn Sahia.

Det er Betingelsen, foruden hvilken
 Min Kunst er magtesløs.

Kongen.

Nei, aldrig, aldrig!

Saa ubarmhjertig vil du jeg skal være?
 Hiin Ubevidsthed, der er hendes Lykke,
 Skal vi berøve hende, nu, med Gæt;

Ei langsomt, efterhaanden, men paa eengang
 Skal denne strækkelige Sandhed gribe
 Den Armes Sjæl! Og hvis nu Curen glipper?
 Har du da glemt, hvorledes Aar for Aar,
 Med fast utrolig Omhu, vi har vogtet
 Jolanthe for den sørgelige Sandhed?
 Det er dit eget Bærk. Du selv har vist mig
 Den vanskelige Vej, jeg skulde følge.
 Nu vil du bryde ned hvad du har bygget.
 Af hvilken Grund?

Ebn Sahia.

Jeg skal forklare Grunden,
 Hvis I med Rolighed vil lytte til den.
 — I troer, at Synets Sands er lagt i Diet,
 Mens dette kun er Redskab. Synet strømmer
 Fra Sjælens Dyb, og Diets fine Nerver
 Gaae ud fra Hjernens hemmelige Værksted.
 Jolanthe maa erkjende klart sin Tilstand.
 Først maae vi aabne hendes indre Die,
 Før end det ydre kan for Lyset aabnes.
 I hendes Sjæl maa vise sig en Trang,
 En Aneelse om Lyset, og en Længsel.
 Thi dette skal I mærke Jer, min Konge!
 At Intet gives Menneftet, undtagen
 Han føler en Fornødenhed dertil,
 En Higen dybt i Sjælen, der vil stilles

Tilfreds, og søger overalt sin Gjenstand.
 Lad mig forklare det med et Exempel,
 Der ligger Eder nær. Den skønne Kunst,
 Den muntre Videnskab i Poesten,
 Hvorved Provences Land er vidtberømt,
 Den gives Mennesket ved Musers Bistand.
 Ei sandt? Men gives den til Alle? Nei!
 Ikkun til dem, der forud som i Drømme
 Har gjemt i Brystet en poetisk Verden,
 Og hige nu mod den i vaagen Tilstand.

Kongen.

Jeg vil ei stride med dig, Ebn Jahia!
 Jeg kan ei maale mig med dig i Lærdom.
 Men i mit Hjerte taler Medhynk høit
 Og overdøver dine Grundes Vægt.
 — Jeg kan det ikke — nei, det er umuligt!

Ebn Jahia.

Gjør som I vil. Jeg har kun Magt at raade.
 Ifald I ei har Tillid til mit Raad,
 Da er jeg her tilovers. Lev da vel!
 Jeg gaaer til Klosteret; der kan jeg træffes,
 Saafremt I skifter Sind. Men glem kun ikke,
 Naar Aftensolen hist til Hvile gaaer,
 Gaaer tabt for evig, hvad min Kunst formaaer.

(Gaaer bort gjennem Londoren.)

Kongen (ene).

Forfærdeligt! Saa dyrt jeg skulde købe
 Et uvist Haab, et Haab, der dog kan svigte;
 See hendes Sorgløshed med Gæt gaae over
 Til trostesløse Klager, hendes Ungdom
 I hiin Bevidsthed sygne hen og falme.
 Det er Stivsindighed af Ebn Jahia,
 Og han skal søie sig. Jeg hviler ikke,
 Før han har hørt paa mig, og giver efter.

(Følger ud efter Lægen. Lidt forinden ere Bertrand og
 Martha traadte ind.)

Martha.

Kongen gif bort og, som det lod, i Brede;
 Og Ebn Jahia seer jeg heller ikke.
 Hvad kan her være skeet?

Bertrand.

Ja, Gud skal vide —

Men jeg er ikke rigtig vel tilmodé
 Ved denne Sag. Jeg frygter for, at Lægen
 Til Slutning lader os i Stikken.

Martha.

Troer du?

Bertrand.

Gud give, jeg ta'er feil. Men jeg har Angst
 For Folk med et saa indesluttet Væsen,
 Saa gjerrige paa Død som Ebn Jahia.
 Og reent ud sagt, jeg føler Skræk for En,

Der har en Magt saa gruellig som han.
 Derinde ligger Barnet paa sin Løibænk,
 Som hun var død. Et Bink af ham, og livløs,
 Som ved et Under, synker hun i Dvale.
 Det duer ikke, Martha!

Martha.

Vær dog rolig,
 Og plag dig ikke med en daarlig Frygt.
 Har du da glemt, at naar hun atter vækkes,
 Naar Amuletten tages bort fra Brystet,
 Da straalet hun som med fornyet Sundhed.
 Det er jo mærkeligt, som denne Søvn,
 Langt meer end natlig Hvile, vederqvæger
 Og styrker hende, og gjør Sindet muntert.
 Ja hendes Dine, har jeg tidt bemærket,
 Hver Gang hun vaagner, har forstærket Glands.
 Det er som Lysets Straaler alt har vidst
 At finde Veien til dem, mens hun slumred'.
 Det, haaber jeg, er os et gunstigt Varsel.

Bertrand.

Nu, muligt har du Ret; vi faae at see!
 — Lad os nu gaae. Der er dog Et og Andet
 At passe paa hos Folkene paa Marken.
 Fra Pigebarnet kan vi gaae: hun sover,
 Hun kan jo ikke vaagne, før vi komme.

(De gaae bort bag om Huset.)

Tredie Scene.

Cristan af Vaudemont. Sauffred af Orange, hver med en
Cithar hængende om Skulderen.

Sauffred

(indenfor Løndøren i Baggrunden).

Lag Eder vel iagt. Her er jo bældmørkt.

Cristan

(ligeledes indenfor Løndøren).

Kun fremad . . . . Holdt! her er en Dør.

Sauffred.

En Dør?

Cristan.

Vent lidt . . . . der er Laasen . . . . den gaaer op.
(De træde begge ind.)

Hvad seer jeg!

Sauffred.

Himmel! hvilken Duft af Blomster!

Cristan.

En Have — her? imellem øde Bjerge!

Og hvilken Skjønhed, hvilken Orden — see kun!

Sauffred.

Jeg er som himmelfalden.

Cristan.

Hvo er Eier

Af dette Sted? I er jo kjendt i Eggen

Og bosat nær herved.

Sauffred.

Ja, hvad veed jeg!

Om denne Have har jeg aldrig drømt.
O, hvilken tropisk Rigdom! Hvilken Flor
Af sjeldne Blomster! See, de høie Palmer!

Tristan.

Dg see kun Vaaningshuset der! Hvor yndigt!
Af Vedbend og af Roser halvt bedækket!
— Men nu Beboerne?

Sauffred.

Ja, jeg seer Ingen.

Jeg tænker, Haven her er heel og holden
Skudt op en Sommernat, da Luna skjænked'
Endymion en Sammenkomst, og skjulte
Sin kydske Lykke blandt Vacluses Bjerge.
I saa Fald er Beboerne nok flygtet.

Tristan.

Nei, her maa være Folk, der boe og bygge
Dg færdes her bestandig. Læg kun Mærke:
I denne Gang er friske Fodspor.

Sauffred.

Rigtigt,

Dg af en lille, zitrilig Fod. O, kom!
Af dette Fodspor ledes vi paa Spor.
Her gaaer det ned ad Gangen bag om Huset.

Iristan.

Nei, lad os vente, til der kommer Nogen.
Vi vil ei være ubeskedne. Glemst nok,
At vi paa egen Haand er' trængt' herind.

Iauffred.

Nu, som I vil. Naar Lykken vil os føie
Som hidtil, giver jeg mig vel tilfreds.
Ihi dette kan i Sandhed kaldes Lykke:
Vi er' ei langt fra Klofret, sorgløst gaae vi
Dg synge Verelsange, da jeg seer
Et Glimt af Kong René; han gif fordybet
Med Lagen fra Cordova. I beslutter
At undgaae Kongen, trækker mig med Eder,
Dg medens over Stof og Steen vi flygte,
Opdage vi med Gæt ved Bjergets Fod
En Indgang, der er synlig gjort med Kunst.
Vi undersøge den, vi famle først
I Mørket om, og havne her til Slutning.
— Men Gæt maa I forklare mig: hvorfor
Beslutted' I at undgaae Kong René?
For hans Skyld er I kommen; I har bedt mig
At følge med ved et Besøg imorgen;
Dg I — ja det er jo bekjendt for Alle —
I er forlovet med en Datter af ham.

Iristan.

Forlovet? Ja, det siger man. Jeg selv

Var neppe ni Aar gammel, da det skete.
 Min Fader og Burgund fik Sagen afgjort,
 Dengang vi indgik et Forlig med Kongen.
 Men, Sauffred, jeg er bleven ældre siden.
 Som hiint Forlig, der midt i Seirens Løb
 Drog min gode Ret, som det mig harmer,
 Saaledes harmer nu mig hiin Formaling.
 Med Ulyst er jeg kommen hid; med Ulyst
 Jeg tænker paa at gjøre blot et Skridt
 I denne Sag.

Sauffred.

Det gjør mig ondt for Kongen.
 Jeg veed, at han har glædet sig i lang Tid
 Til mindeligt Forlig ved hiin Formaling.

Tristan.

Ja, han kan være tjent dermed, det troer jeg.
 — I kjender vel hans Datter?

Sauffred.

Nei, hun bliver
 Opdragen i et Kloster dybt i Spanien.
 Der skal hun hentes fra ved Eders Ankomst.
 — Men lad os ikke glemme, hvor vi ere.
 Ind er vi kommet her, og Stedets Skjønhed
 Er ubestridelig. Men det er Spørgsmaal,
 Om her man kommer ud med samme Lethed.

Tristan.

Ei, det har ingen Fare!

Sauffred.

J vil ikke

Forhøre Jer, om Husets Folk er hjemme,
Dg banke paa? Skal jeg?

Tristan.

Nei, lad da mig.

Isald en Dæmon eller Magus herster
Paa dette Sted, da er det billigt, Faren
Først rammer mig, der har forloftet Eder.

(Banker paa Husets Dør.)

Der kommer Ingen.

Sauffred.

Prøv at aabne Døren.

Tristan.

Det gaaer ei an.

Sauffred.

Prøv kun; det gaaer nok an.

Tristan.

Velan da!

(Aabner Døren.)

Himmel, Sauffred, hvilket Syn!

Sauffred.

En Dæmon?

Tristan.

Hvad? en Dæmon? — ja, jeg troer . . .

Men en af Lysets skinnende Dæmoner.

See! see!

Sauffred (seer ind).

En heilig Pige paa en Løibænk!

Hun sover jo.

Tristan.

Hun sover. Bryslet stiger

Og synker sagte, mens hun drager Ande.

See kun, hvor Munden former sig til Smil,

Som om hun mærked' vor Beundring.

Sauffred.

Tristan!

Jeg beder Eder, lad os flye herfra.

Mig foruroliger hiint skjønne Syn,

Kun altfor fristende, kun altfor skjønt.

Her er et Drømmeslot. Vor Fod er hildet

I hemmelige Snarer — lad os flye!

— Tristan, hvor er I henne? Alle Himle!

Han er fortryllet alt. Han staaer og stirrer

Som groet fast til Stedet. — Tristan! kom!

Tristan

(der med Genrykkelse seer ind).

Lael sagte, Sauffred! vi kan vække hende.

Lael sagte! Det er syndigt at forstyrre

Den Fred og Stilhed, der fra denne Slummer

Er udbredt over al Naturen.

Sauffred.

Hør mig!

Tristan.

Stille, jeg siger. Stedet her er helligt.

(Knæler og udbreder Armene mod den aabne Dor.)

O, vredeß ei, at med profane Blikke

Jeg nærmer mig dit Hvilested!

Sauffred

(løfter ham op).

Staae op!

Jeg ængster mig for Eder. I er fængslet

Af en Fortryllelse. Det Syn, I seer,

Er et bedragerist. Følg med!

Tristan.

Jeg kan ei.

Sauffred.

Saa staae dog ikke som en Marmorstøtte!

Tag en Beslutning! Vil I ikke flygte,

Saa tag da Mod til Jer — lad os erfare,

Hvo Damen er, og vække hende.

Tristan.

Nei —

Det var jo Synd.

Sauffred.

Vil ikke I, vil jeg.

(Gaaer ind.)

Tristan.

O, den Forbovne! — Hør, han kalder — hør kun!
Og han tør tage hendes Haand . . .

Sauffred

(der kommer forvirret ud).

Afsted!

Hun kan ei vaagne — hun er undergivet
En hemmelig, dæmonisk Magt. O, kom!
Mig aner intet Godt. Vi er' brudt ind i
En Helligdom, der truer os med Døden.

Tristan.

En Helligdom? Der har I Ret. Men Livet,
Og ikke Død bebuder den. Velan,
Lad os forlade dette hellige Sted,
Som vi med Uret har betraadt. Hun sover —
Det er uridderligt at blive.

Sauffred.

Kom da!

Tristan.

Vent, Sauffred, kun et Blik maa I mig unde,
Kun eengang jeg betragter hende nærved,
Saa følger jeg med Eder.

(Gaaer ind.)

Sauffred.

See, han knæler . . .

Paa hendes Haand han trykker taus et Kys.

Hvor han betragter hende! . . . . Der han løfte
 Et Baand om hendes Hals, og tog det med.
 Nu, Himmelen see Tak, der er han atter.

Tristan

(der igjen kommer ud).

Nu har jeg fæstet dybt i dette Hjerte
 De søde Træk, nu kan de ei forsvinde.
 Ja, lad os gaae, og frygte Stedets Guddom.
 Men jeg har lovet, at jeg kom igjen,
 Og, hvis jeg ikke skuffed' mig, hun lytted'
 I Drømme med et yndigt Smil til Løftet.
 See, Sauffred, dette Smykke tog jeg med:
 En fleben Steen, der laae paa hendes Bryst.
 Som David fik en Vlig af Saulus Kappe,
 Imens han sov, til Tegn, at Kongens Liv
 Var i hans Haand, skal dette Smykke vidne,
 At jeg var her, men at mit Liv var lagt
 I hendes Haand, endskjøndt hun laae og slumred'.
 Kom, Sauffred!

(Han og Sauffred begive sig mod Lønbøren, da Solanthe
 viser sig i Døren til Huset.)

Fjerde Scene.

De Forrige. Jolanthe.

(Magnet Jolanthes Blindhed ere hendes Bevægelse utvungne og sikke. Kun ved en lyttende Stilling nu og da, ved en sagte Gestus med Haanden, som om hun tog for sig, røbes den manglende Sands. Dinene ere aabne, men ofte nedslagne eller af ringe Bevægelighed.)

Jolanthe (i Døren).

Martha! Bertrand!

Tristan.

O, der er hun!

Jolanthe.

Der talte Nogen.

(Gaaer efter Lyden lige hen mod Tristan.)

Hvo er der?

Tristan.

En Fremmed,

Der beder om Tilgivelse, at dristig
Han har forstyrret Stedets Fred og Eder.

Jolanthe.

Ræk mig din Haand.

(Tristan rækker hende Haanden.)

Du har ei før besøgt os.

Jeg kjender ei din Stemme. Har du talt
Med Bertrand eller Martha, da du kom?

Tristan.

Med Ingen har jeg talt. Mig bragte hid
En Hændelse.

Sauffred

(affides til Tristan).

Forhør Jer lidt om Bertrand!

Solanthe (lyttende).

Hvo er det, der er fulgt med dig?

Tristan.

Min Ven,

En Troubadour og Ridder her fra Egnen.

Solanthe.

I være begge mig velkomne. Vil I
Gaae ind i Huset? Der er kjøligt inde.

Sauffred (hurtig).

Hvis I tillader det, vi blive her.

(Affides til Tristan.)

Det er det sikreste.

Solanthe

(der endnu holder Tristan i Haanden).

Din Haand er varm,

Jeg mærker Pulsens Slag. Du har vist lidt

Af Heden underveis. Er du ei tørstig?

Vent, skal jeg bringe dig et Bæger Viin.

(Hun gaaer ind i Huset.)

Tristan.

O, hvilken yndig Skabning! hvilken mild,

Sagtmodig Fromhed i det ædle Ansyn!
 Og hendes søde Stemme!

Sauffred.

J har Ret.

Man fængsles ubilkaarligt, naar hun taler,
 Og giver sig i Guds og hendes Vold.
 Hun er af ædel Byrd, det feiler ikke.
 Men — lidt Forstigtighed kan ikke skade:
 Naar Vinen kommer, Tristan, drif den ikke!

Tristan.

Uf hendes Haand jeg drikker Døden glad.

(Solanthe kommer tilbage med en Kande og et Bager.)

Solanthe.

Her er den Vin, min Fader pleier drikke.
 Den er for stærk for mig. Vil J nu prøve?

(Skænker i Bageret og rækker det til Tristan.)

Tristan

(idet han drikker).

Min unge, skønne Dame! Eders Sundhed!

Solanthe.

Tag Kanden, hvis din Ven har Lyft at drikke.
 Jeg plukker Eder nogle Frugter — Dabler
 Og Druer, eller hvad J ønske helst.

(Plukker fra Rankerne ved Huset og fra andre Træer Frugter
 i en Kurv, hun tager fra Bordet.)

Tristan

(rækker Sauffred Bageret).

Der, Sauffred, drif!

Sauffred.

J mærker da til Intet?

Er det ingen Dødsighed?

Tristan.

Nei, vær kun rolig.

Sauffred.

Er det da Viin? (Smager.) Ved Himlen, Malvaster,
Som Kong René har ikke bedre. Tristan!
Jeg drikker Vinen, men paa Ederø Ansvar.

(Drikker.)

Ha! hvilken Viin! Isandhed, hvor der bydes
En saadan Viin, der hersker ingen Dæmon.

Solanthe

(nærmer sig igjen).

Her har jeg Frugterne, hvis Eder lystet.
Jeg sætter dem paa Bordet.

Sauffred.

Skjønne Dame!

J har os allerede vederqvæget.
Har stjænkert i vort Bæger en saa lifflig
Og sjelden Viin, at vi med Grund formode,
Vi gjæste her et rigt og ædelt Huus.
Af Viin og Skjønhed loffes Sangen frem:
Hør da med venlig Hu paa et Par Ord,

Der gjennem Versets Bendinger skal tolke
 Vor Tak og et erkjendtligt Sindelag.

(Løser sin Cithar og declamerer, efter et Par Greb, følgende,
 som han ledsager med enkelte Accorder i anapæstisk Tact.)

Af Flugtens Fart
 Man kjender klart
 Den ædle Falk, naar høit den gaaer;
 Ved liflig Røst,
 Ved Tonens Lyst
 En Sangfugl, der i Busten flaaer.
 Ved mandig Daad,
 Ved fløgtigt Raad
 Bebuder sig en Ridder's Færd;
 Og Cithrens Klang,
 Og kunstig Sang
 Forkynder Troubadourens Værd.

(Forandrer Tacten.)

Men træder man ind i den fremmede Sal,
 Hvor Herrer og Damer er' inde,
 Og ønsker, ved Versets melodiske Fald
 At fængsle, og Gunst at vinde;
 Og naar med et Bæger den Page sin
 Til Velkomst Sangeren fæster:
 Da mærker han paa den ædle Viin,
 At det Huus er ædelt, han gjæster.

(Ender med en stærk Slutnings-Accord.)

Solanthe.

Din Sang er skøn og vidner om en sjelden
Uddannet Kunst.

Tristan.

Min Ven er vidtberømt
Iblandt Provences yngre Troubadourer.

Solanthe (til Tristan).

Blev Sangens Gave givet ogsaa dig?

Tristan.

Å, jeg er kun hans Lærling. Dog tillad —
Mig giver Ederes Mildhed Mod. til Sangen.
Men I maa nøjes med min gode Villie.

(Indleder hver Strophe af det Efterfølgende med et Par
Greb i Citharen.)

Jeg kom fra et uroligt Hjem,
Igjennem Bjerget gif jeg frem,
I Mørket famled' jeg med Møie.
Omsider aabned' sig en Dal;
En Have, underfuld og sval,
Og dette Huus sig viste for mit Dø.

Men her var stille. Intet Chor
Af Fuglesang forbi mig foer,
Og ingen Lyd af Folk, der rastløs virke.
Og overalt, hvorhen jeg saae,
En Tausshed over Dalen laae,
Høitidelig som Siefta i en Kirke.

Jeg aabned' Husets Dør — og see!
 Som Tornerose, hvem en Fee
 I Sønnen fængsled' og for Verden dulgte,
 Saaledes du i Slummer laae,
 Og Alt omkring dig, nu jeg saae,
 Med dig i denne dybe Hvile fulgte.

Selv Luften slumred' om din Kind,
 Og Ilden sov paa Arnen ind,
 Og Palmen drømte, med sin Krone buffet.
 Thi Alt fra dig sin Næring drog,
 I Alles Liv dit Hjerte slog,
 Og Alles Dine blev med dine luffet.

Da vaagned' du — og ved et Bliv
 Naturen vaagned' med til Liv,
 Som blev den vaft af Morgensolens Flamme.
 O, torneløse Rose! tag,
 Som Morgenhilsen, med Behag
 Imod min Sang, der vaagned' med det Samme.

Solanthe

(til Tristan, efter et Ophold, hvori hun forbybet holder
 Haanden for Panden).

Laan mig din Cithar.

(Præluderer paa Citharen og ledsager de følgende Afdelinger
 med et Par Tacter.)

Høit skal man hædre
 Den fremmede Gæst,

Der bringer et glad,
 Meddelende Hjerter,
 Bringer et Forraad
 Af Sagn og Mythe,
 Mens vi taus se sidde og lytte.

Men høiest blandt Alle
 Hædres med Rette
 Den Gæst, der bringer
 Strengenes Belyd
 Til Ordnes Strøm,
 Og i Versets Slynning
 Tankerne tvinger,
 Og giver til Ordene Vinger.

Ind i Hallen
 Med Sangeren drager
 Hellige Magter.
 Medens han synger,
 Er Luften stillere.
 Blomsterne smaa
 Fordybte staae,
 Alle saa taus og dustende mildere.

Eders, Fremmede!
 Eders, der kom
 Med Sang og Tale,

Og deelte med mig
 Eders Sjæls Begeistring,
 Eder jeg takker.
 Alt, jeg har ikke
 Formaaet at fatte
 Alt hvad I sang mig.
 Nytt og fremmed,
 Fremmed som I selv,
 Forbi mig foer
 Med flygtige Spor
 Det bevingede Ord.

Her i min Dal
 Sætter sig stundom
 I Trærnes Kroner
 En fremmed Sangfugl.
 Og seent mod Aften,
 Naar Alt er stille,
 Lyder hvert Foraar en Nattergals Trille.
 Ingen kan lære
 Min Githar at følge
 Dens vildsomme Tact.
 Ingen formaaer
 Med det aandende Bryst
 At følge dens fligende, smeltende Røst.

Fremmede! har Eders
 Sang sit Hjem
 Der, hvor jeg tænker mig,
 Rængsel og Beemod
 Lokkes af Nætternes
 Stilhed frem?
 Har I af Luftens
 Lette Beboer
 Lært Eders Toner?
 Toner, saa liflige,
 Underfuldt strømmende,
 Toner, hvortil jeg
 Lyttede brømmende;
 Toner, saa gaadefuldt
 Dmme og hjærlige,
 Toner, der Alt,
 Hvad de naae til, forherlige!

Sauffred.

O, høist poetisk!

Erifan (til Solanthe).

I har sammenlignet

Vor Sang med Nattergalens. Gid jeg var
 Den mindfte, fattigfte blandt hine Fugle,
 Der bygge her hos Eder, for at kunne
 Beständig lytte til de ffjonne Toner,
 Der Eders Bryft bevæge.

Sauffred.

Edle Dame!

J vil med Gunst tilgive mig et Spørgsmaal,
Som vor Beundring lokker frem paa Læben.
J lever adskilt her fra Verden. Ingen
Iblandt Provences Ridderstab og Damer
Har vidst et Ord om Eders sjeldne Gaver.
Fra hvilken Slægt nedstammer J? Og hvo
Er Eders Fader?

Solanthe.

Og det veed du ikke?

Det undrer mig. Her pleier Ingen komme,
Der ikke kjender ham.

Sauffred.

Hvad er hans Navn?

Solanthe.

De Andre kalde ham Raymbaut.

Sauffred.

Raymbaut?

Er han en Ridder?

Solanthe.

Ridder?

Sauffred.

Eller Krigsmand.

Gaaer han med Hjelm og Skjold og gyldne Sporer?
Hvad er hans Kald?

Solanthe.

Det har jeg aldrig spurgt om.

Sauffred.

Hvi holdes I da her saa strengt?

Solanthe (forundret).

Saa strengt?

Sauffred.

Ih nu, saa eensomt.

Solanthe.

Eensom er jeg ikke.

Du tager storlig fejl.

Sauffred.

Men her er Ingen.

Solanthe.

Nei, her er Ingen... du har Ret... jeg veed ei,

Hvoraf det kommer. Jeg er ellers aldrig

Alene her. Men vent, saa skal jeg falde...

Bertrand vil blive glad ved Eders Ankomst.

(Gaaer ind i Huset.)

Sauffred.

Nu vil det vise sig, hvem denne Dal

Er undergIVEN. Men mig aner stærkt,

Her er en Hemmelighed med i Spillet,

Som Dalens Eier ikkun nødig seer,

At vi har gjennemtrængt.

(Peger paa Laagen i Baggrunden.)

Læg Mærke til,
 Hvor kunstig denne Dør er overtrukket
 Med Mos og Stene, saa den ei kan skjæles
 Fra Klippevæggen, naar den lukkes til.
 Lyd nu mit Raad og hold Jer nær ved Døren.
 Jeg venter til der kommer Nogen. Dernæst
 Vil jeg begive mig til Bjergets Indgang,
 At ei man spærrer os Tilbageveien.
 Maaſkee jeg træffer en af vore Folk.
 Iſald jeg mærker Uraad, ſkal jeg vende
 Tilbage flur. — Har I forſtaaet mig, Iriſtan?

Iriſtan
 (forbybet i ſig ſelv).

Ja, gaae kun, gaae!

Sauffred.
 Ak, I er hjertegreben,
 I er forloftet af den unge Skjønhed.

Iriſtan.
 Nei, jeg er ſyg. Mit Hoved er forvirret.
 Det tykkes mig, at denne ſtille Dal
 Er Maalet, jeg har hidtil tragtet efter,
 At min erobrefyge Stolthed finder
 Sin rette Hvile her.

Sauffred (alvorlig).
 I har dog ikke
 Forglemt, at Eder venter Kong René?

Tristan.

O, Kong René! Hvad er min Agt hos Kongen?
 For en Provinds, der er med Gud og Rette
 Vor Eiendom, erobret med vort Sværd,
 Skal jeg min Ungdom fængsle til hans Datter,
 Som Ingen kjender, Ingen end har seet...
 Imens jeg her...

Sauffred.

Lael ikke ud! I sværmer!
 I veed det bedst, hvad Eders Fremtids Bane
 Af Eder fordrer. Men I er fortryllet.
 Riv disse Flammer ud af Eders Bryst.

Tristan.

Isald jeg kunde, var jeg da fortryllet?

Sauffred.

Der kommer Nogen — stille!

(Solanthe kommer ud igjen.)

Solanthe.

Er' I her?

Sauffred.

Vi vente, I skal bringe Husets Herre.

Solanthe

(noget nedslaaet).

Men de er' Alle langt herfra. Jeg kaldte,
 Men Ingen kom. Hvorfor har de forladt mig?

De kan jo komme.
 Tristan.
 Solanthe.
 Ja, det gjør de sikkert.
 Er de vist ifærd med Viindru'høsten.
 Der pleier jeg at være med. Men ellers
 Er En af dem hos mig.

Sauffred
 (sagte til Tristan).

J bliver her?

Tristan.
 Jeg bliver.

Sauffred.

Vel, saa gjør jeg som jeg sagde.

(Gaaer med en Bøining for Solanthe, som hun ikke besvarer.)

Solanthe (lyttende).

Din Ven gif bort.

Tristan.

Han er her strax igjen.

Men, tilgiv — jeg har gjort mig skyldig i

En Uret, jeg maa gjøre god igjen.

Imens J slumred' før, jeg tog fra Eder

Et lille Smykke, ifkun til Grindring.

Her er det.

Solanthe.

Hvor?

(Tristan giver hende Amulettten, han i tredje Scene tog fra hendes Bryst.)

Et Smykke? Er det mit?

Erstan.

Ja, det formoder jeg.

Solanthe.

Mit er det ikke.

Men jeg skal spørge Martha.

(Lægger Amulettens paa Bordet.)

Erstan.

Til Erstatning

Forund mig en af hine røde Roser,
Der, som et Billede paa Eder, løste
Iblandt de mindre Blomster deres Kalke.

Solanthe.

En Rose? Gjerne.

(Plukker og giver ham en hvid Rose.)

Erstan.

Åh, den er jo hvid!

Giv mig en rød, der fager er som I.

Solanthe.

En rød? Hvad mener du?

Erstan (pegende).

Nu, en af disse.

Solanthe.

Saa tag den selv.

Erstan.

Nei, lad mig før beholde

Den, I har valgt og Eders Haand har plukket.

Dg, vel betænkt, jeg priser Eders Valg.
 Den hvide Rose, i hvis Kalk der drømmer
 En bleg, tungstindig Rødme, Lighed har den
 Med denne Haves drømmeriske Skjønhed.
 Giv mig endnu en Rose, og en hvid.
 I min Baret jeg vil dem begge fæste,
 Og bære dem som Eders Dndlings-Farve.

Solanthe

(plukker og rækker ham en Rose, men en rød).

Der er en Rose. Er det den du mener?

Tristan (studsér).

Jeg bad Jer om en hvid.

Solanthe.

Hvad er da denne?

Tristan.

Den — denne . . . (Affbes.) Ha, hvad aner mig!

(Høit.) Nei, sig mig —

(Holder de to Roser med nogle, han selv plukker til, i veiret.)

Hvor mange Roser har jeg i min Haand?

Solanthe

(rækker efter dem, uden at slaae Dinene op).

Saa giv mig dem.

Tristan.

Nei, uden at I rører.

Solanthe.

Hvor kan jeg det?

Tristan (affedes).

Af, hun er blind, den Arme!

(Høit og tøvende.)

Jeg troer dog, at man kan det.

Solanthe.

Nei, du feiler.

Naar jeg vil vide Skikkelsen og Tallet

Af Et og Andet, tager jeg derpaa.

Det er jo ligefrem.

Tristan (forvirret).

Ja — I har Ret —

Men undertiden . . .

Solanthe.

Undertiden? Tael!

Tristan.

Jeg mener, at der . . . at der gives Ting,
Man fjender fra hinanden kun ved Farven,
Som mange Blomsterarter, mange Stoffer.

Solanthe.

Du mener, ved Bestaaffenhed, ved Form.

Ei sandt?

Tristan.

Af nei, jeg mener ikke dette.

Solanthe.

Og er det da saa svært, at skjelne Blomster?

Er ikke Rosen rund og blød og fin,

Saa rund at føle paa som Luftens Mand,
 Og blød og varm som den en Sommeraften.
 Er Negliken som Rosen? Duften af den
 Bedøver som den stærke Viin, jeg gav dig.
 Og nu en Cactus. Er dens spidse Naale
 Ei som du gif mod Vinden under Iisflag?

Erstan (affides).

Forunderligt! (Høit.) Har man da ikke sagt Jer,
 At Tingene kan skjæles fra hinanden
 I Frastand og ved Hjælp . . . ved Hjælp af Synet?

Solanthe.

I Frastand? Ja. En liden Fugl, der sidder
 Paa Husets Tag, jeg kjender paa dens Qvidbren,
 Og alle Mennesker paa deres Tale.
 Den muntre Hest, hvorpaa jeg daglig rider,
 Den kjender jeg i Frastand paa dens Gang
 Og paa dens Brindsten. — Men ved Hjælp af Synet?
 Det har man ikke sagt mig. Er det Noget,
 Man undersøger med? Et Instrument
 Af kunstig Bygning, eller simpelt Redskab?
 Jeg kjender ikke Synet. Kan du lære
 Mig Synets Brug og Nytte?

Erstan (affides).

O, min Gud!

Hun veed det ikke selv, at hun er blind.

Solanthe

(efter et lille Ophold).

Fra hvilket Land er du? Du bruger Udtryk,
 Som Ingen kjender her, og i din Tale,
 Som alt jeg sagde før, er der saa Meget,
 Der er mig nyt og fremmed. Er den Dal,
 Hvor du har hjemme, da saa vidt forskjellig
 Fra Stedet her? Saa bliv, ifald du kan,
 Og lær mig hvad der fattes mig at vide.

Tristan.

Af nei, min unge, skønne Dame, nei!
 Jeg kan ei lære Jer, hvad Eder fattes.

Solanthe.

Ifald du vil, saa troer jeg, at du kan.
 De Andre sige, jeg er nem og villig.
 Saa Mange, der os før besøgte, lærte
 Mig Et og Andet, som jeg let begreb.
 Prøv nu derpaa. Jeg tager ikke fejl:
 Du er mig god; din Røst er mild og venlig,
 Du nægter mig det ikke, naar jeg beder.
 Læel kun; jeg er opmærksom, naar du taler.

Tristan.

Af, Eder hjælper lidt, I er opmærksom.
 Dog — sig mig dette: I har vel erfaret,
 At ingen Deel af Eders faure Legem
 Er uden særskilt Nytte, uden Hensigt.

Med Haand og Fingre griber I en Gjenstand;
 Og Foden, skjøndt saa lille, bærer Eder
 Med Lethed, hvor I ønsker Eder hen.
 Igjennem Drets Slangegang kan Lyden
 Af Ord og Toner naae til Eders Sjæl.
 Fra Eders Læber stiger Talen. Bryttet
 Er Gjemmestedet for den lette Aande,
 Der sorgfri hæver sig og sorgfri synker.

Solanthe.

Det har jeg vel bemærket. Bliv kun ved.

Tristan.

Saa stig mig da: i hvilken Hensigt troer I
 Et Forsyn har forundt Jer — Eders Dine?
 Hvad Nytte har I af de tvende Stjerner,
 Der sprede selv en saa mærkværdig Klarhed,
 At de forsmaae at fange Lysets Straaler — ?

Solanthe

(berører Dinene og betænker sig noget).

Du spørger mig, hvad Nytte . . . Hvor du spørger!
 Uagtet — jeg har aldrig tænkt derpaa.
 Nu, mine Dine — det er let at fatte —
 Naar jeg er træt mod Aften, sætter Sønnen
 Sig tung paa Dinene og gyder derfra
 Sig over hele Legemet, omtrent
 Som Følelsen gaaer ud fra Fingerspidfen.

Saa veed jeg da, mit Dje gjør mig Nytte.
 Men desforuden, har du selv ei tidt
 Erfaret, at dig tjene dine Dine?
 Engang, da jeg en liden Rosenstok
 I Jorden satte ned, sprang der et Dyr frem
 Og beed mig i min Finger; og af Smerte
 Jeg græd derover. Og en anden Gang,
 Da jeg i lang Tid havde gaaet og sørget,
 Fordi min Fader tøved' med at komme,
 Græd jeg af Glæde, da han kom. Ved Taarer
 Jeg lettede mit Bryst, der var for fuldt,
 Og gjennem Diet strømmede det over.
 Saa kan du ikke spørge, i hvad Hensigt
 Et Forsyn har forundt mig mine Dine.
 Ved dem, naar jeg er træt, mig sendes Hvile.
 Ved dem min Smerte lindres, og ved dem
 Min Glæde vorder luttret.

Kristan.

O, tilgiv mig!

Mit Spørgsmaal var formasteligt. Hos Eder
 Er der en saadan indre Sjælens Klarhed,
 At I til den ei trænger, vi maae laane
 Ved Diets Hjælp fra Lyset. Skal jeg troe,
 I stammer ned fra ubekjendte Væsner,
 Hvis Evner er' af anden Art end vore?
 I lever eensom her; og denne Dal,

Den synes tryllet frem imellem Bjerge.
 Er I fra Osten kommen med en Skare
 Af Peris? Er I en af Brahmas Døttre
 Og ved en Magier ført hid fra Indus?
 O, faure Ubekjendte! hvis I fødtes
 Af Menneſter, der kalde Jorden Moder;
 Er I som jeg modtagelig for Verdens
 Forfrænkelige Lyſt, da tag med Mildhed
 Imod en Ribbers Hylдинг; hør hans Løfte,
 At ingen Qvinde, om hun end ſtaaer høit
 Ved Skjønhed og ved Byrd, fortrænge ſkal
 Det Billed, I har indtrykt i min Sjæl.

Solanthe
 (eſter et Ophold).

Det er forfærdeligt ſom du kan tale.
 Af hvilken Meſter har du lært den Kunſt,
 At rive hen ved Ord, der ere Gaader?
 Det er mig, ſom jeg eenſom gif en Bei,
 Hvor jeg har aldrig været før. Men Alt,
 Alt hvad du ſiger ligefuldt mig synes
 Gubdommeligt og herligt. — Tael igjen . . .
 Af nei, tael ikke! Lad mig heller lytte
 I Lanterne til diſſe Ord, du talte,
 Der fryde mig og ængſte mig paa eengang.

(Saufred kommer hurtigt ind.)

Gauffred
(affides til Tristan).

Langt borte saae jeg, at der nærmer sig
En Skare Mænd. Husk paa, at vi er' ene.

Tristan
(til Solanthe).

Min ædle Dame, jeg maa nu gaae bort.

Solanthe.

O nei! hvorfor vil du gaae bort?

Tristan.

Jeg kommer

Igen, og snart — endnu idag jeg kommer.
Vil I med Eders Haand ei tage Mærke,
Hvor høi jeg er, at naar vi atter mødes,
I lettere mig kjender.

Solanthe.

Til hvad Nytte?

Veed jeg da ikke, du er høi som Faa?
Din Tale kommer ned til mig fraoven,
Som alt det Høie, det Ufattelige.
Dg kjender jeg da ei din Røst? Som du
Saaledes taler Ingen. Ingen Stemme
Dg ingen Lyd i al Naturen, intet
Af alle Instrumenter, jeg er kjendt med,
Har en saa blød, saa smigrende, saa fuld,
Saa liflig Klang, som Lyden af din Stemme.
— Jeg kjender dig igjen blandt Alle, tro mig.

Tristan.

Saa lev da vel, indtil vi atter mødes.

Solanthe.

Ræk mig din Haand. — Lev vel! — Du kommer altsaa,
Og kommer snart? Du veed, jeg venter paa dig.

Tristan

(Kysser knælende hendes Haand).

O, tvivl kun ikke paa, at snart jeg kommer.
Mig driver hid min Længsel. Skjøndt jeg gaaer,
Vil mine Tankers bedste Halvpart dvæle
Paa dette Sted, og hvad af Liv mig rester,
Med Uro atter søge hen til Eder.
Lev vel!

(Gaaer med Sauffred, der allerede tidligere har begivet sig hen
til Londoren, bort gjennem denne.)

Solanthe

(ene, lyttende).

Der gaaer han! Gjennem Bjerget hisset,
Hvorfra saa tidt et fremmed Fodtrin lød,
Der lyde nu de lette Skridt. — O stille —
Nu hører jeg dem ikke, jo, end eengang...
Men nu forsvandt de.

Kommer han igjen?

Hvis nu, som mange Fremmede tilforn,
Han ikkun kom den ene Gang? O, nei!
Han har jo lovet det, han har jo sagt,

Han kommer her idag. Men Duggen falder,
 Det er alt nær ved Aften. Nei idag,
 Det kan han ikke. Men maastee imorgen . . .
 Men nu er her saa eensomt — —

Femte Scene.

Jolanthe. Martha. Siden Kong René og Ebn Jahia.
 Tilfids Almerik.

Martha

(Kommer ind bag fra Huset og nærmer sig hurtigt ved at
 see Jolanthe).

Kjære Barn!

Hvad seer jeg! Du er vaagnet . . . du er her!

Jolanthe.

O, Martha! kommer du engang! Hvor var du?

Martha.

Hos Folkene paa Marken. Men forklar mig:
 Hvo . . . hvo har vækket dig?

Jolanthe.

Jeg vaagnet' selv.

Martha.

Du vaagnet' selv?

Jolanthe.

Ja, jeg veed ikke andet.

Men hør! du veed slet ikke, her har været
 Besøg —

Martha.

Besøg? Du spørger nok. Af hvem?

Solanthe.

Af tvende Fremmede, jeg ikke kjendte,
Og som har aldrig været her tilforn.
O, det var slemt, at du var borte.

Martha.

Barn!

Tael dog fornuftigt! Fremmede? Hvorfra . . .
Hvorledes, mener jeg —

Solanthe.

Hvorfra de kom?

Det har jeg ikke spurgt om. Du har sagt:
Den Gæst, der kommer, skal man ikke plage
Med Spørgsmaal.

Martha (fattende sig).

Men hvor var det da, mit Barn!

Solanthe.

Det veed jeg ikke, men —

Martha.

Og du var ene?

Solanthe.

Jeg kaldte paa dig, men du hørte ikke.

Martha (affbes).

Min Gud, hvis det var muligt...

(Søit.)

Men fortæl da —

Solanthe.

Af Martha, Ingen har endnu besøgt os,
Der var som de, især den ene af dem.
Det er ei muligt andet: han maa komme
Fra et mærkværdigt Land, og høist forskjelligt
Fra vort. Thi han var mægtig i sin Tale,
Og dog saa mild, saa kjærlig som du selv.

(Kong René og Ebn Sahia træde her ubemærkede ind
gjennem Løngangen og opholde sig lyttende i Baggrunden.)

Han hilste paa mig med et Digt — o, Martha!
Et underfuldt, et uforklarligt Digt!
Det bragte Laarerne mig i mit Døie,
Uagtet jeg kun halvt begreb dets Indhold.

Martha.

Men fat dig, Kjære!

(Affbes.)

Hvad maa jeg erfare?

(Søit.)

Men sig mig blot, hvorom han talte til dig.

Solanthe.

Om Meget — Meget, der var nyt og selsomt.
Han havde Kundskab om en Mængde Ting,

Som jeg har aldrig hørt om. Han fortalte —
Men jeg forstod ham ikke — han fortalte,
At man kan stjæle mange Ting i Trastand
Ved Hjælp af Diet.

Martha (affides).

O, min Gud!

Solanthe.

Forstaaer du,

Hvad han har meent dermed?

Martha

(bliver de Ankomne vaer).

O, Himmel, Kongen!

Kongen

(affides til Ebn Sahia).

Hvad hører jeg! Hun er alt underrettet!

(Træder frem med Lagen.)

Min Datter!

Solanthe

(falder ham om Halsen).

Kjære Fader! er du kommen!

Kongen.

Jeg bringer dig din Lærer, Ebn Sahia.

Solanthe.

Han med! Hvor er han?

(Ebn Sahia rækker hende Haanden.)

Lad mig hilse paa dig!

Kongen

(tager Martha affides, medens Ebn Jahia taler med Solanthe og, ubemærket af hende, undersøger hendes Dine).

Hvad er her skeet?

Martha.

At Gud, jeg veed det ikke.

Imens hun slumred', stolede vi paa,
 Hun kan ei vaagne, førend hun bli'er vækket,
 Og gif fra Huset. Men imidlertid
 — Det paastaar hun, men det er neppe muligt —
 Har En, hun ikke kjendte, været her.

Kongen.

Jeg Uforsigtige! Dengang jeg fulgte
 Med Ebn Jahia, har jeg glemt at lufke.
 — Nu Martha, denne Fremmede?

Martha.

Har talt,

Saa vidt jeg slutte kan af den Forvirring,
 Hvi hun er endnu, om hendes Blindhed.

Kongen.

Om hendes Blindhed! Altsaa er det Himlens
 Beslutning, hun skal vide forud Alt.
 Velan da!

(Vinker ad Lægen.)

Ebn Jahia! har du hørt?

Ebn Jahia.

Ja, Hændelsen har hjulpet til. En Fremmed
 Har vækket hende. Amuletten fandt jeg
 Paa Bordet hist. — Men hvad hun kjender til
 Sin Tilstand er kun dunkelt. Jeg maa staae paa,
 At I alligevel, som I har lovet,
 Meddeler hende —

Kongen.

Jeg har alt betænkt det.

(Nærmer sig Solanthe, der imidlertid har talt med Martha.)

Min Datter! skjænk mig et opmærksomt Øre!
 Jeg tør ei længer dølge, at dit Liv
 Er i et Vendepunkt, der kræver Fatning.
 Vil du med Taalmod høre mig, med Taalmod,
 I fald en Sorg uventet dig bebudes,
 Forstaae at bære Sorgen?

Solanthe.

Tael kun, Fader!

Min Sorg vil blive mindre, naar af din Mund
 Jeg hører den.

Kongen.

Saa hør da, min Solanthe.

— Jeg veed ei, hvad den Fremmede har sagt dig.
 Dog troer jeg, han har røbet, hvad vi hidtil
 Med Omhu dulgte for dig: at der mangler
 Din Sjæl et mægtigt Middel til at fatte

Den Verden, der er om dig. Det er Sandhed.
 Thi hvad der mangler dig, er Synets Evne.

Jolanthe.

Det har han sagt, men jeg forstod ham ikke.

Kongen.

Viid da, der er en Kraft, man kalder Lyset,
 Der kommer ned som Vind og Storm fra oven,
 Og med ustandset Hurtighed som disse.
 Det giver hver en Gjenstand, som det naaer til,
 Et særffilt Kjendetegn, en ny Betydning,
 Og er som oftest tæt foreent med Varmen.
 Til os det finder Vej igjennem Diet,
 Og først ved Diets Seekraft gives os
 Et ret Begreb om Verdens vide Bygning,
 Som den er udgaaet fra en Skabers Haand,
 Og Indsigt i hans Wiisdom og hans Godhed.
 Hvad hidtil du har møisomt maattet gjætte,
 Det lærer Diet os at see, at kjende
 Med Hurtighed i dets Gestalt og Væsen.

(Med bevæget Stemme.)

Hiin Seekraft har dit Die tidlig tabt.
 Den skjønnne Verdens Pragt og lyse Rigdom,
 Mit elskte Barn, blev tidlig lukket for dig.
 Og al vor Omhu har kun slet erstattet
 Det Tab, du alt som Barn har maattet lide.
 Alt hvad vi kunde gjøre, var at lette

Din unge Skulder Sorgens tunge Byrde,
Dg holde skjult for dig dens bittere Udspring.

Solanthe.

At Fader! det er mærkelige Ord,
Ufattelige for mig. Verdens Bygning,
Som den er kommen fra en Skabers Haand,
Den har jeg ikke kjendt? den var mig lukket?
Hvor kan du sige det? Har jeg da ikke
Erkjendt min Skaber gjennem Verdens Bygning?
Har ikke Vindens Magt, dens milde Visten,
Dg Varmen, naar den bredes over Jorden,
Dg denne Jords Bestaaffenhed, dens Eyne,
At drive Værter frem med Blomst og Frugt,
Har ikke Steen, Metal og Flodens Strømme,
Dg har et Chor af Fuglestemmer ikke
Bragt mig min Skaber gjennem Verdens Bygning?
Dg har jeg ikke gjennem dig og Alle,
Der er mig dyrebare, lært at indsee
Hvad Skaberen har meent med denne Verden?
Jeg selv er jo et Udtryk af hans Villie.
Hvorhen jeg vender mig: i al Naturen,
I Andres Tale, i mit eget Væsen,
I Lanernes uendelige Rækker,
I Alting møder mig den samme Røst,
Dg Alting vidner høit om Gud og Verden.

Kongen

(affides til Lagen).

Af, Ebn Sabia! denne stjerne Tro
Har vi forstyrret!

Solanthe.

Og forklar mig dette:

Verden jeg fatte skal med Diets Seekraft.
Hiin Fremmede, der nys var her, hvis Ord
Har dybt sig fæstet ind hos mig, har ogsaa
Om Synet talt. Hvad er der da at see?
Hans Stemme, der mig greb med Fryd og Smerte,
O Fader! kan jeg see den? Kan jeg see
Med Diet Nattergalens Slag, jeg ofte
Har grublet over og forgjeves søgt
At følge med i Tanken? Er dens Sang
En Blomst, jeg kjender Duften af, men ikke
Dens Vært, dens Stilk og Blade?

Kongen.

O, min Datter!

Mig volder Smerte hvert af dine Spørgsmaal.
Hav Tillid til mig. Lad en bedre Tid
Forklare dig hvad nu er usforklarligt.
Kun dette vide du: jeg har et Haab,
Et Haab, der hidtil holdt din Fader opreist,
At Synet dig kan gives, at dit Die
Igien kan aabne sig for Lysets Straaler.

Din ædle Ven og Lærer, Ebn Jahia,
 Har alt i lang Tid forberedt som Læge
 Den Stund, han har betegnet os som gunstig.
 Nu er den kommen, elskte, kjære Datter!
 Betro dig til ham. Du gaaer ind med ham . . .
 Jeg lader Martha følge med. Du synker
 Først i en Dvale . . . Og fra den, ifald det
 Er Himlens Villie, vaagner du, min Datter —
 (standser.)

Solanthe.

Hvad feiler dig? Hvi skjælve dine Hænder?
 Min Fader, er du ikke glad, at nu
 Den Stund er kommen, du har ventet længe?
 Du frygter for, at det vil ikke lykkes?
 Men bliver jeg da ikke nu som altid
 Din Datter, som du elsker, som er glad ved
 Din Kjærlighed og glad ved sine Kaar —?
 Lad mig da kun gaae ind med.

Kongen.

Min Solanthe!

Solanthe.

O, frygt kun ikke! Hvad min vise Lærer
 Har overtænkt, vil lykkes — ja, jeg veed det,
 Jeg har en Følelse, som om alt nu
 Jeg var fortrolig med den sjeldne Kraft,
 Du kalder Lyset, som om alt idag

Den fandt en Vej til mig. At, dengang han,
 Den underfulde Fremmede, var her,
 Da mærked' jeg til Følelser, jeg ikke
 Forhen har kjendt; og hvert et Ord, han talte,
 Gjenlyder fra min Sjæl som fra en Sangbund
 Med nye, med aldrig tænkte Melodier.
 — Du sagde før, at Lysets Kraft er hurtig,
 At Alt, det naaer til, vinder ny Betydning,
 Og at det tæt forener sig med Varmen —
 Ei sandt, med Hjertets Varme? — o, jeg veed det!
 Hvis Det, du kalder Lyset, ligger dert,
 Da siger mig en Anelse, det vorder
 Idag mig opladt. Men i Get du feiler:
 Med Digt er det sikkert ei, man seer.
 Herinde, nær ved Hjertet, ligger Synet.
 Herinde hviler, som i glad Grindring,
 En Efterklang af dette Lys, der traf mig,
 Det Lys, jeg haaber nu at gaae imøde.

(Gaaer ind med Martha, der imidlertid har nærmet sig.)

Kongen

(til Lægen, da han vil følge ind med).

Vent, Ebn Zahia! — Kan du fatte dette?
 Hvo er den Fremmede, der er trængt ind
 I hendes Hjertes Fred? Hvad skal jeg dømme
 Om hendes lidenskabelige Tale?
 Hvad mener du?

Ebn Sahia.

Det er ei let at dømme
Om Vendepunktet i et ungt Gemyt.
Jeg tilstaaer, dette krybser min Beregning.

Kongen.

Forklar dig —

Ebn Sahia.

Nu, isald hun finder Hvile
I Tanken om den Fremmede — det synes,
At den behersker hende — da jeg tvivler,
Min Kunst vil lønnes med et gunstigt Udfald.
Den savner da sin Basis. Men maastee
Her finder en Forverling Sted af tvende
Fornødenheder, der tilsammen søge
Tilværelse, og med den samme Længsel.
I saa Fald har jeg Haab, men — kun et svagt.
(Gaaer ind.)

Kongen.

Min Gud! Hvo har da været her? Mon Bertrand
Ei veed derom —

(Almerik træder ind igjennem Løngangen.)

Min Almerik! du her?

Almerik.

Jeg bringer Brev til Eder.

Kongen.

Brev? Fra Tristan?

(Bryder Brevet.)

Ja, Brevet er fra ham.

(Læser.)

Hvad seer jeg! — Hør!

Han bryder med mig . . . det Forlig, vi indgik,
Han ønsker hævet —

Almerik.

Bryder han Forliget?

Kongen (læsende).

Forunderligt! Han tilstaaer, han har Uret,
Og giver derfor Sagen i min Vold;
Men — afflaaer en Forening med min Datter!

Almerik.

Den Overmodige!

Kongen.

Af, Almerik!

Det er mit gamle Vanheld, der mig følger.
Jeg frygter for, det er et daarligt Barsef
For denne Times Udfald. Hiin Formæling,
Hvorpaa jeg byggede saa skønne Drømme,
Letsindig var den knyttet til det Haab,
At min Solanthe fik sit Syn igjen.
Det ene Haab er røvet mig; det andet
Kan om en føie Stund — dog nei! jeg vil et
Vanære mig med Klager. Lad kun stee
Hvad over os et Forsyn har besluttet.
— Hvo bragte Brevet?

Almerik.

En af Jauffreds Folk.

Hos ham har Cristan Ophold, som han sagde.

Kongen.

Hos Jauffred? Nu, saa er maaskee der Udflugt —
Maaskee kan han — Men ths! jeg hører Tummel
Og Vaabenlarm — det kommer hist fra Gangen . . .

Almerik

(der nærmer sig Konggangen).

Man bryder ind med Magt —

Kongen.

Med Magt? O skjændigt!

Almerik.

Der er kun saa af vore Folk —

Kongen.

Drag Sværdet!

Ustraffet haaner Ingen Kong René.

Sjette Scene.

Kong René. Almerik. Cristan i glimrende Rustning med
Følge. Siden Jauffred med Følge.

(I denne Scene ubbreder sig Aftenrøden over Dalen og de
fjerne Bjerger og forbliver saaledes til Stykkets Slutning.)

Cristan.

Tilbage! Eders Mand, der stod ved Bjerget,
Er' overvældet'. Giver Jer til Fange!

Kongen.

Forbryne! hvo er du, hvis frække Haand
 Vanhelliger med Vaaben dette Sted?
 Stands! hvis dig ikke ramme skal min Hævn!

Erifan.

Spar dine Ord! Jeg kjender ikke Frygt.
 Vel troer jeg, dette Sted er undergivet
 En ond, dæmonisk Magt. Men mig beffæler
 En Magt, der trodfer din. Er Luftens Aander
 Med dig; er du en Magier, der stoler
 Paa hemmelige Kræfters Hjælp, da viid:
 Mit Sværd er viet af den hellige Fader.
 Mit Skjærf baldhyred' i Mariæ Kloster
 I Avignon den fromme Priorinde.
 Og denne Rustning dækker en Beslutning,
 At staae mod dig som St. Georg mod Dragen.

Kongen.

Affindige! hvad driver dig herind?

Erifan.

Svar mig! Er du Behersker over Dalen?

Kongen.

Vel er jeg Hersker over denne Dal,
 Og Noget meer end denne. Du, hvo er du?

(Sauffred træder ind med Folge.)

Sauffred.

Hvad seer jeg! Kong René! (Ræder.) Min ædle Konge!

Tristan (affbes).

Ha! Kong René!

Kongen.

Du, Sauffred, du i Ledtog
Med En, der bryder Kongens Fred?

Sauffred.

Tilgiv mig!

Han ilte mig forud — jeg kom for seent.

Kongen (til Tristan).

Saa svar mig, hvo er du?

Tristan.

Mit Navn er Tristan.

Af Baudemont, et Navn, I sagtens kjender.

Kongen.

Hvad? Tristan? (Til Sauffred.) Er det Sandhed?

Sauffred.

Det er Sandhed.

Kongen

(huffende sig om).

Og det er Eder, der har været her
Engang idag?

Tristan.

Ja, det er mig, min Konge!

Mig bragte Hændelsen herhid, ei Trækthed.

Jeg aned' ei, at I var Stedets Herre.

Kongen.

Dg nu, hvad bringer Eder hid paany?

Tristan.

J veed det.

Kongen.

Nei, jeg veed det ikke. Tael!

Tristan.

J stuffer mig; thi denne Blomsterdal,
 Vidunderlig i Alting, indeslutter,
 Dg som sit bedste Underværk, en Skjønhed,
 Der ikke kan besynges, hende værdigt,
 Af alle Troubadourer i Provence.

Kongen.

Dg denne Skjønhed? Bliv kun ved!

Tristan.

Har gjort

Et Indtryk paa mig, som jeg ikke længer
 Er mægtig over.

Kongen.

Veed J, hvo hun er?

Tristan.

Nei, men den høie Byrd og medfødt Adel
 Afpræget er i hendes Ord og Afsyn.

Kongen.

Dg J har ikke mærket, at imedens

Naturen hende gunstig var i Alt,
 Hun lider af et Savn —

Tristan.

Åh, hun er blind!

Men er der ikke tændt i hendes Sjæl
 Et Lys, der overstråler det, hun mangler?

Kongen.

J ved, at hun er blind, og ligesuldt —?

Tristan.

Og ligesuldt jeg lægger ned med Glæde
 For hendes Fod min gyldne Grevekrone.

Kongen.

Nu, ved det hellige Billed i Clairvaux!
 J er det største Under her i Dalen.
 J trænger ind til mig med væbnet Haand
 For at erobre hvad der alt var Eders,
 Men hvad J overmodig har forskudt.

Tristan.

Hvordan, min Konge?

Kongen.

Blid, at denne Skjønhed,
 Der har forlokket Eder, er — min Datter.

Tristan.

Er Eders Datter?

Kongen.

Ja, min unge Greve!

Den Gamme, som I her i Eders Brev
Erklærer, I paa ingen Viis kan ægte;
Den Gamme, I har sliq en Affky for,
At det er nærved, I vil give Slip
Paa Lothringen, for blot at undflye hende;
Og endelig den Gamme, I har platud
Fortryllet, saa jeg tvivler paa, den Arme
Kan give Slip paa Eder.

Eristan.

O, min Konge!

Er dette Sandhed? Eders Ord beruse —

Kongen.

Som jeg har sagt.

Eristan.

Men af hvad Grund er hun — ?

Kongen.

I denne Dal! Det skal I snart erfare.
I aner ei, Herr Greve, I er kommen
I et mærkværdigt Dieblif. Solanthe,
Mit elste Barn, maaskee i denne Stund
Er overgivet til bestandigt Mørke,
Maaskee til Lysets Herlighed hun vaagner.

Eristan.

Hvad siger I, min Konge?

Kongen.

Netop nu

Har Ebn Jahia, Rægen fra Cordova,
Besluttet et Forsøg —

(Rårmer sig Huset.)

Men ths! mig synes,

Der er uroligt inde. Lad os lytte!

Hun taler . . . Tristan! min Jolanthe taler!

O, er det Glædens eller Smertens Ord,

Der bringes over hendes fromme Læber?

— Der kommer Nogen —

Syvende Scene.

De Forrige. Bertrand. Siden Martha. Jolanthe
og Ebn Jahia.

Kongen

(til Bertrand, der træder ud af Huset).

Skynd dig, Bertrand, sig mig,
Hvorledes gaaer det?

Bertrand (forstyrret).

Nej, jeg veed det ikke.

Nu vaagned' hun, og Curen er nok endt.

Men jeg løb ud af Angest.

(Martha kommer hurtigt ud.)

Martha.

Hun kan see!

Kongen.

Hvad, Martha! see —?

Erstan.

O, var det muligt!

Martha.

Stille!

Der kommer hun.

(Ebn Jahia træder først ud af Døren, førende Solanthe ved Haanden, og giver de Andre et Bink, at de skulle trække sig tilbage. Disse udtrykke ved stumt Spil deres Deeltagelse i det nærmest Følgende.)

Solanthe.

Hvor fører du mig hen?

O Gud! hvor er jeg? Hold paa mig — o hold mig!

Ebn Jahia.

Fat dig, mit Barn!

Solanthe.

Nei, hold mig — o, staae stille!

Her har jeg aldrig været før . . . hvad skal jeg
Paa et saa fremmed Sted? . . . Hvad er det? — hold mig!
Det rykker mig saa nær . . . det gjør mig angst.

Ebn Jahia.

Solanthe! fat dig! Hæft dit Blik til Jorden,
Der hidtil var din kjærlige Veninde,
Og der endnu fortrolig hilser paa dig.
— Hvad her du seer, er Haven, du har pletet.

Solanthe.

Min Have? Af, jeg kender den jo ikke . . .
 Det er forfærdelige Planter — vogt dig!
 De synke ned paa os.

Ebn Sabia.

Vær uden Frygt!

Thi det er Dobbelpalmerne, hvis Blade
 Og Frugter er' dig velbekjendte.

Solanthe.

Nei!

Jeg kan ei kende dem —

(løfter Vinene i Veiret.)

Og denne Klarhed,
 Der er i Alting om mig — denne Hvælving,
 Der løfter sig derover — o hvor høit!
 Hvad er det? Er det Gud? Er det hans Aande,
 Som I har sagt mig fylder Verdens Bygning?

Ebn Sabia.

Hin Klarhed, som du seer, er Lysets Klarhed.
 Gud er i den, som han i Alting er.
 Hiint dybe Blaa, der hvælver sig derover,
 Er Himlen, og vi troe, at Gud har opslaaet
 I Himlen sit Paulun. Knæl ned, mit Barn!
 Hæv dine Hænder op til Himlens Hvælving,
 Hæv dem til Gud og tilbed!

Solanthé.

Af, men lær mig

At bede, som jeg bør. Man har ei sagt mig,
 Hvad jeg skal bede til den Gud, der hersker
 I denne Verden.

Ebn Sahia.

Knæl, mit Barn, og sig:

Ufattelige Mand, der talte til mig,
 Mens Natten hylled' ind mit Die, lær mig
 At søge dig i denne Verdens Straaler!
 Lær mig at holde fast ved dig i Verden!

Solanthé (knælende).

„Ufattelige Mand, der talte til mig,
 „Mens Natten hylled' ind mit Die, lær mig
 „At søge dig i denne Verdens Straaler!
 „Lær mig at holde fast ved dig i Verden!“
 — Ja, han har hørt mig — jeg kan mærke det.
 Han sender mig sin Fred og sin Forvisning.
 Han er den Eneste, der taler til mig
 Usynlig og fortrolig, som forhen.

Ebn Sahia.

Stat op, mit Barn, og vend dig om!

Solanthé.

Hvo er' de høie Skikkelser derhenne?

O, sig mig,

Ebn Sahia.

Du kjenner dem.

Iolanthe.

Alt, Intet kan jeg kjende.

Kongen

(nærmer sig i Bevægelse).

Kjend mig, Iolanthe! Kjend igjen din Fader!

Iolanthe

(ved hans Bryst).

Min Fader! — O, min Gud, du er min Fader!

Ja, jeg kan kjende dig, din Røst, dit Haandtryk.

Bliv her! Vær min Beskytter, vær min Fører!

Jeg er saa fremmed her i Ufsæts Verden.

Alt har de taget fra mig hvad jeg kjendte,

Alt hvad der var forhen din Datters Lykke.

Kongen.

Jeg har betænkt at give dig en Fører.

Iolanthe.

Hvem mener du?

Kongen

(pegende paa Tristan).

See! der er En, der venter.

Iolanthe.

Den Fremmede derhenne? Er det En

Alt de Cheruber, I forhen har talt om?

Er dette Ufsæts Cherub, der er kommen?

Kongen.

Du kjender ham. Nys har du talt med ham.

Solanthe.

Med ham? med ham?

(Holder Hænderne for Dinene.)

O, Fader, jeg forstaaer dig.

I denne høie Skikkelse maa boe
 Siin Stemme, jeg har hørt, den stærke, milde,
 Den eneste, der gives i Naturen.

(Til Tristan, der nærmer sig.)

O, tael! Siig blot et Ord af dem, du talte!

Tristan.

Min unge, skønne Dame!

Solanthe.

Hør! o hør kun!

Med disse Ord fandt Lysets første Straaler
 En Vei til mig, og disse søde Ord
 Har tæt foreent sig med mit Hjertes Varme.

Tristan

(trykker hende til sit Bryst).

Solanthe! Herlige!

Kongen

(holder Hænderne over dem).

Belsigne Eder

Den Gud, hvis Underværker vi beundre!

Ummærkninġer.

Federigo. — Hoved-Momenterne til dette Syngeſtykkes Text vil man finde i en Mængde Folkeſagn hos næſten alle europæiſke Nationer, men der, ſaavidt mig er bekjendt, endnu ikke ere benyttede i noget dramatiſk Arbeid. En ung, letſindig Patron, meer eller mindre udfvævende, ødſel, hengiven til Fruentimmer, Drif, Spil, og lidet bekymret for ſin Sjæls Velſærd eller de religiøſe Skikke, hvortil denne antages knyttet, men ellers fra Hjertets Side brav, endog høimodig, tapper og gæſtfri, er ved det Liv, han fører, nærved at tilfalde Underverdenens Magter og bøde med ſin Sjæls Tab for ſine Synder, ja er endog ikke langt fra at forſtødes ſaavel af Himmerigets ſom af Purgatoriets og Helvedes Beherſkere. Diſſe Magter ſaavelſom Døden ſelv, der kommer for at hente ham, har han imidlertid alle tilbedſte; og dette Sidſte, der er alle diſſe Sagns Kjerne, opnaaer han altid ved nogle udmærkede Gaver, der forundes ham ved et Beſøg, Chriſtus, ledsaget af St. Peder og undertiden af alle tolv Apofſtler, aſlægger ham, Gaver,

han benytter saa fløgt, at hverken Døden eller Djævelen kan faae Bugt med ham. Til disse Sagnrækker høre „Spielhansl“ og tildeels „Bruder Lustig“ hos Grimm, „Smeden, som Djævelen ikke turde lade komme ind i Helvede“ i de af Nisbjørnsen og Moe udgivne norske Sagn, og „Federigo,“ et italiensk, af Mérimée fortræffelig fortalt Sagn.

Af disse forskjellige Sagn har jeg laant Hovedtrækkene, naturligviis med alle de Modificationer, den dramatiske Form og et Syngestykkets Lærv gjorde nødvendige. Det følger saaledes af sig selv, at jeg ikke kunde overføre paa Scenen de forskjellige barokke Opfindelser, der under mange Variationer gruppere sig om Sagnets væsentlige Indhold og bl. a. lige saa lidt med Mérimée kunde lade Hovedpersonen gaa ned i Helvede og hente 12 Sjæle i en Sæk, som med Bruder Lustig og det norske Sagn lade ham tage Folk og Heste fra hverandre og prøve paa at sætte dem sammen igjen. Man vil ogsaa billige, at jeg har indført en hellig, undergjørende Eremit og en Abbed istedenfor Christus og St. Peder.

I alle disse Sagn antages det uden Videre, at Hovedpersonens Sjæl er hjemfalden til Helvede, men det norske Sagn omtaler tillige, at han udtrykkelig har forstrevet sig til en af dette Udsendte, og at han

kun ved Hjælp af de Gaver, Christus og St. Peter have forundt ham, skaffer sig først to Gange Frist og omsider aldeles Befrielse. — Ogsaa i nærværende Syngestykke har jeg ladet de Fristelser, Federigos letsindige Liv udsætter ham for, personificere sig i en dæmonisk Person, en Representant for det onde Princip. Men da Belfagor (Stykkets Mephistopheles; Navnet har jeg fra en berømt Novelle af Macchiavel), der indlader sig i den eneste ham mulige Beddestrid med Federigos Vetsind, paa ethvert Punkt er enten virkelig eller for Diebliffet den ydmygede og tabende, saa har ogsaa derved det Dæmoniske erholdt en fra det sædvanlige noget afvigende Character, eftersom det heelt igjennem er bragt ind under det Humoristiske eller endog Lystige, dog naturligviis uden ganske at opgive dets Grund-Typus, dets Character af en dyb, rædsom og fordærvelig Magt.

Angaaende den i Stykket forekommende Gjentagelse, der ikke skyldes Sagnene, men er en videre Udvikling af det Givne, ønskes Følgende bemærket. For Tilskuerne gjentages i det Væsentlige Intet: dens Hoved-Indhold (Belfagors Forræderi og Valerios Angivelser) er forhen slet ikke berørt. Dens Hensigt er, ved et *ύπεροπ προσταρον* og paa en, saavidt jeg veed, ny Maade at lade et Afsnit af Federigos foregaaende Liv opklare den fornedrede Stilling og det

Forhold til Belfagor, hvori han sees i de første halvanden Acter. — Det onde Princip holder sig ikke til Manden, men til Bogstaven. Belfagor opfylder ikke Federigos Betingelse om Hjemkomsten efter dens naturlige Mening, men bogstaveligt, og maa derfor give ham Skinnet for Virkeligheden; thi ethvert Forsøg paa at gjentage det Tilbagelagte er bedragerisk, eftersom Intet kommer igjen under de samme Former. Hvor nu Belfagor anden Gang taber, der maa naturligvis Virkeligheden træde i sin Ret; men hans dybe Indsigelse er just, at det Skin, han har koglet frem, bliver til Virkelighed, eller at Federigo nu har betinget sig, at Bielsen, han lidt forhen bildte sig ind at skulle drage hen til, virkelig finder Sted.

Denne Indtræden af Virkeligheden i Slutnings-Scenen ved Kapellet behøver vel ikke i et saa romantisk Digt en nøiagtig Motivering. Men dens Mulighed ligger dog nær. At Eremitten, Abbeden og Giovannas Slægtninge allerede tidligere have virket for Federigos Hjemkomst og tænkt paa at fornye hans afbrudte Formæling med Giovanna, fremgaaer af det Forhold, hvori de to Førstnævnte fra Stykkets Begyndelse have sat sig til ham, og antydes udtrykkelig af Belfagor i 2den Act 4de Scene. Mødet ved St. Francescos Kapel kan da af Eremitten være forberedet i et fromt Haab, at Federigo vilde seire i

Kampen med sin Naturs Skrøbelighed. Det trykkende Uveir, der hviler over Eggen ved Kapellet, antyder da symbolisk det Ondes endnu raadende Magt, — lige indtil Frelsens Time slaaer.

Kong René's Datter. — Den historiske Grund, hvorpaa dette Drama hviler, indskrænker sig til, at Kong René, Greve af Provence, efter langvarige Stridigheder med Grev Anton af Baudemont angaaende Hertugdømmet Lothringen, fik ved Hjælp af Hertugen af Burgund et Forlig istand, efter hvilket hans Datter Solanthe skulde ægte en Søn af Grev Anton af Baudemont. Dette Ægteskab blev senere fuldbyrdet, og en Søn af Solanthe blev Stamfader for de følgende Hertuger af Lothringen. Men saa Meget Historien har berettet om René's ene Datter, Margrethe af Anjou, den engelske Konge, Henrik den Sjettes Gemalinde, saa sparsomme ere Efterretningerne om Solanthe. Naar en Forfatter i at afbenytte hende i et Drama overlod sig til en fri Phantasie, skete der da i det mindste intet stort Brud paa Historien derved.

Tøvrigt vil det lettelig indsees, at Handlingen i dette Drama er henlagt under Kong René og hans Omgivelser af reent poetiske Grunde. Enkelte Smaa-træk, f. Ex. Kongens bekjendte Forkjærlighed for Haverkunsten, vil den kyndige Læser snart bemærke som Bigrunde til denne Scenens Henlæggelse.

Indhold.

	Pag.
Dafel Sofumø Idee (ny)	1.
Federigo	141.
Kong René's Datter	265.
